

© 1995 Tilastokeskus

Helsinki 1995

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tilastokeskus.

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa syksyllä 1995.....	5
Uusimaa.....	10
Varsinais-Suomi	12
Satakunta	14
Häme	16
Pirkanmaa	18
Päijät-Häme	20
Kymenlaakso.....	22
Etelä-Karjala	24
Etelä-Savo	26
Pohjois-Savo	28
Pohjois-Karjala	30
Keski-Suomi	32
Etelä-Pohjanmaa	34
Vaasan rannikkoseutu	36
Keski-Pohjanmaa.....	38
Pohjois-Pohjanmaa	40
Kainuu	42
Lappi	44
Ahvenanmaa	46
Sammandrag landskapsvis	48
Lomake	56

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland hösten 1995.....	5
Nyland	10
Egentliga Finland.....	12
Satakunta	14
Tavastland	16
Birkaland	18
Päijät-Häme	20
Kymmenedalen	22
Södra Karelen.....	24
Södra Savolax	26
Norra Savolax	28
Norra Karelen.....	30
Mellersta Finland	32
Södra Österbotten.....	34
Vasa kustregion	36
Mellersta Österbotten.....	38
Norra Österbotten.....	40
Kajanaland	42
Lappland.....	44
Åland	46
Sammandrag landskapsvis.....	48
Frågeformulär.....	56

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri 2:1995 on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Maakuntaliitot analysoivat aineistoa omalta osaltaan. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia - 'paineen' vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometrin mitauskertoja on kertynyt 9 syksystä 1991 syksyyn 1995. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen **taulukkoraportti** ja **otantamenetelmäraportti**.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen **kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihiteerit**. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös **apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat**. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielihäviöt. Kaksiasteisella (kunta/virkamies) ryväsotannalla molemmilla tasoilla yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen kysely lähetettiin 880 em. nimikkeen haltijalle. Kyselyn vastausprosentti oli 78.

Kaikilla kunnilla on korostuskertoimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan **7-luokkaisella kuntatyyppittelyllä ja maakuntajaolla**. Maakuntatasolla kunnat jaetaan raportissa **keskusaluekuntiin ja muihin kuntiin** (ks. maakuntakartat).

Kysymykset ja saldolutut

Aluebarometrissa 2:1995 tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella **suurempi – yhtä suuri – pienempi**, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat **kuluvaa vuotta edelliseen vuoteen verrattuna tai seuraavaa vuotta kuluvaan vuoteen verrattuna**. Kuviot esittävät **saldolukuja**, jotka lasketaan **suurempi ja pienempi** – vastausten prosentiosuuksien **erotuksena**. Kysymykset luokitukseen löytyvät aluebarometrin viimeistä edelliseltä sivulta.

Aluetaso eli otannan ositusmuuttuja Aluebarometrissa vaihtui keväällä 1994 läänistä maakunnaksi. Samalla otoskokoa on kasvatettu. Saldolutut ennen kevättä 1994 on läänirajoja noudattavia maakuntia lukuunottamatta tehty jalkiosituksella ja nykyistä pienemmällä otoksella, joka on tulosten tulkinnassa huomioitava.

Förord

Regionbarometern 2:1995 är en förfrågan som inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund gör tillsammans två gånger om året. Landskapsförbunden analyserar sitt eget material. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på kommunala tjänstemäns och förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har hittills gjorts 9 gånger från hösten 1991 till hösten 1995. En separat **tabellrapport** och en **rapport om urvalsmetoden** finns också att få över barometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Populationen består av samtliga **kommundirektörer, ordföranden i kommunfullmäktige, ordföranden i kommunstyrelserna, näringsombudsmän och planeringssekreterare** i Finland. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också **biträdande stadsdirektörer, första och andra vice ordförande i kommunfullmäktige samt första och andra vice ordförande i kommunstyrelserna**. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till sammanlagt 880 urvalspersoner som togs ut genom ett två stegs (kommun/tjänsteman) klusterurval, på vardera nivån med ett obundet slumpmässigt urval. Av de tillfrågade svarade 78 procent.

För samtliga kommuner beräknades korregeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

Områdesindelningar

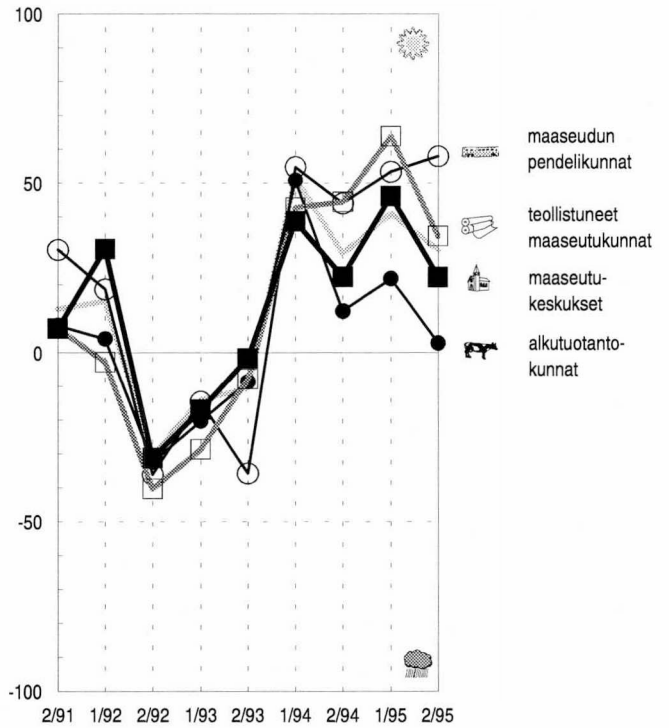
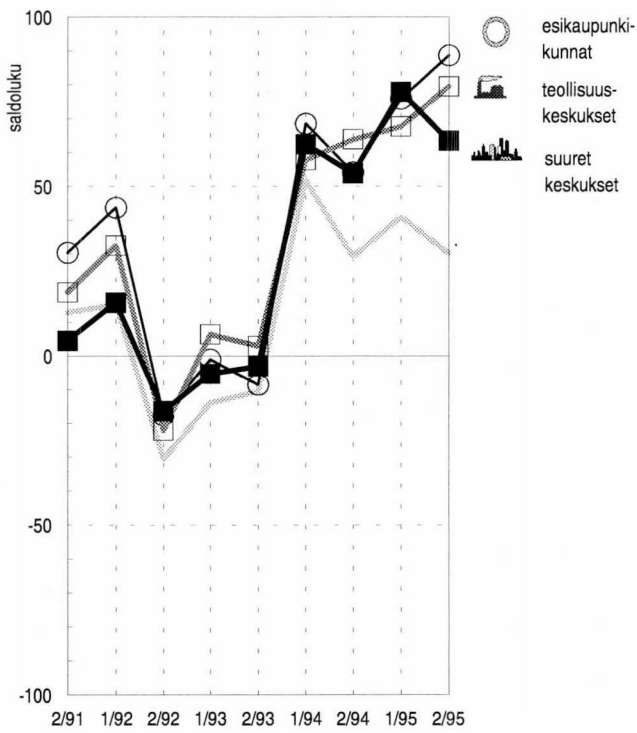
De förändringar i utvecklingen som väntas på olika håll i landet redovisas i **en 7-klassig typindelning av kommunerna i landet och i en landskapsindelning**. På **landskapsnivå** indelas kommunerna i **centralorter med omnejd och övriga kommuner** (se landskapskartorna).

Frågorna och saldona

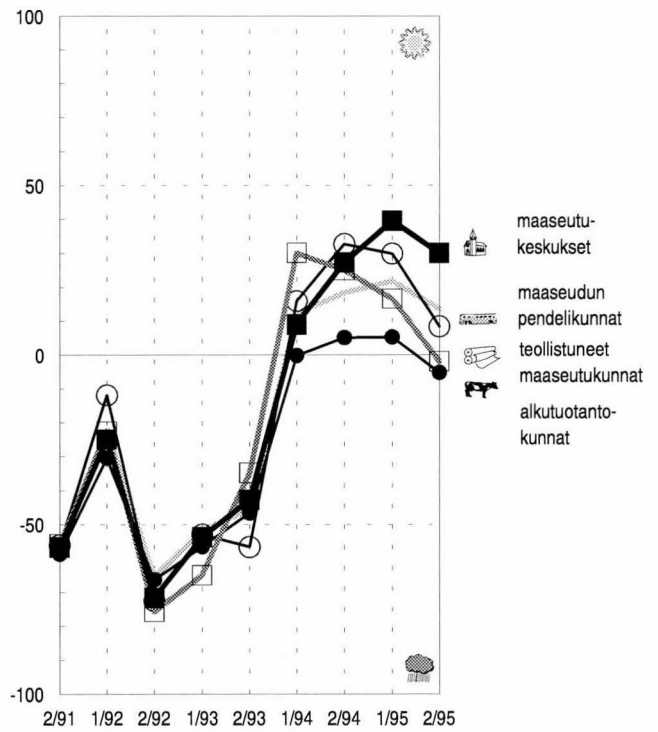
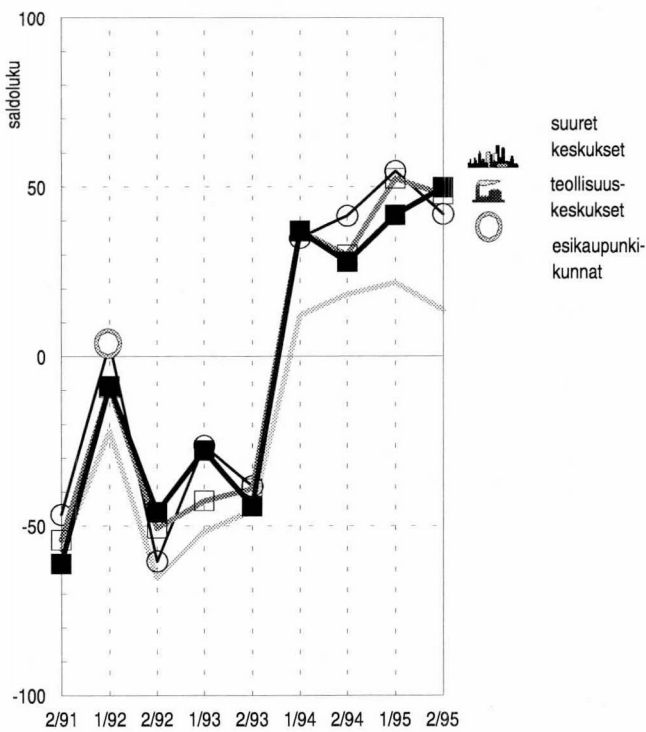
Regionbarometern 2:1995 pejar helt allmänt utvecklingen i kommunen på skalan **större - lika stor - mindre** och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller **innevarande år jämfört med föregående år**, eller **följande år jämfört med innevarande år**. Figurerna anger de **saldon** som uträknats som **skillnaden** mellan **större** och **mindre** angivna i procent. Frågorna och klassificeringarna publiceras på det nästsista uppslaget.

Regionnivån eller urvalets stratifieringsvariabel ändrades våren 1994 från län till landskap. Samtidigt förstorades urvalet. Saldona för tiden före våren 1994 har räknats genom en efterstratifiering för de landskap som inte följer länsgränserna och ett mindre urval än det nuvarande har använts. Detta bör beaktas då resultaten tolkas.

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroäyrimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

..... koko maa keskimäärin

Alueiden kehitysnäkymät syksyllä 1995

Alueiden yleiset kehitysnäkymät ovat varsin hyvät, vaikka odotukset ovat varovaisemmat kuin viime keväänä. Parhaat näkymät ovat esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa. Maakunnista valoisimmin tulevaisuuteen suhtaututaan Pirkanmaalla ja Etelä-Karjalassa. Kuntien rahoitusasema on vaikea, näkemykset ovat synkentyneet keväästä. Velkaa pyritään kuitenkin vähentämään lähivuosina. Tätä tavoitetta tukee kuntien hyvä tulokehitys. Veröäyrin hinta pysyy pääosassa kuntia ennallaan ensi vuonna. Vuonna 1997 paineet veröäyrin hinnan korotuksiin kasvavat. Työllisyystilanteen arvioidaan parantuvan tänä ja ensi vuonna, vaikka odotukset ovat keväistä varovaisemmat. Lähinnä teollisuuden ja yksityisten palveluiden työpaikat lisääntyvät. Maatalouden ja julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät selvästi. Investointien kehitys näyttää varsin huonolta, niiden ei odoteta juurikaan kasvavan teollisuutta lukuunottamatta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Eniten panostetaan seutukunnalliseen yhteistoimintaan, mutta myös maakunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön arvioidaan lisääntyvän selvästi. Alkutuotantokuntia lukuunottamatta kunnat uskovat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti erityisesti elinkeinoelämän kehittymiseen mutta myös kunnan omaan toimintaan.

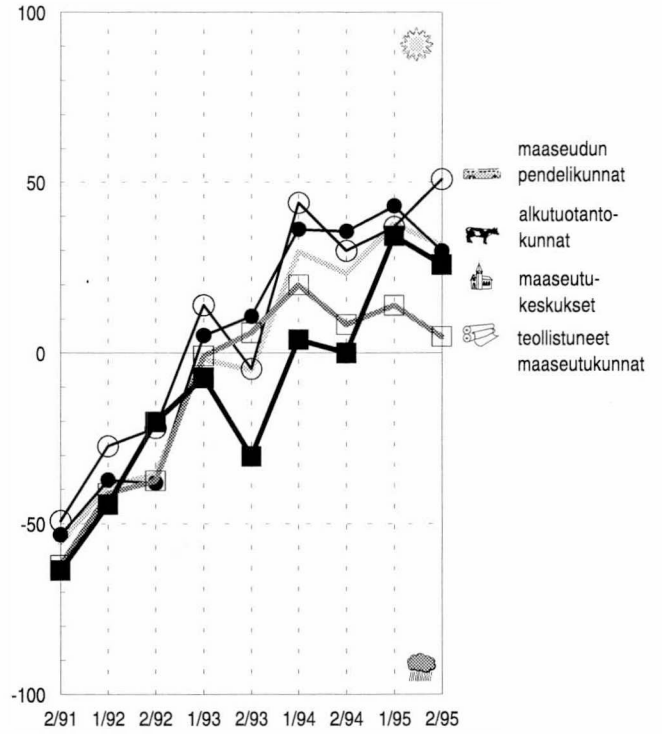
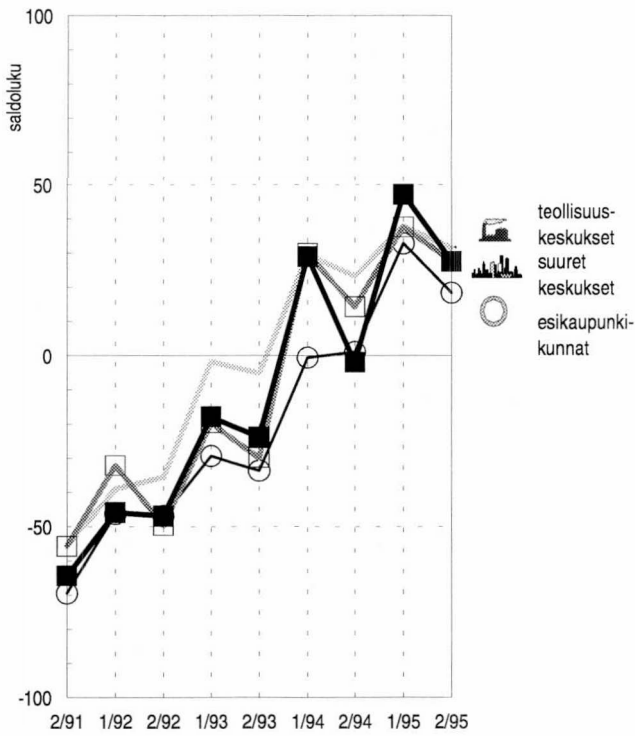
- Alueiden kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat. Odotukset ovat kuitenkin hieman varovaisemmat kuin keväällä, sekä keskusalueilla, että niiden ulkopuolella. Keskusalueilla on edelleen paremmat näkymät kuin muissa kunnissa. Kuntatyypeittäin valoisimmat näkymät ovat esikaupunkikunnissa, joissa yli 90 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Myös teollisuuskeskuksissa luottamus tulevaisuuteen on lisääntynyt viime keväästä. Alkutuotantokunnissa kehitysnäkymät ovat huonoimmat, lähes 40 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa tilanteen heikentyvän lähivuosina.
- Neljässä maakunnassa useampi vastaajista odottaa kunnan kehityksen huonontuvan kuin parantuvan. Pohjois-Karjalassa näkymät ovat synkimmät, Etelä- ja Pohjois-Savossa sekä Keski-Pohjanmaalla erityisesti keskusalueiden ulkopuolella toiveet paremmasta ovat vähäiset. Vaasan rannikkoseudulla odotukset ovat muuttuneet oleellisesti keväästä. Tuolloin noin 90 prosenttia vastaajista arvioi kunnan kehityksen parantuvan, nyt enää runsaat puolet. Valoisimmat näkymät ovat Pirkanmaalla ja

Utsikter för utvecklingen inom olika regioner hösten 1995

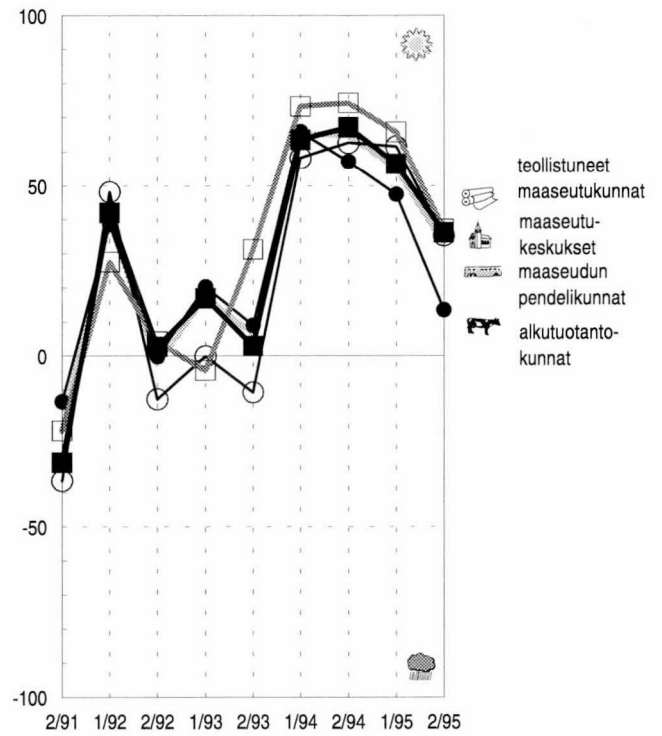
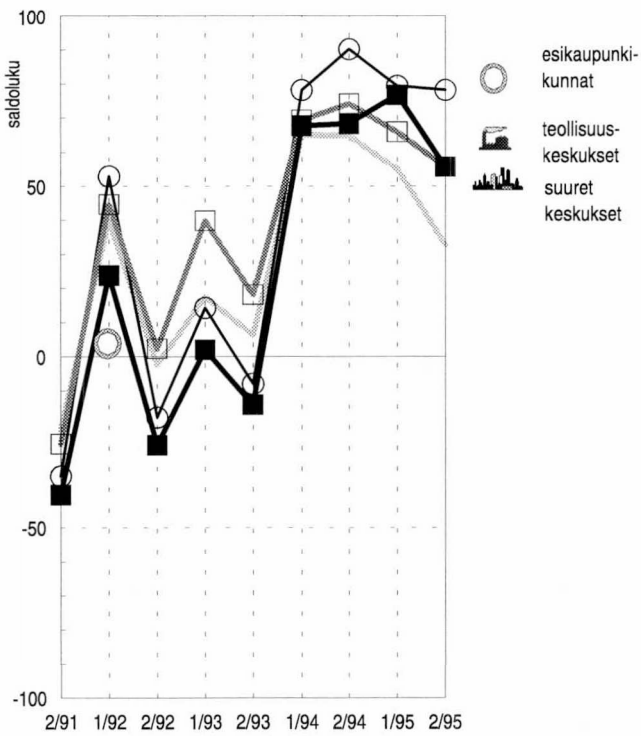
De allmänna utsikterna för utvecklingen inom regionerna är mycket goda, trots att förväntningarna nu är försiktigare än i våras. Utsikterna är ljusast i förortskommuner och industrialiserade centra. Mest optimistiskt ser man på framtiden i Birkaland och Södra Karelen. Kommunernas finansieringsläge är dåligt. Utsikterna är dystrare än i våras. Man räknar dock med att kunna amortera skulderna inom de närmaste åren. Den goda inkomstutvecklingen i kommunerna stöder denna målsättning. I de flesta kommuner ändras inte skatteöret under nästa år. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Sysselsättningsläget antas förbättras i år och nästa år, trots att förväntningarna nu är försiktigare än i våras. Främst ökar arbetsplatserna inom industrin och de privata tjänsterna. Inom lantbruket och de offentliga tjänsterna minskar arbetsplatserna klart. Investeringsutvecklingen ser synnerligen dålig ut, enbart inom industrin väntas en tillväxt. Samarbetet kommunerna emellan löper fortfarande väl. Främst gäller satsningen samarbetet på regionkommunal nivå, men också det internationella samarbetet och samarbetet på landskapsnivå antas öka betydligt. Med undantag av kommuner med stor primärproduktion väntas EU-medlemskapet ha särskilt positiv inverkan på utvecklingen inom näringslivet och på kommunens egen verksamhet.

- Utvecklingsutsikterna inom regionerna är fortsättningsvis ljusa. Både inom centralorterna med omnejd och i de övriga kommunerna är förväntningarna litet försiktigare än i våras. Utsikterna är fortfarande ljusare för centralorterna med omnejd än för de övriga kommunerna. Granskat efter kommutyp är utsikterna ljusast för förortskommunerna. Över 90 procent av uppgiftslämnarna bedömer att utvecklingen går i positiv riktning. Också i industrialiserade centra har tron på framtiden ökat sedan våren. Kommuner med stor primärproduktion har de sämsta utvecklingsutsikterna, omkring 40 procent av uppgiftslämnarna tror att utvecklingen i kommunen kommer att försämrans under de närmaste åren.
- I fyra landskap var det flera av uppgiftslämnarna som snarare väntar sig att utvecklingen i kommunen försämrans än förbättras. Dystrast är utsikterna i Norra Karelen. Främst inom centralorterna med omnejd i Södra och Norra Savolax samt Mellersta Österbotten finns det föga hopp om en ljusning. I Vasa kustregion

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyden kehitysnäkymät (Kys. 4b)

..... koko maa keskimäärin

Etelä-Karjalassa, joissa näkymät ovat parantuneet huomattavasti aikaisemmista mittauksista. Päijät-Hämeessä arviot ovat edelleen myönteisimpiä koko maassa. Pääkaupunkiseudulla noin 90 prosenttia vastaajista uskoo kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa.

- Kuntien rahoitusnäkymät ovat huonontuneet keväästä. Muilla kunnallishallinnon sektoreilla ongelmat ovat pienemmät. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen myönteisesti, näkymät eivät ole juurikaan muuttuneet keväästä. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten nähdään huonontuneet hieman aikaisemmasta.
- Kuntien rahoitustilanne on heikentynyt erityisesti maaseutukeskuksissa, teollistuneissa maaseutukunnissa ja alkutuotantokunnissa. Vähiten ongelmia on esikaupunkikunnissa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen parhaiten maaseutukeskuksissa ja alkutuotantokunnissa. Teollistuneissa maaseutukunnissa yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmän. Sosiaali- ja terveydenhoidon näkymät ovat synkimmät suurissa keskuksissa, joissa erityisesti vanhusten hoidon ongelmien odotetaan kasvavan selvästi lähitulevaisuudessa. Maaseutukeskuksissa elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksien arvioidaan kaventuvan, myös alkutuotantokunnissa ja maaseudun pendelikunnissa ongelmien odotetaan kasvavan. Teollistuneissa maaseutukunnissa kaavoitusasiat sujuvat edelleen selvästi paremmin kuin muualla maassa. Maaseutukeskuksissa kulttuuri- ja koulutoimen ongelmien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa.
- Näkemykset kuntien yhteistyöstä eivät ole muuttuneet keväästä: Seutukunnallinen ja maakunnallinen yhteistyö sujuu parhaiten. Sen sijaan suhde valtionhallintoon koetaan ongelmalliseksi. Yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa arvioidaan myönteisemmäksi. Kuntien kansainvälisen yhteistyön arvioidaan kasvavan lähitulevaisuudessa.
- Alkutuotantokuntia lukuunottamatta kunnat uskovat EU-jäsenyydellä olevan myönteisiä vaikutuksia. Tosin näkemykset ovat hieman keväästä varovaisemmat. Eniten yhteistyöltä odotetaan suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Elinkeinoelämän kehittämisen kannalta EU-jäsenyys koetaan tärkeäksi. Keskusalueiden ulkopuolella kunnan omalle toiminnalle jäsenyydestä koituvat hyödyt arvioidaan varsin pieniksi.
- Arviot veroäyrin hinnan kehityksestä eivät ole juurikaan muuttuneet viime keväästä. Yli 90 prosenttia vastaajista odottaa sen pysyvän ennallaan vuonna 1996. Noin kymmenen kuntaa aikoo laskea äyrin hintaa ensi vuodelle. Vuodelle 1997 veroäyrin hintaa korottaa noin joka kuudes kunta. Suurimmat korotuspaineet ovat alkutuotantokunnissa ja maaseutukeskuksissa. Teollisuuskeskuksissa odotukset ovat muuttuneet keväästä, sillä äyrin hinnan uskotaan pysyvän nykyisellä tasolla myös vuonna 1997.
- Kuntien tulojen odotetaan lisääntyvän selvästi viime vuodesta. Eniten tulot kasvavat teollisuuskeskuksissa, suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa, näin odottaa noin 80 prosenttia vastaajista. Ensi vuoden näkymät ovat huonommat. Alkutuotantokunnissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa kuntien tulot saattavat

harvoin odotetaan parantuneita. Päijät-Hämeessä arviot ovat edelleen myönteisimpiä koko maassa. Pääkaupunkiseudulla noin 90 prosenttia vastaajista uskoo kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa.

- Finansieringsläget inom kommunerna har försämrats sedan våren. Inom de övriga sektorerna inom kommunalförvaltningen är problemen mindre. Det kommunala samarbetet fortlöper väl, utsikterna har inte nämnvärt ändrats sedan våren. Förutsättningarna för utvecklingen inom näringslivet har försämrats något sedan senaste förfrågan.
- Finansieringsläget inom kommunerna har främst försämrats i centra på landsbygden, industrialiserade landsbygdskommuner och i kommuner med stor primärproduktion. Minst problem finns det i förortskommunerna. Samarbetet kommunerna emellan löper fortfarande bäst i centra på landsbygden och kommuner med stor primärproduktion. Inom de industrialiserade landsbygdskommunerna förhåller man sig mer skeptisk än tidigare till samarbetet. Utsikterna för social- och hälsovården är dystrast i stora centra där man väntar sig att främst problemen med åldringsvården kommer att öka inom en nära framtid. I centra på landsbygden antas näringslivets utvecklingsmöjligheter bli sämre. Också inom kommuner med stor primärproduktion och i utpendlingskommuner på landsbygden väntas problemen öka. Inom industrialiserade landsbygdskommuner löper planläggningen fortsättningsvis mycket bättre än på andra håll i landet. I centra på landsbygden väntas problemen kring kultur- och skolväsendet öka inom en nära framtid.
- Synen på kommunernas samarbete har inte ändrats sedan våren. På regionkommunal nivå och landskapsnivå löper samarbetet bäst. Förhållandet till statsförvaltningen upplevs däremot som problematiskt. Samarbetet med näringslivet uppskattar uppgiftslämnarna som positivare. Kommunernas internationella samarbete bedöms öka inom en nära framtid.
- Med undantag av de kommuner som har stor primärproduktion tror man inom kommunerna att EU-medlemskapet kommer att ha positiva effekter. Åsikterna är visserligen en aning försiktigare än i våras. Stora centra, industrialiserade centra och förortskommuner är de som väntar sig att få ut mest av samarbetet. EU-medlemskapet upplevs som viktigt med tanke på utvecklingen inom näringslivet. Utanför centralorter med omnejd antar man att den direkta nyttan av medlemskapet för kommunens egen verksamhet är mycket små.
- Uppfattningen om utvecklingen av skatteöret har inte ändrats märkbart sedan våren. Över 90 procent av uppgiftslämnarna väntar sig att skatteöret inte kommer att ändras under år 1996. Omkring tio kommuner kommer att sänka skatteöret för nästa år. Ungefär var sjätte kommun kommer att höja skatteöret för år 1997. Det största behovet att höja skatteöret har kommuner med stor primärproduktion och centra på landsbygden. I industrialiserade centra har

Teollisuuden, maatalouden ja asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointinäkömät seuraavalle vuodelle saldolukuina (kys. 5b).

	Syky 1991	Kevät 1992	Syky 1992	Kevät 1993	Syky 1993	Kevät 1994	Syky 1994	Kevät 1995	Syky 1995
Teollisuus									
Suuret keskukset	-44,3	18,1	-3,4	6,3	28,0	61,3	60,4	52,0	28,4
Teollisuuskeskukset	-26,0	33,8	-9,4	21,9	31,7	64,6	67,8	50,9	24,1
Esikaupunkikunnat	-23,5	21,4	-12,7	3,5	16,1	48,8	59,8	51,2	52,4
Maaseutukeskukset	-31,3	11,8	-16,1	7,3	20,7	48,2	53,9	21,1	12,4
Teollistuneet maaseutukunnat	-8,3	5,0	-6,3	-1,3	-8,3	37,3	45,4	39,2	9,3
Maaseudun pendelikunnat	-11,6	1,9	-19,7	10,1	-8,2	45,4	36,5	36,9	11,3
Alkutuotantokunnat	-24,9	0,6	-13,8	1,2	2,7	36,3	30,2	21,6	-2,6
Yhteensä	-24,4	5,8	-13,3	5,3	5,6	41,2	40,5	30,5	10,0
Maatalous									
Suuret keskukset	-52,2	-43,0	-46,3	-35,0	-30,8	-19,6	-34,2	-37,4	-52,3
Teollisuuskeskukset	-49,0	-39,6	-48,5	-35,9	-27,7	-20,2	-30,5	-41,2	-35,1
Esikaupunkikunnat	-54,1	-52,4	-50,0	-49,4	-41,1	-22,0	-31,6	-34,5	-42,8
Maaseutukeskukset	-69,4	-63,2	-71,5	-54,2	-48,6	-27,2	-43,3	-30,8	-57,8
Teollistuneet maaseutukunnat	-52,4	-60,5	-57,9	-45,9	-35,8	-24,8	-35,7	-30,1	-65,3
Maaseudun pendelikunnat	-53,3	-59,9	-76,8	-38,1	-43,7	-23,7	-41,2	-34,5	-69,4
Alkutuotantokunnat	-63,2	-60,4	-57,9	-44,5	-35,1	-18,2	-49,2	-35,3	-57,0
Yhteensä	-59,9	-57,4	-60,3	-42,8	-38,7	-21,4	-42,8	-35,9	-57,8
Asuntorakentaminen									
Suuret keskukset	-2,8	23,4	-10,1	2,2	-2,1	41,0	37,2	43,5	18,1
Teollisuuskeskukset	-18,1	22,5	-12,4	-1,8	13,2	21,5	17,8	29,6	21,8
Esikaupunkikunnat	-8,3	24,6	-5,0	23,0	8,7	56,9	36,3	51,7	46,0
Maaseutukeskukset	-39,2	4,9	-27,1	-6,7	4,6	35,5	46,1	26,2	6,7
Teollistuneet maaseutukunnat	6,3	8,7	-16,3	8,5	15,8	52,3	58,5	33,1	24,6
Maaseudun pendelikunnat	-3,1	21,3	-15,3	5,5	3,5	30,9	46,6	37,6	32,8
Alkutuotantokunnat	-9,2	10,2	-13,2	6,6	0,1	35,5	18,7	24,1	4,7
Yhteensä	-11,8	13,0	-14,5	5,6	3,7	36,6	31,6	28,9	14,4
Kauppa ja palvelut									
Suuret keskukset	-14,8	7,1	-18,9	0,7	-1,2	29,9	21,6	31,3	10,5
Teollisuuskeskukset	-17,4	19,3	-29,4	-13,3	2,9	35,7	26,4	21,0	14,9
Esikaupunkikunnat	-5,6	12,4	-20,5	-8,0	-16,3	17,8	24,2	38,6	36,8
Maaseutukeskukset	-31,0	-10,7	-36,5	-36,2	-35,3	15,9	8,1	-1,2	-6,4
Teollistuneet maaseutukunnat	-38,3	-15,0	-49,1	-12,4	6,3	3,6	1,2	-3,6	9,2
Maaseudun pendelikunnat	-27,2	-11,0	-36,4	-25,8	-27,0	-0,6	7,9	3,5	-4,1
Alkutuotantokunnat	-28,5	-3,7	-27,6	-10,9	-9,3	16,2	2,0	0,5	-11,2
Yhteensä	-27,6	-3,0	-30,8	-13,0	-13,8	13,3	7,5	6,4	-0,9

jopa pienentyä. Suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa kuntien tulot lisääntyvät edelleen nopeasti.

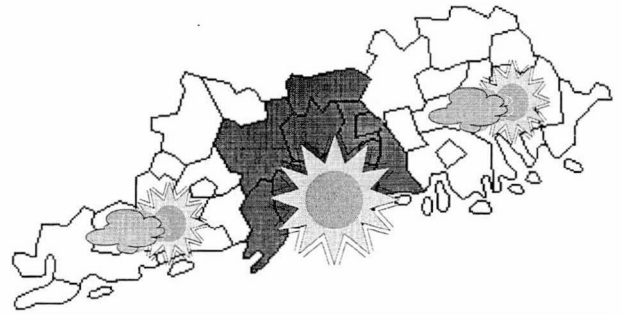
- Näkemykset kuntien velkojen kehityksestä eivät ole muuttuneet keväästä, niiden arvioidaan pienentyvän edelleen vuosina 1995 ja 1996. Eniten velkojen uskotaan vähentyvän maaseudun pendelikunnissa. Vuonna 1996 velkamäärä pienentyy tämän vuotista hitaammin. Teollistuneissa maaseutukunnissa velan määrä saattaa kasvaa, myös esikaupunkikunnissa velanottoon turvaututaan enemmän kuin vielä keväällä odotettiin.
- Työttömyyden arvioidaan pienentyvän vuosina 1995-1996. Odotukset ovat kuitenkin varovaisemmat kuin keväällä. Erityisesti suurissa keskuksissa ja alkutuotantokunnissa työttömyys vähentyy hitaasti tänä vuonna. Suurissa keskuksissa tilanteen uskotaan parantuvan selvästi vuonna 1996. Valoisimmat työllisyysnäkömät ovat esikaupunkikunnissa, joissa työttömyyden odotetaan pienentyvän nopeasti molempina vuosina.
- Arviot työpaikkojen kehityksestä ovat samanlaiset kuin keväällä. Kasvun odotetaan painottuvan teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin. Sen sijaan maatalouden ja julkisten palveluiden osuus työllistäjänä supistuu. Julkiset palvelut vähentävät henkilöstöään erityisesti maaseutukeskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa. Myös suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa ja alkutuotantokunnissa vähentyminen on varsin nopeaa tänä vuonna. Nopeinta työpaikkakasvun arvioidaan olevan esikaupunkikunnissa. Niissä varsinkin teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin odotetaan tulevan runsaasti uusia työpaikkoja.
- Investointinäkömät ovat heikentyneet viime keväästä. Ainoastaan teollisuuden investointien odotetaan kasvavan tänä vuonna. Maatalouden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit vähentyvät. Myös vuoteen 1996 suhtaudutaan keväistä varovaisemmin. Keskusalueilla teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien arvioidaan kasvavan. Muissa kunnissa kasvu on hidasta ja maatalouden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit vähentyvät.
- Tänä vuonna teollisuuden investoinnit lisääntyvät alkutuotantokuntia lukuunottamatta, nopeinta kasvu on suurissa keskuksissa. Asuntorakentamisen odotetaan lisääntyvän vain maaseudun pendelikunnissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa. Suurissa keskuksissa, maaseutukeskuksissa ja alkutuotantokunnissa asuntorakentamisen arvioidaan vähentyvän viime vuodesta. Vuonna 1996 investoinnit kasvavat eniten esikaupunkikunnissa, teollisuuden panostukset lisääntyvät eniten mutta myös asuntorakentaminen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat nopeasti. Teollisuuden investoinnit kasvavat myös suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa. Teollistuneissa maaseutukunnissa ja maaseudun pendelikunnissa asuntorakentamisen odotetaan edelleen kasvavan.

förväntningarna ändrats sedan våren. Här antas skatteöret hållas på samma nivå också år 1997.

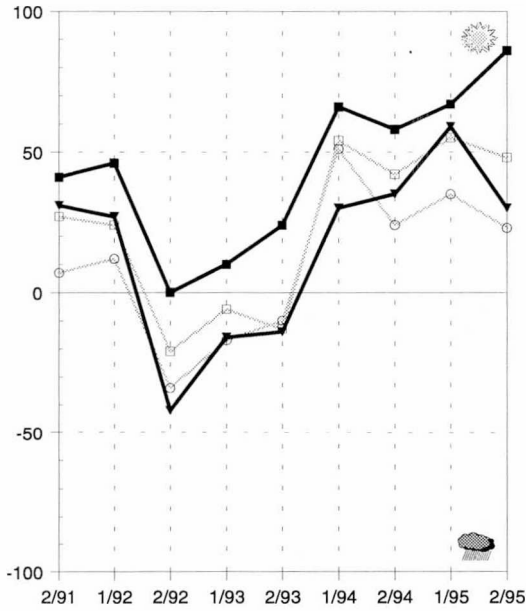
- Inkomstutvecklingen i kommunerna väntas öka klart jämfört med fjol. Mest ökar inkomsterna i industrialiserade centra, i stora centra och i förortskommuner, detta enligt 80 procent av uppgiftslämnarna. Utsikterna för nästa år är sämre. I kommuner med stor primärproduktion och industrialiserade landsortskommuner kan kommunernas inkomster till och med komma att sjunka. I stora centra och industrialiserade centra fortsätter kommunernas inkomster att öka snabbt.
- Utvecklingen av kommunernas skuldbörda bedöms lika som i våras. Skuldbördan bedöms minska under åren 1995 och 1996. Skulderna väntas minska mest i utpendlingskommuner på landsbygden. År 1996 minskar skuldbördan långsammare än i år. I industrialiserade landsbygdskommuner antas skulderna öka, också i förortskommuner tar man oftare lån än vad man kunde vänta sig i våras.
- Arbetslösheten antas minska under åren 1995-1996. Förväntningarna är dock försiktigare än i våras. I synnerhet i stora centra och kommuner med stor primärproduktion sjunker arbetslösheten långsamt i år. Läget väntas förbättras klart i stora centra år 1996. I förortskommunerna är sysselsättningsläget ljusast, här väntas arbetslösheten minska snabbt både under år 1995 och 1996.
- Uppskattningen om utvecklingen av antalet arbetsplatser är den samma som i våras. Ökningen väntas koncentreras till industrin och de privata tjänsterna. Däremot minskar jordbrukets och de offentliga tjänsternas insats inom sysselsättningen. Inom offentliga tjänster görs nedskärningar av personalen, framför allt i industrialiserade landsbygdskommuner och centra på landsbygden. Också i stora centra, industrialiserade centra och kommuner med stor primärproduktion är nedskärningen mycket snabb i år. Snabbast bedöms arbetsplatserna öka i förortskommuner, där de främst väntas öka inom industrin och de privata tjänsterna.
- Investeringsutsikterna har försämrats sedan våren. Bara inom industrin väntas investeringarna öka i år. Investeringarna inom lantbruket, bostadsbyggandet, handeln och tjänsterna minskar. Jämfört med våren förhåller man sig försiktigare också när det gäller år 1996. På centralorter med omnejd antas investeringarna inom industrin och bostadsbyggandet öka. I övriga kommuner är tillväxten långsam och investeringarna inom lantbruk, handel och tjänster minskar.
- I år ökar industriinvesteringarna i alla kommuner utom i kommuner med stor primärproduktion. Snabbast är ökningen i stora centra. Bostadsbyggandet väntas öka bara i utpendlingskommuner på landsbygden och i industrialiserade landsbygdskommuner. I stora centra, centra på landsbygden och kommuner med stor primärproduktion antas bostadsbyggandet minska från i fjol. År 1996 ökar investeringarna mest i förortskommuner, satsningen på industrin ökar mest men också investeringarna i bostadsbyggandet samt investeringarna i handel och tjänster ökar snabbt. Industriinvesteringarna ökar också i stora centra och i industrialiserade centra. Bostadsbyggandet väntas fortsätta att öka i industrialiserade landsortskommuner och i utpendlingskommuner på landsbygden.

Uusimaa

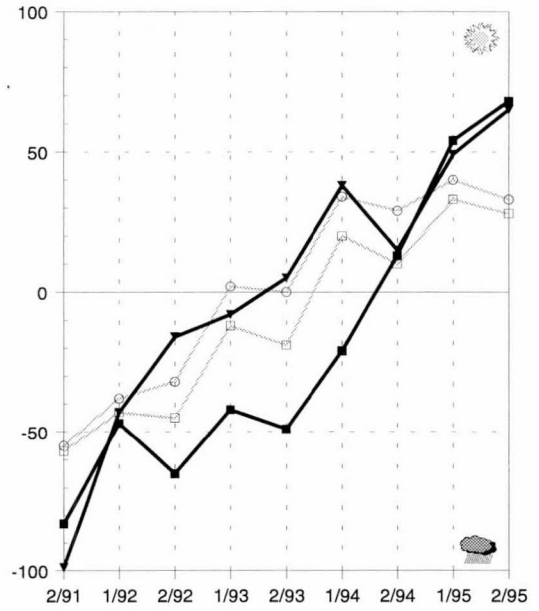
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

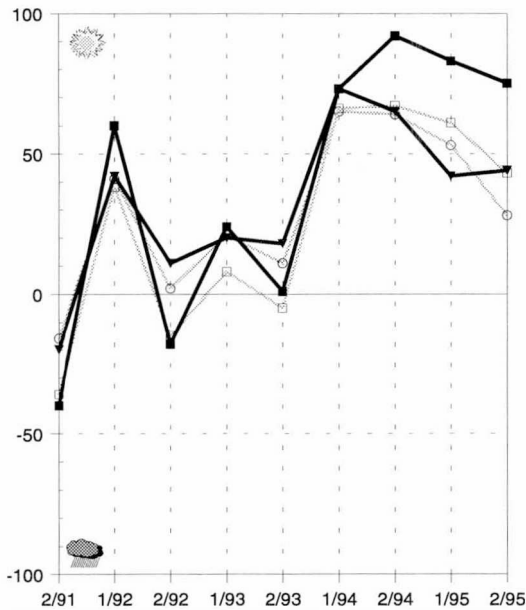
Kunnan tuleva kehitys

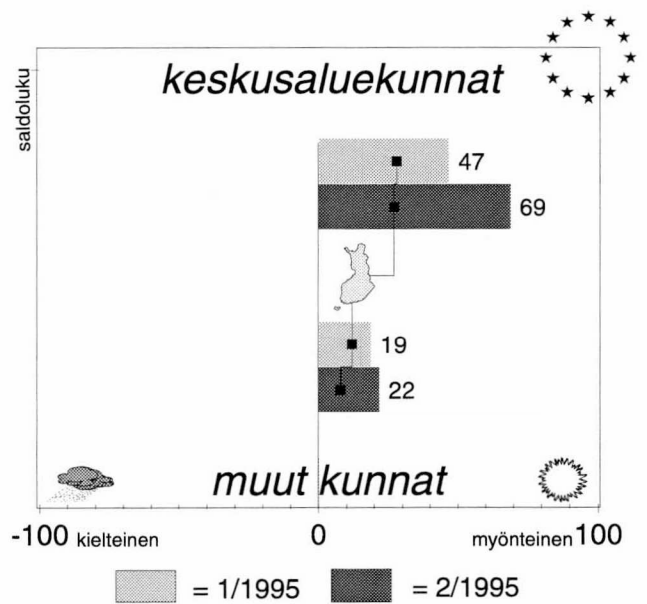
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

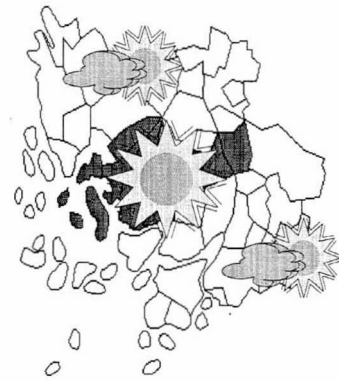
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat hyvät, pääkaupunkiseudulla toiveet ovat parhaat koko maassa. Kuntien rahoitustilanne on huonontunut alkuvuodesta erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Pääkaupunkiseudulla sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen on vaikeutunut, sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu entistä paremmin. Kuntien tulot kasvavat odotettua nopeammin, lisäksi kunnat vähentävät velanottoaan. Työttömyyden uskotaan vähentyvän selvästi tänä ja ensi vuonna, pääkaupunkiseudulla työllisyys paranee muita kuntia nopeammin. Pääkaupunkiseudulla investointien arvioidaan kasvavan nopeasti vuonna 1996. Muissa kunnissa toiveet ovat vähäisemmät.

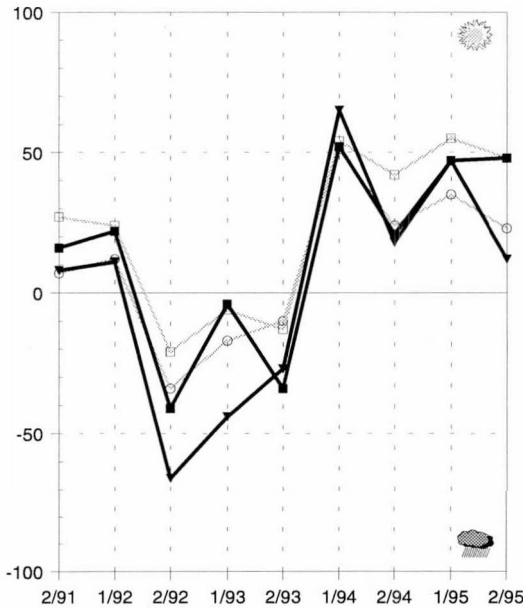
- Uudenmaan kehitysnäkymät ovat valoisat, yli 70 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Pääkaupunkiseudulla näkymät ovat valoisimmat koko maassa. Muissa kunnissa odotukset ovat huonontuneet hieman viime keväästä.
- Pääkaupunkiseudun ulkopuolisten kuntien rahoitusnäkymät ovat keväästä synkemmät, lähes 2/3 vastaajista arvioi ongelmien kasvavan lähitulevaisuudessa. Pääkaupunkiseudulla kuntien rahoitustilanne on selvästi parempi. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Sosiaali- ja terveystalveluiden näkymät ovat varsin heikot pääkaupunkiseudulla, vaikeuksia on varsinkin päivähoitopalveluiden järjestämisessä. Myös vanhusten hoito huolestuttaa vastaajia pääkaupunkiseudulla. Muissa kunnissa ympäristöasiat askarruttavat aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksistä on ristiriitaisia näkemyksiä Uudenmaan kunnissa. Pääkaupunkiseudulla ongelmien odotetaan vähentyvän, sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat synkemmät. Pääkaupunkiseudulla asumisolot huolestuttavat entistä enemmän, näkymät ovat huonontuneet koko ajan keväästä 1994.
- Näkemykset kuntien yhteistyöstä eivät ole muuttuneet viime keväästä. Seutukunnallinen ja maakunnallinen yhteistyö lisääntyy Uudenmaan kunnissa. Myös kansainvälisten yhteyksien uskotaan vilkastuvan lähivuosina. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella yhteistyö valtionhallinnon kanssa vähentyy. Yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa lisääntyy varsinkin pääkaupunkiseudulla.
- Pääkaupunkiseudulla EU-jäsenyyden vaikutukset arvioidaan myönteisemmiksi kuin muissa kunnissa. Jäsenyyden uskotaan edistävän sekä kunnan omaa toimintaa että elinkeinoelämän kehittymistä. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella EU-jäsenyyttä ei pystytä hyödyntämään varsinkaan elinkeinoelämän kehittämisessä.
- Pääkaupunkiseudun kunnat eivät aio nostaa veroäyriin hintaa ensi vuonna. Sen ulkopuolella muutama kunta saattaa laskea hintaa. Myös vuonna 1997 korotukset ovat harvinaisia, pääkaupunkiseudun ulkopuolella noin 2-3 kunnan arvioidaan nostavan äyriin hintaa.
- Kuntien tulot ovat kasvaneet selvästi viime vuodesta koko maakunnassa, mutta erityisesti pääkaupunkiseudulla kehitys on ollut erittäin myönteinen. Ensi vuonna kehitys tasaantuu, tosin pääkaupunkiseudulla tulojen odotetaan edelleen kasvavan nopeasti. Muissa kunnissa neljännes vastaajista arvioi kunnan tulojen pienentyvän.
- Uudenmaan kuntien arvioidaan vähentävän selvästi velanottoaan vuosina 1995-1996. Tämä väheneminen arvioidaan nyt nopeammaksi kuin keväällä. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella lähes kaikki kunnat vähentävät velkaansa. Ensi vuonna Uudenmaan kuntien velanotto vähentyy enemmän kuin muualla maassa.
- Uudenmaan työllisyysnäkymät ovat edelleen valoisat, vaikka näkemykset kuluvan vuoden kehityksestä ovat varovaisemmat kuin keväällä. Ensi vuonna työttömyyden arvioidaan vähentyvän tämän vuotista nopeammin. Varsinkin pääkaupunkiseudulla työllisyystilanteen odotetaan parantuvan selvästi.
- Työpaikkojen kasvu keskittyy koko maakunnassa teollisuuden ja yksityisiin palveluihin. Pääkaupunkiseudulla myös rakentamisen työpaikkojen odotetaan kasvavan selvästi viime vuodesta. Muissa kunnissa julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät selvästi.
- Tänä vuonna investointien odotetaan jäävän vähäisemmiksi kuin keväällä arvioitiin. Teollisuusinvestoinnit kasvavat koko maakunnassa, lisäksi kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät pääkaupunkiseudulla. Sen sijaan asuntorakentamisen näkymät ovat selvästi huonommat kuin keväällä. Vuonna 1996 investointien arvioidaan lisääntyvän oleellisesti pääkaupunkiseudun kunnissa. Muissa kunnissa odotukset ovat vähäisemmät, teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien uskotaan kasvavan hitaasti.

Varsinais-Suomi

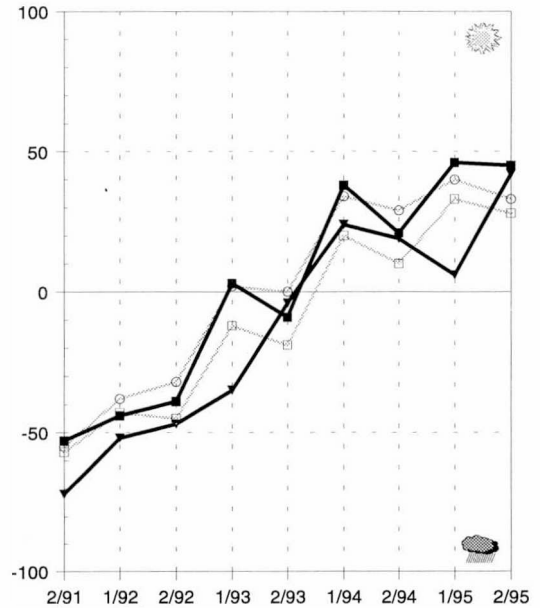
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

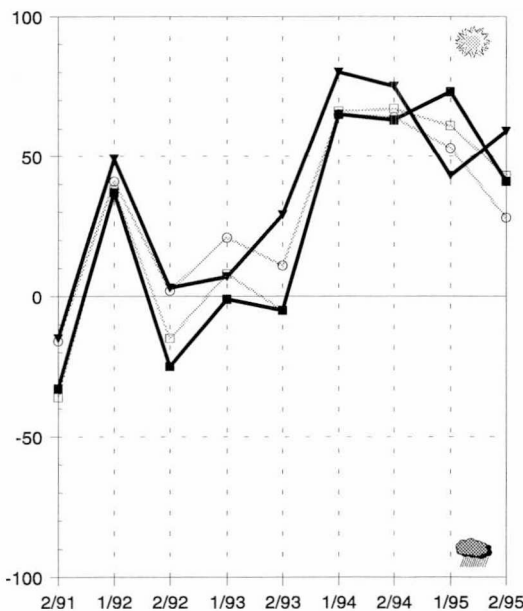
Kunnan tuleva kehitys

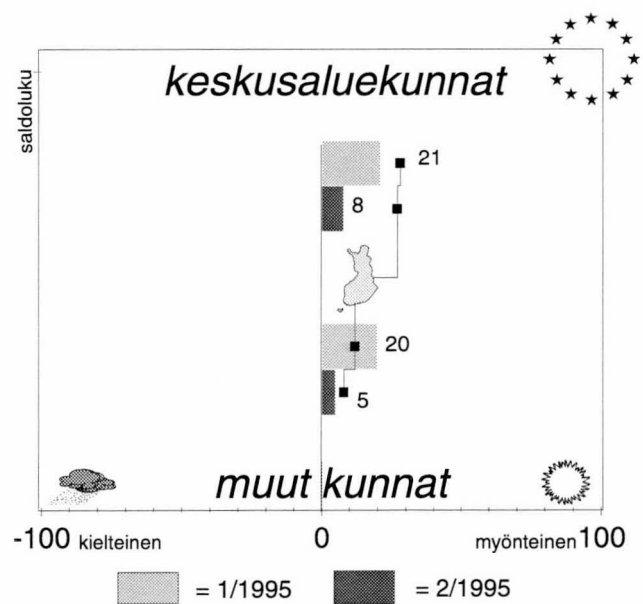
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

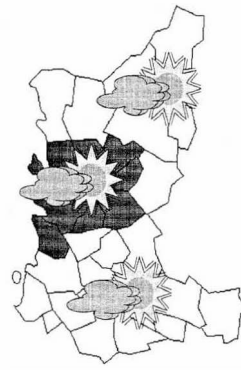
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Turun seudulla kuntien kehitysnäkymät ovat valoisat, muissa kunnissa toiveet ovat laskeneet viime keväästä. Kuntien rahoitustilanne arvioidaan heikoksi. Veroäyrin hinnan korotuksiin ei kuitenkaan ryhdytä ensi vuonna. Vuonna 1997 korotuspaineiden uskotaan kasvavan erityisesti Turun seudun ulkopuolella. Kuntien tulojen arvioidaan lisääntyvän aikaisempaa nopeammin tänä vuonna, sen sijaan vuonna 1996 Turun seudulla tulot saattavat jopa vähentyä. Kuntien velanotto pienentyy tänä ja ensi vuonna. Turun seudun ulkopuolella kuntien yhteistyössä on näkyvissä kitkatekijöitä. Turun seudulla elinkeinoelämän kehittämisen vaikeudet jatkuvat. Työttömyyden uskotaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Uusia työpaikkoja tulee eniten yksityisiin palveluihin. Investoinnit viriävät hiljalleen erityisesti Turun seudun ulkopuolella. EU-jäsenyyden hyötyihin suhtaudutaan epäilevästi koko maakunnassa, näkemykset ovat kielteisemmät kuin keväällä.

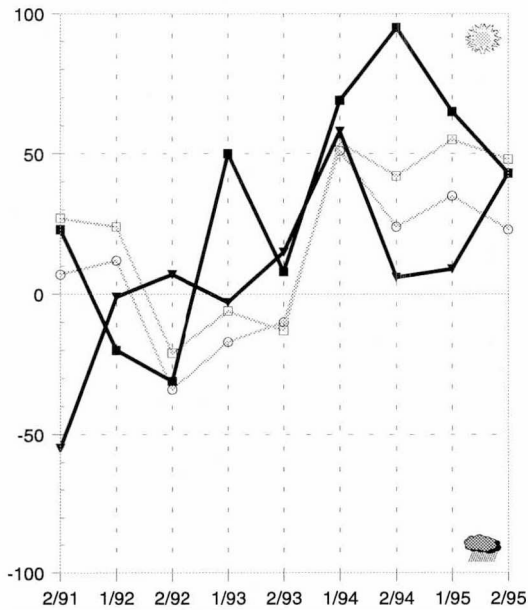
- Turun seudun kuntien kehitysnäkymät ovat valoisat, lähes 2/3 vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Muiden kuntien näkymät ovat heikentyneet selvästi viime keväästä.
- Kuntien rahoitustilanne arvioidaan huonoimmaksi syysystä 1993. Ongelmat ovat lisääntyneet koko maakunnassa. Turun seudun ulkopuolella kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin. Sen sijaan Turun seudulla näkymät ovat parantuneet keväästä. Päivähoitopalvelut huolestuttavat vastaajia koko maakunnassa. Vanhusten hoidon ongelmien odotetaan vähentyvän lähivuosina. Turun seudulla elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan edelleen varsin huonoiksi. Koulutoimen tilanne nähdään koko maakunnassa heikommaksi kuin viime keväänä.
- Varsinais-Suomen kunnissa painotetaan erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Kansainvälisen yhteistyön uskotaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Elinkeinoelämän yhteyksiä painotetaan koko maakunnassa keväästä enemmän. Yhteistyö valtionhallinnon kanssa tuottaa vaikeuksia erityisesti Turun seudulla, mutta myös muissa kunnissa tilanne on huonontunut.
- EU-jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän kunnan omaa toimintaa vain vähän. Kevään jälkeen näkemykset jäsenyyden eduista myös elinkeinoelämän kehittymiselle ovat muuttuneet selvästi varovaisemmiksi. Erityisesti Turun seudun kunnissa jäsenyyden etuihin suhtaudutaan epäilevästi.
- Varsinais-Suomen kunnat eivät aio korottaa veroäyrin hintaa ensi vuonna. Turun seudulla 2-3 kuntaa saattaa alentaa äyrin hintaa. Vuonna 1997 tilanteen odotetaan muuttuvan erityisesti Turun seudun ulkopuolella, missä joka viides kunta voi joutua korottamaan äyrin hintaa.
- Kuntien tulokehitys näyttää keväästä myönteisemmältä. Erityisesti Turun seudun ulkopuolisissa kunnissa tulot lisääntyvät selvästi odotettua enemmän. Ensi vuoden tulonäkymät ovat huonommat, Turun seudulla kuntien tulojen arvioidaan jopa pienentyvän tämän vuotisesta. Muissa kunnissa tulojen kasvu hidastuu.
- Kuntien velanotto vähentyy vuosina 1995-1996. Varsinkin tänä vuonna kuntien velka pienentyy nopeasti, odotukset ensi vuodesta ovat hieman varovaisemmat. Näkemykset ovat samanlaiset Turun seudulla ja sen ulkopuolella.
- Työllisyysnäkymät ovat valoisat. Työttömyyden uskotaan vähentyvän koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Turun seudulla työttömyyden vähentymiseen suhtaudutaan hieman varovaisemmin kuin keväällä, sen sijaan muissa kunnissa työllisyysnäkymät ovat parantuneet.
- Lähivuosina työpaikkoja arvioidaan syntyvän varsin hitaasti. Turun seudulla yksityisten palveluiden työpaikat lisääntyvät eniten, myös teollisuudessa ja rakentamisessa on pieniä kasvuodotuksia. Muissa kunnissa eniten työpaikkojen uskotaan lisääntyvän teollisuudessa, julkisten palveluiden odotetaan supistuvan huomattavasti lähitulevaisuudessa.
- Turun seudulla investointien ei uskota viriävän vielä tänä vuonna. Muissa kunnissa asuntorakentamisen ja teollisuuden investointien arvioidaan lisääntyvän. Vuonna 1996 asuntorakentamisen odotetaan lisääntyvän myös Turun seudulla, sen sijaan teollisuuden panostukset ovat edelleen vähäisiä. Kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat hitaasti koko maakunnassa. Maatalouden investoinnit vähentyvät nopeasti molempina vuosina.

Satakunta

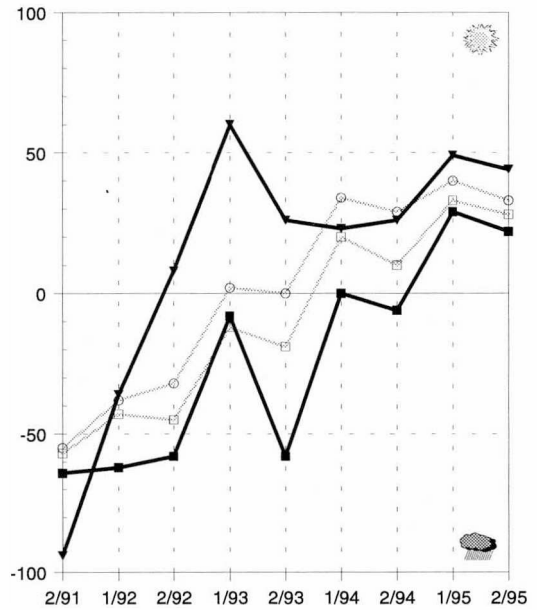
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

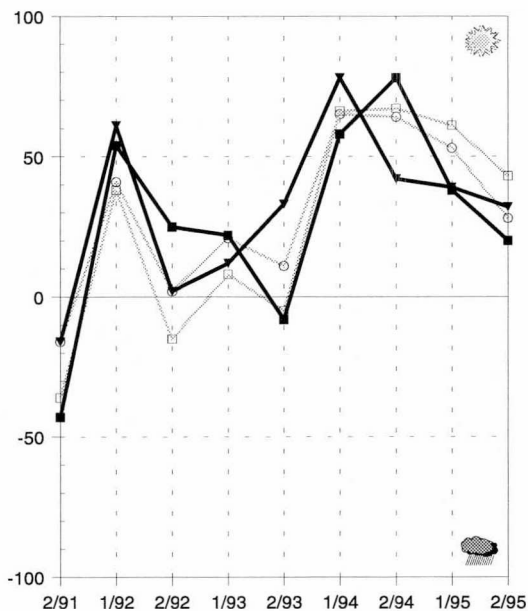
Kunnan tuleva kehitys

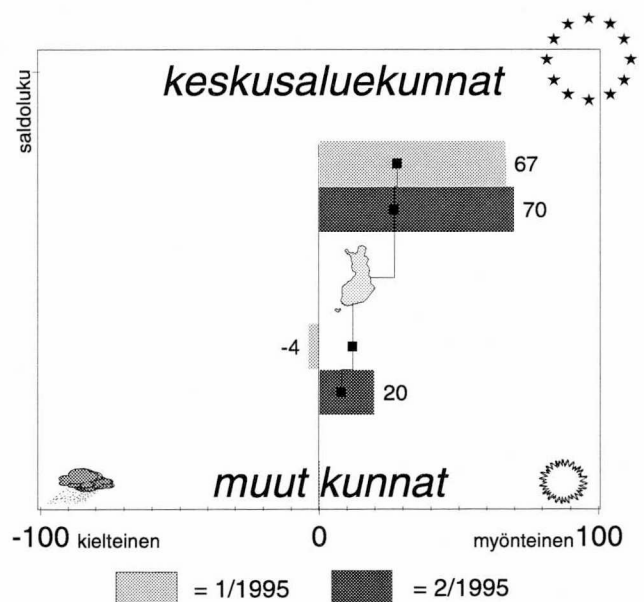
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

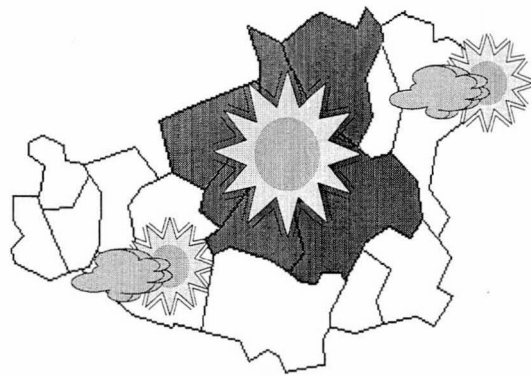
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldoluina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat varsin hyvät koko maakunnassa. Porin seudun kuntien rahoitusasema on parantunut, muissa kunnissa ongelmat ovat kasvaneet keväästä. Yhdessäkään kunnassa ei koroteta veroäyrin hintaa ensi vuonna. Porin seudun kunnissa kuntien tulot kasvavat tänä ja ensi vuonna, muissa kunnissa tulot saattavat alentua vuonna 1996. Kunnat vähentävät velanottoaan erityisesti tänä vuonna. Porin seudulla työttömyyden arvioidaan kasvavan vielä tänä vuonna. Julkisten palveluiden työpaikkoja menetetään varsinkin Porin seudun ulkopuolella. Investoinnit eivät juurikaan lisäänty tänä vuonna. Vuonna 1996 tilanne kohentuu hieman, varsinkin teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien odotetaan kasvavan koko maakunnassa. Kuntien yhteistyöedellytykset ovat maan huonoimpia. Vanhusten hoidon tilanne huolestuttaa vastaajia Porin seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet Porin seudun kunnissa. EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kuntien omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen maakunnassa.

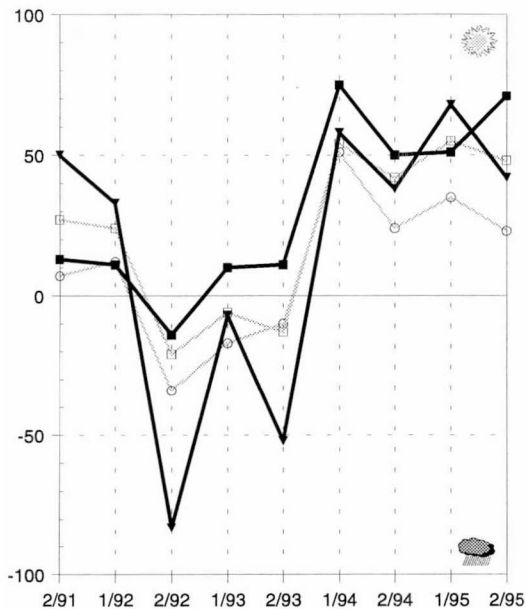
- Kuntien kehitysnäkymät ovat valoisat, näkemykset ovat samanlaiset koko maakunnassa. Porin seudulla odotukset ovat kuitenkin hieman pienemmät kuin keväällä. Muissa kunnissa näkymät ovat myönteisimmät keväästä 1994.
- Porin seudulla kuntien rahoitusasema arvioidaan paremmaksi kuin keväällä. Muissa kunnissa näkymät ovat kääntyneet hieman huonommaksi. Kuntien yhteistyöedellytykset ovat heikentyneet, vain Hämeen, Kymenlaakson ja Vaasan rannikkoseudun kunnissa yhteistyö sujuu Satakuntaa huonommin. Vanhusten hoidon ongelmat huolestuttavat vastaajia aikaisempaa enemmän Porin seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisen edellytykset ovat parantumassa Porin seudulla, muissa kunnissa näkymät eivät ole yhtä toiveikkaat. Porin seudun ulkopuolisissa kunnissa kaavoituksessa nähdään vähemmän ongelmia kuin muualla maassa, lisäksi vapaa-aikatoimen näkymät parantuneet selvästi viime keväästä.
- Satakunnassa uskotaan alueellisen yhteistyön kasvavan lähitulevaisuudessa, seutukunnallisten ja maakunnallisten yhteyksien ohella kunnat virittävät yhä enemmän kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi varsinkin Porin seudun kunnissa odotetaan yhteistyön elinkeinoelämän kanssa lisääntyvän, sen sijaan valtionhallintoon suhtautetaan aikaisempaa epäilevämmiin.
- Porin seudulla odotukset EU-jäsenyyden myönteisistä vaikutuksista ovat suuret. Siitä arvioidaan koituvan hyötyä sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Porin seudun ulkopuolella jäsenyyden myönteiset vaikutukset näkyvät lähinnä elinkeinoelämän kehittämisessä.
- Vastaajien arvioiden mukaan yksikään Satakunnan kunnista ei aio nostaa veroäyrin hintaa ensi vuodelle. Vuonna 1997 tilanteen odotetaan hieman muuttuvan. Neljännos Porin seudun vastaajista arvioi kuntansa äyrin hinnan nousevan, muissa kunnissa korotukseen turvaututaan harvemmin.
- Kuntien tulokehitys parantuu tänä vuonna koko maakunnassa, Porin seudulla tulot kasvavat muita kuntia enemmän. Ensi vuonna Porin seudun kuntien tulokehitys jatkuu myönteisenä, sen sijaan muissa kunnissa tulojen odotetaan vähentyvän.
- Kuntien velanotto vähentyy tänä vuonna selvästi. Porin seudun ulkopuolisissa kunnissa yli 80 % vastaajista arvioi kunnan velkamäärän pienentyvän. Myös ensi vuonna velan uskotaan vähentyvän koko maakunnassa, joskin hitaammin kuin tänä vuonna.
- Porin seudun työllisyyskehitys näyttää varsin huonolta, sillä työttömyyden arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna. Vuonna 1996 tilanne kohentuu mutta nopeaa helpotusta työttömyyteen ei ole odotettavissa. Muissa kunnissa työttömyyden arvioidaan pienentyvän molempina vuosina.
- Työpaikkojen odotetaan lisääntyvän lähinnä teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Lisäksi Porin seudulla rakentamisen työpaikkojen uskotaan kasvavan. Julkisten palveluiden työpaikkamenetykset arvioidaan varsin suuriksi tänä vuonna, varsinkin Porin seudun ulkopuolella näkymät ovat synkät. Maatalouden vähennys on hyvin voimakas koko maakunnassa.
- Investointien ei uskota juurikaan kasvavan tänä vuonna. Ainoastaan Porin seudun ulkopuolella teollisuusinvestoinnit lisääntyvät jonkin verran, kaupan ja palveluiden panostukset pienentyvät selvästi viime vuodesta. Vuonna 1996 tilanne kohentuu, tosin investointien ei uskota kasvavan kovinkaan nopeasti. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa, lisäksi Porin seudulla kaupan ja palveluiden aloilla on pieniä kasvuodotuksia.

Häme

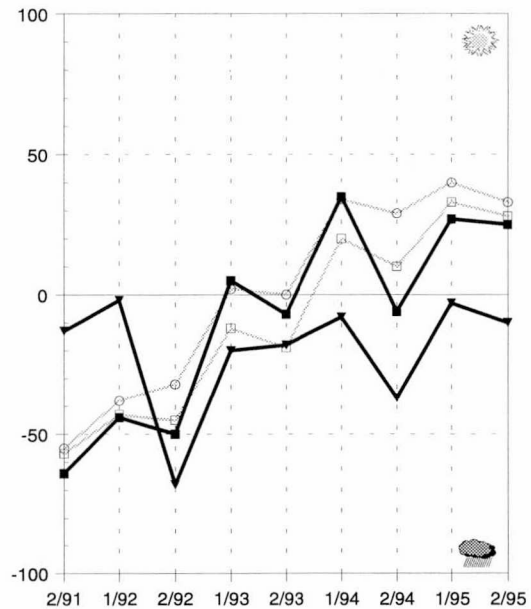
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

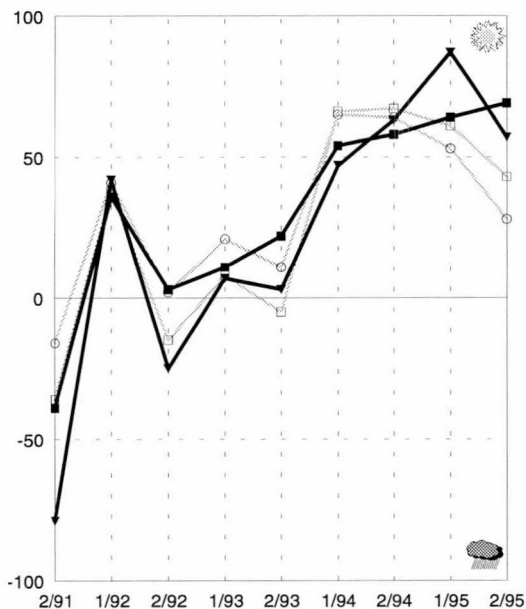
Kunnan tuleva kehitys

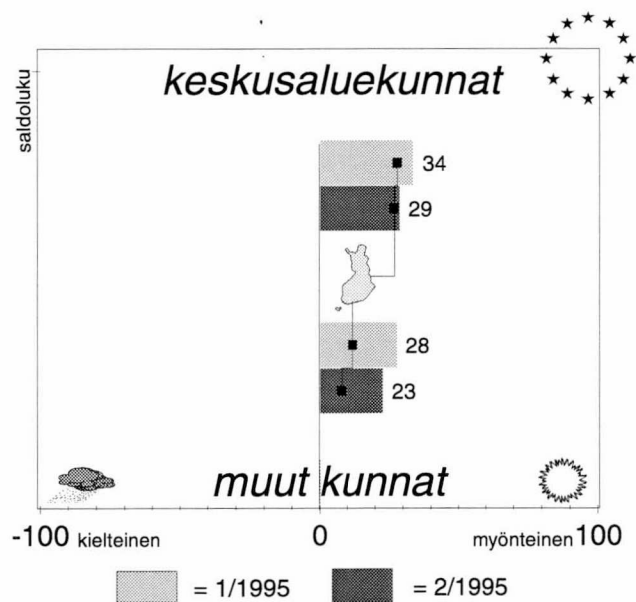
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

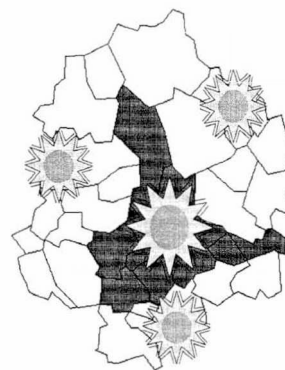
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldoluquina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Hämeen yleiset kehitysnäkymät ovat valoisat, vaikka kuntien rahoitusnäkymät ovat huonommat kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kunnat aikovat kuitenkin pitää veroäyrin hinnan ennallaan kahtena seuraavana vuonna. Kuntien tulokehitys on parempi kuin keväällä odotettiin. Tosin ensi vuonna kehitys heikentyy erityisesti Hämeenlinnan seudun ulkopuolella. Siellä myös kuntien velat saattavat lisääntyä ensi vuonna. Vuonna 1996 työttömyyden odotetaan pienentyvän koko maakunnassa. Hämeenlinna seudulla työpaikat lisääntyvät erityisesti yksityisissä palveluissa, muissa kunnissa suurimmat kasvuodotukset ovat teollisuudessa. Investointien arvioidaan kasvavan vasta ensi vuonna, teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat koko maakunnassa. EU-jäsenyydestä katsotaan olevan hyötyä varsinkin elinkeinoelämän kehittymiselle. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Hämeenlinnan seudulla, seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön arvioidaan lisääntyvän eniten. Hämeenlinnan seudulla sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen vaikeutuu. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat heikentyneet Hämeenlinnan seudun ulkopuolella.

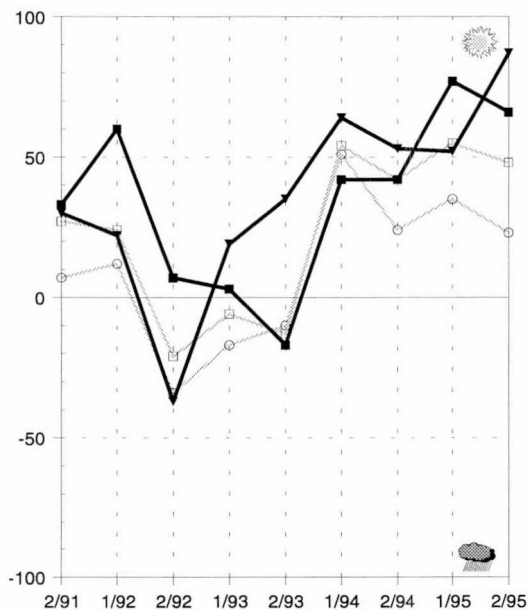
- Hämeen kehitysnäkymät ovat maan parhaimpia. Hämeenlinnan seudulla toiveet ovat kasvaneet keväästä, muissa kunnissa näkemykset ovat hieman alkuvuotta varovaisemmat.
- Hämeen kuntien rahoitusnäkymät ovat huonommat kuin useimmissa muissa maakunnissa. Erityisesti Hämeenlinnan seudun ulkopuolisissa kunnissa odotukset ovat synkentyneet selvästi viime keväästä. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Hämeenlinnan seudulla, sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat huonommat. Hämeenlinnan seudulla sosiaali- ja terveystalouden ongelmat ovat lisääntymässä. Muissa kunnissa terveystalouden järjestäminen huolestuttaa vastaajia, sen sijaan vanhusten hoito onnistuu aikaisempaa paremmin. Elinkeinoelämän kehittämisenäkymät ovat synkentyneet keväästä Hämeenlinnan seudun ulkopuolella. Hämeenlinnan seudulla odotukset ovat valoisammat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Kunnallistekniikka huolestuttaa vastaajia aikaisempaa enemmän Hämeenlinnan seudun ulkopuolella. Koulutoimen näkymät ovat hiljalleen parantuneet koko maakunnassa, sen sijaan varsinkin Hämeenlinnan seudun ulkopuolella vapaa-aikakysymykset askarruttavat vastaajia aikaisempaa enemmän.
- Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän. Keskusseudulla näkemykset ovat samansuuntaiset. Myös maakunnallisen, mutta erityisesti kansainvälisen yhteistyön merkityksen uskotaan kasvavan. Keväisistä arvioista poiketen yhteyksien valtionhallintoon uskotaan vähentyvän jatkossa. Suhteet elinkeinoelämään koetaan tärkeämmäksi koko maakunnassa.
- Kunnat arvioivat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti erityisesti elinkeinoelämän kehittymiseen mutta myös kunnan omaan toimintaan. Näkemykset ovat samanlaiset Hämeenlinnan seudulla ja sen ulkopuolella.
- Kaikki vastaajat arvioivat kuntansa pitävän veroäyrin hinnan nykyisenä kahden seuraavan vuoden aikana.
- Hämeen kuntien tulokehitys on tänä vuonna selvästi parempi kuin keväällä arvioitiin. Näkymät ovat parantuneet koko maakunnassa. Vuonna 1996 kehitys muuttuu huonommaksi. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kuntien tulot näyttävät jopa pienentyvän. Hämeenlinnan seudulla tulojen kasvu hidastuu.
- Hämeenlinnan seudun ulkopuolisissa kunnissa velkamäärän kehitys poikkeaa muusta maasta. Velanoton ei odoteta juurikaan vähentyvän vaan ensi vuonna velkaa saatetaan joutua ottamaan jopa lisää. Hämeenlinnan seudun kunnissa velka pienentyy hitaasti tänä ja ensi vuonna.
- Hämeenlinnan seudun ulkopuolella työttömyyden ei odoteta vähentyvän vielä tänä vuonna. Keskusseudulla työllisyyskehitys on selvästi parempi. Vuonna 1996 työttömyyden arvioidaan vähentyvän nopeasti koko maakunnassa.
- Hämeenlinnan seudulla yksityisten palveluiden työpaikat lisääntyvät eniten. Muissa kunnissa uusia työpaikkoja syntyy erityisesti teollisuuteen. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella suurimmat menetykset koetaan julkisissa palveluissa mutta myös rakentamisessa. Keskusseudulla julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät varsin nopeasti.
- Hämeenlinnan seudulla teollisuusinvestoinnit lisääntyvät tänä vuonna, odotukset ensi vuodesta ovat vähäisemmät. Muissa kunnissa investointien ei odoteta vielä kasvavan. Asuntorakentamisen näkymät ovat viime keväistä huonommat. Vuonna 1996 investointikehitys näyttää selvästi myönteisemmältä. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat koko maakunnassa. Lisäksi Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kaupan ja palveluiden panostukset ovat tämän vuotista suuremmat.

Pirkanmaa

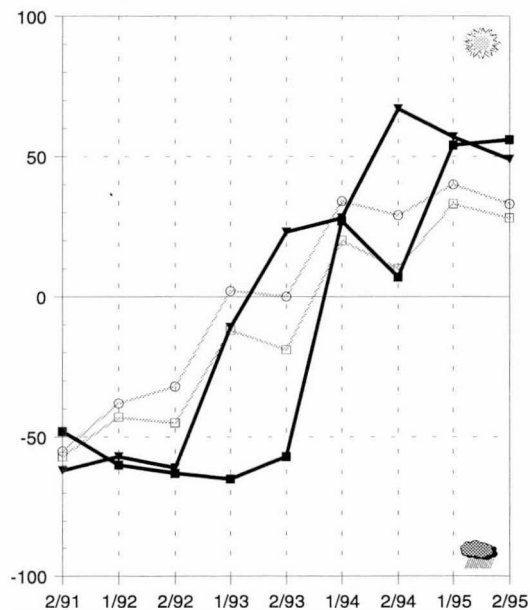
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

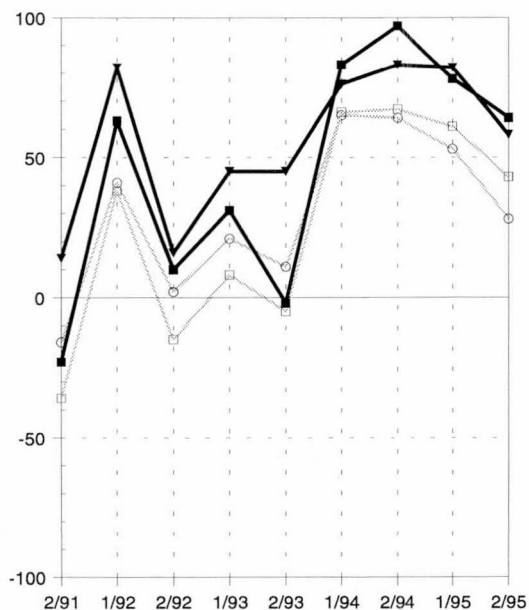
Kunnan tuleva kehitys

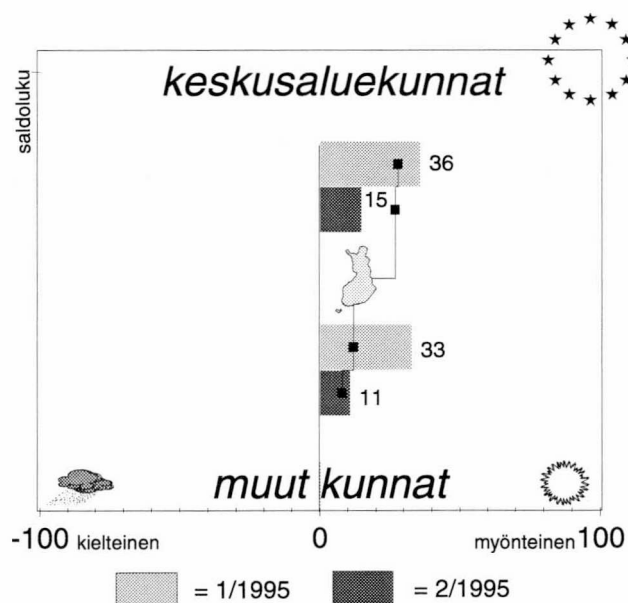
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

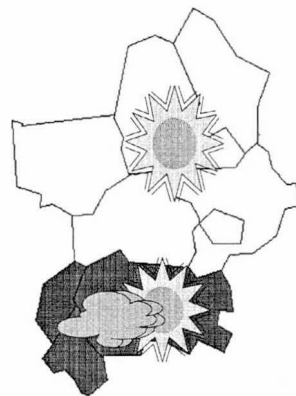
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Tampereen seudun ulkopuolella lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Pirkanmaan kuntien rahoitustilanne on parempi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Veroäyrin hinta pysyy lähes kaikissa kunnissa ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien tulot kasvavat tänä vuonna nopeasti, ensi vuoden näkymät ovat huonommat. Kuntien velka pienentyy tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Pirkanmaan työllisyysnäkymät ovat maan parhaimmat. Eniten työpaikat lisääntyvät yksityisissä palveluissa, mutta myös teollisuuteen ja rakentamiseen arvioidaan tulevan uusia työpaikkoja. Teollisuuden investointien kasvuvauhti on maan nopeimpia. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Erityisesti seutukunnallisen yhteistyön arvioidaan tiivistyvän lähitulevaisuudessa. Elinkeinoelämän kehittämissnäkymät ovat parantuneet Tampereen seudun ulkopuolella. Tampereen seudulla huolta aiheuttaa erityisesti vanhusten hoidon tilanne.

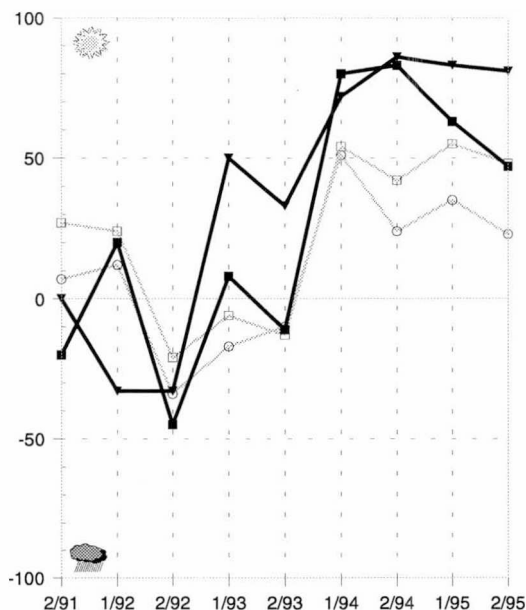
- Pirkanmaan kuntien kehitysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Tampereen seudun ulkopuolella lähes 90 prosenttia ja Tampereen seudulla hieman harvempi vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa.
- Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea, tosin näkymät ovat paremmat kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat parantuneet selvästi Tampereen seudun ulkopuolella. Vanhusten hoitopalveluiden järjestämisen arvioidaan vaikeutuvan Tampereen seudulla. Lisäksi koko maakunnassa uskotaan päivähoitopalveluiden ongelmien lisääntyvän.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähivuosina. Maakunnalliseen yhteistyöhön ei uskota yhtä tiukasti. Kansainväliset yhteydet lisääntyvät selvästi koko maakunnassa. Yhteyksien valtionhallintoon arvioidaan vähentyvän, mutta yhteydet elinkeinoelämään lisääntyvät lähitulevaisuudessa.
- EU-jäsenyyden vaikutukset kunnan omaan toimintaan arvioidaan jäävän vähäisiksi. Sen sijaan varsinkin Tampereen seudun ulkopuolella jäsenyyden uskotaan hyödyttävän suuresti elinkeinoelämän kehittämistä.
- Pirkanmaan kunnat aikovat pääosin pitää veroäyrin hinnan nykyisellä tasolla vuosina 1996-1997. Muutama kunta harkitsee äyrin hinnan alentamista ensi vuodelle.
- Kuntien tulot kasvavat tänä vuonna nopeasti koko maakunnassa. Kasvu on keväisiä arvioita ripeämpää. Ensi vuonna kuntien tulot pysyvät Tampereen seudun kunnissa tämän vuotisella tasolla. Muissa kunnissa tulot kasvavat, tosin selvästi tämän vuotista hitaammin.
- Kuntien velkamäärän arvioidaan vähentyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Tampereen seudun kunnissa velanotto supistuu molempina vuosina nopeammin kuin muissa kunnissa.
- Pirkanmaan työllisyysnäkymät ovat edelleen parhaimmat koko maassa. Työttömyyden odotetaan vähentyvän nopeasti koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän tänä vuonna. Myös julkisten palveluiden työpaikkamäärä supistuu koko maakunnassa. Eniten lisääntyvät yksityisten palveluiden työpaikat, mutta myös teollisuuden ja rakentamisen työpaikkamäärän arvioidaan kasvavan.
- Pirkanmaalla teollisuuden investoinnit lisääntyvät eniten koko maassa. Erityisesti Tampereen seudun ulkopuolella kasvu on nopeaa tänä vuonna, myös asuntorakentamisen investoinnit kasvavat. Tampereen seudulla kaupan ja palveluiden panostukset lisääntyvät hieman. Vuonna 1996 tämä kehitys jatkuu. Tampereen seudulla teollisuuteen investoidaan eniten. Muissa kunnissa erityisesti asuntorakentamisen investoinnit kasvavat nopeasti. Myös kaupan ja palveluiden aloille panostetaan aikaisempaa enemmän.

Päijät-Häme

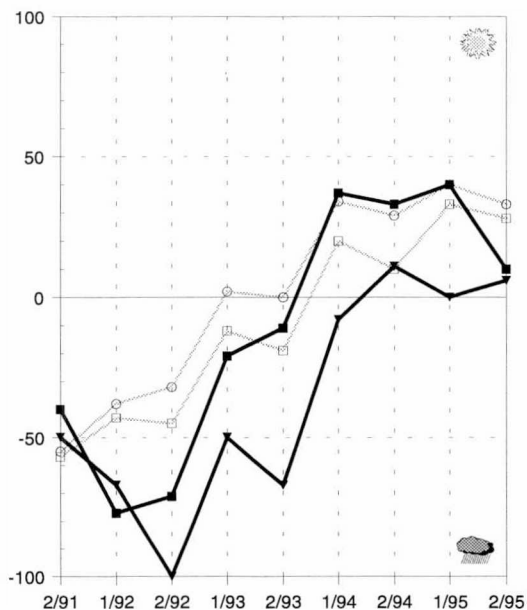
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

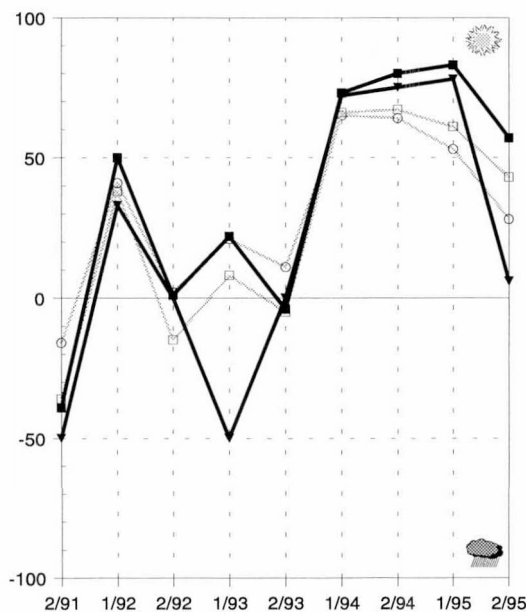
Kunnan tuleva kehitys

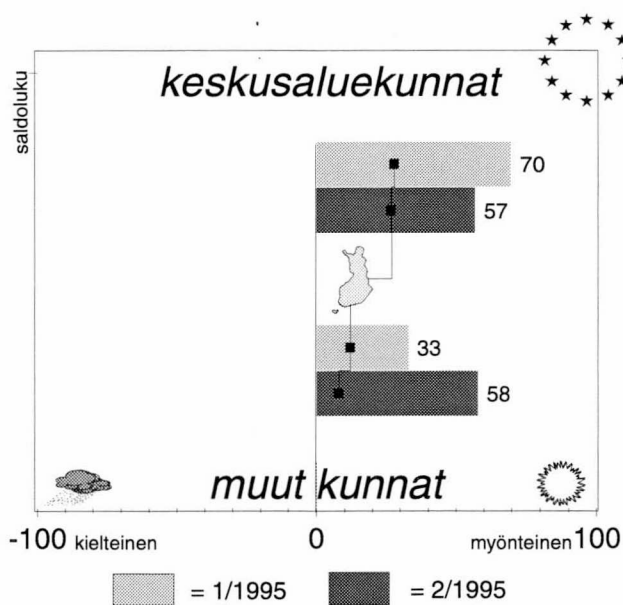
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

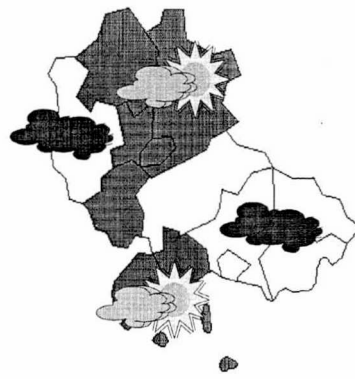
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat, ainoastaan Pirkanmaalla ja Etelä-Karjalassa näkymät ovat paremmat. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin erityisesti Lahden seudun ulkopuolella. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen ongelmat ovat useimpia muita maakuntia vähäisemmät. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat varsin synkät, varsinkin Lahden seudulla elinkeinoelämän vaikeudet arvioidaan suuriksi. Lahden seudulla uskotaan EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymisen ohella myös kunnan omaan toimintaan. Veroäyrin hinta pysyy koko maakunnassa lähes kaikissa kunnissa tämän vuotisella tasolla. Lahden seudun kunnissa kuntien tulot kasvavat nopeasti erityisesti tänä vuonna, muissa kunnissa odotukset ovat vähäisemmän toiveikkaat. Kunnat pienentävät velkaansa vuonna 1995. Lahden seudulla työttömyys vähenee tänä ja ensi vuonna, muissa kunnissa työllisyyskehitys heikentyy ensi vuonna. Lahden seudulla työpaikkojen odotetaan lisääntyvän erityisesti yksityisissä palveluissa, mutta myös teollisuuden ja rakentamiseen tulee jonkin verran uusia työpaikkoja. Investointien ei uskota juurikaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna.

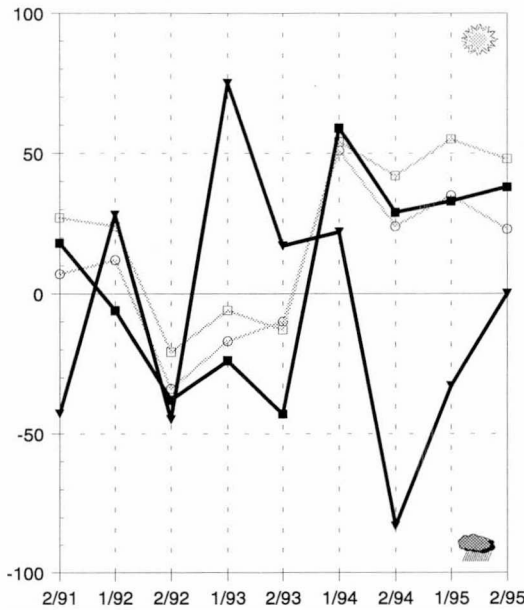
- Päijät-Hämeen kuntien kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat, ainoastaan Pirkanmaalla ja Etelä-Karjalassa odotukset ovat korkeammalla. Lahden seudun ulkopuolella yli 80 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Lahden seudulla näkemykset ovat hieman varovaisemmat kuin keväällä.
- Päijät-Hämeen kuntien rahoitustilanteen arvioidaan heikentyvän lähitulevaisuudessa, näkymät ovat huonontuneet viime keväästä erityisesti Lahden seudun ulkopuolella. Kuntien yhteistyö sujuu paremmin kuin viime keväänä. Näkymät ovat kohentuneet koko maakunnassa, mutta erityisesti Lahden seudun ulkopuolella arviot yhteistyöstä ovat valoisat. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä ei ole suuria ongelmia koko maakunnassa. Ympäristöasiat huolestuttavat vastaajia edelleen Lahden seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymien arvioidaan huonontuneen oleellisesti viime keväästä. Lahden seudulla puolet vastaajista odottaa ongelmien kasvavan lähitulevaisuudessa. Lisäksi muissa kunnissa kevään valoisat näkymät ovat muuttuneet selvästi huonommiksi. Asumistilanne nähdään maakunnassa eri tavoin. Lahden seudulla ongelmien arvioidaan hieman kasvavan, muissa kunnissa näkymät ovat parantumassa. Lahden seudun ulkopuolella arvioidaan koulu- ja kulttuuritoimen vaikeuksien lisääntyvän.
- Kunnissa odotetaan erityisesti seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Myös kansainväliset yhteydet vilkastuvat koko maakunnassa. Keväästä poiketen yhteistoiminta valtionhallinnon kanssa on tiivistymässä, Lahden seudun ulkopuolella sen uskotaan jopa lisääntyvän. Yhteydet elinkeinoelämään lisääntyvät kuitenkin selvästi enemmän.
- Lahden seudulla kaikki vastaajat arvioivat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti alueen elinkeinoelämään. Myös kunnan omaa toimintaa jäsenyyden odotetaan hyödyttävän. Muissa kunnissa näkemykset jäsenyyden vaikutuksista ovat selvästi keväästä myönteisemmät.
- Lahden seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat kuntansa pitävän veroäyrin hinnan nykyisellä tasolla kahden seuraavan vuoden aikana. Lahden seudulla muutama kunta harkitsee hinnan alentamista ensi vuonna ja yhtä moni nostamista vuonna 1997.
- Lahden seudulla kuntien tulot kasvavat enemmän kuin keväällä arvioitiin, noin 90 % vastaajista arvioi tulojen lisääntyvän tänä vuonna. Vuonna 1996 kasvun odotetaan jatkuvan, tosin hitaampana kuin tänä vuonna. Muissa kunnissa tulot lisääntyvät vuonna 1995, mutta ensi vuonna kasvun uskotaan pysähtyvän.
- Kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna koko maakunnassa. Vuonna 1996 velkamäärä pysyy suunnilleen nykyisellä tasolla. Lahden seudulla odotukset ovat muuttuneet viime keväästä, jolloin kuntien velan arvioitiin vähentyvän selvästi myös ensi vuonna.
- Lahden seudulla työttömyyden arvioidaan pienentyvän vuosina 1995-1996, tosin odotukset ovat hieman varovaisemmat kuin viime keväänä. Muissa kunnissa työllisyystilanne parantuu tänä vuonna. Ensi vuoden näkymät ovat selvästi aikaisempaa synkemmät.
- Lahden seudulla uusia työpaikkoja tulee erityisesti yksityisiin palveluihin, mutta myös teollisuuden ja rakentamisen työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna. Muissa kunnissa odotukset ovat pienemmät, kasvu painottuu teollisuuteen ja yksityisiin palveluihin. Rakentamisen työpaikkojen odotetaan pienentyvän. Julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät selvästi koko maakunnassa.
- Päijät-Hämeen kunnissa ei uskota investointien lisääntyvän viime vuodesta, arviot ovat nyt varovaisemmat kuin keväällä. Pieniä kasvuodotuksia on ainoastaan teollisuudessa. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan hieman paranevan, mutta investointien nopeaan kasvuun ei vielä ole edellytyksiä. Varsinkin Lahden seudun ulkopuolella investoinnit jäävät suunnilleen nykyiselle tasolle. Lahden seudulla teollisuusinvestoinnit lisääntyvät, myös kaupan ja palveluiden aloilla sekä rakentamisessa investoinnit saattavat kasvaa jonkin verran. Maatalouden näkymät ovat edelleen erittäin synkät koko maakunnassa.

Kymenlaakso

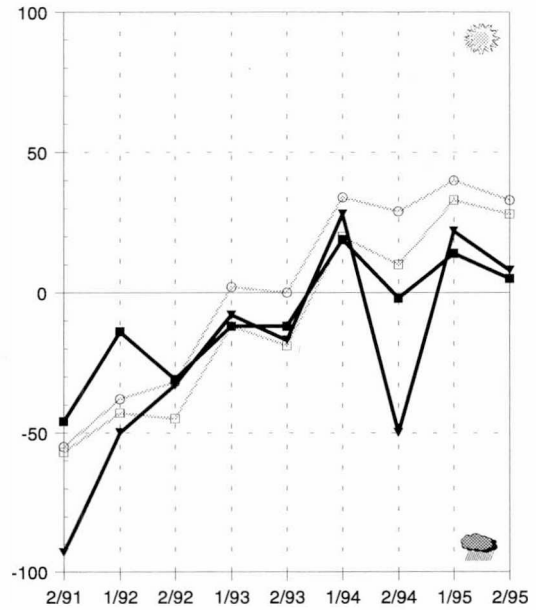
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

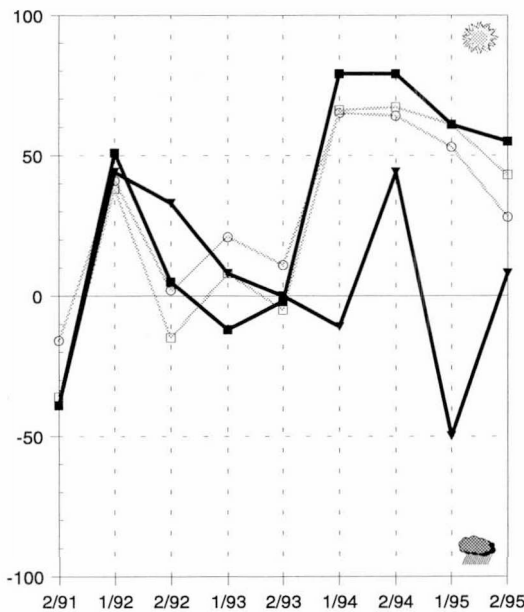
Kunnan tuleva kehitys

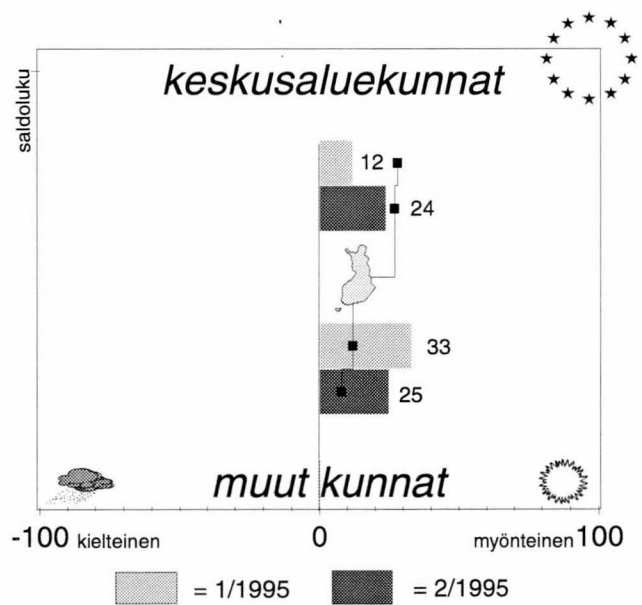
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

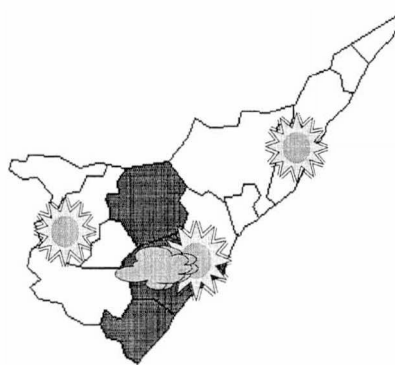
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat pylväinä ja saldolukuina ja koko maan keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat viivana** pisteellä korostettuna.

Keskusseutujen ulkopuolella kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet keväästä, tosin keskusalueilla näkemykset ovat edelleen muita kuntia paremmat. Kuntien rahoitusasema on vaikea, vaikka näkymät ovatkin parantuneet keväästä. Lähes kaikki kunnat pitävät veroäyrin hinnan nykyisellä tasolla kahden seuraavan vuoden aikana. Keskusseuduilla kuntien tulot kasvavat tänä ja ensi vuonna. Muissa kunnissa tulot lisääntyvät tänä vuonna odotettua nopeammin, ensi vuonna kasvu hidastuu. Kuntien velka pienentyy tänä vuonna. Keskusseuduilla työttömyys vähenee vuosina 1995-1996. Muissakin kunnissa työllisyysnäkymät ovat parantuneet aikaisemmasta. Työpaikat lisääntyvät lähinnä keskusseuduilla, suurimmat kasvuodotukset ovat rakentamisessa ja yksityisissä palveluissa. Keskusseuduilla arvioidaan teollisuus- ja asuntorakentamisinvestointien kasvavan tänä vuonna. Ensi vuonna investointinäkymät huonontuvat. Kuntien yhteistyö sujuu huonosti keskusseutujen ulkopuolella, sen sijaan vanhusten hoidon tilanne näyttää selvästi aikaisempaa paremmalta. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantumassa keskusseuduilla, muissa kunnissa näkymät ovat huonoimmat syksystä 1992. Vastaajat arvioivat EU-jäsenyydellä olevan myönteisiä vaikutuksia elinkeinoelämän kehittämisen ohella kuntien omaan toimintaan.

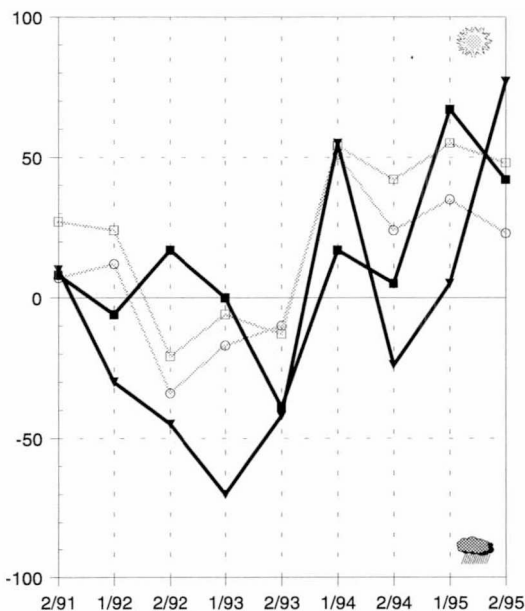
- Kymenlaakson keskusseutujen ulkopuolella kehitysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä, tosin tulevaisuus ei ole vielääkään kovin valoisa. Keskusaluekunnissa toiveet ovat edelleen muita kuntia korkeammalla.
- Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea, tosin näkymät eivät ole yhtä synkät kuin keväällä. Tuolloin noin 80 prosenttia vastaajista arvioi rahoitusongelmien lisääntyvän, nyt noin puolet. Keskusalueiden ulkopuolella kuntien yhteistyönäkymät ovat huonoimmat koko maassa. Keskusaluekunnissa odotukset ovat kasvaneet keväästä. Keskusalueiden ulkopuolella yli 80 prosenttia vastaajista arvioi vanhusten hoidon ongelmien olevan poistumassa. Keskusalueilla ollaan huolestuneita terveydenhoidon ja päivähoiton järjestämisestä. Ympäristö- ja kaavoitusasioiden hoitaminen sujuu aikaisempaa paremmin keskusalueiden ulkopuolella. Sen sijaan koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien odotetaan lisääntyvän. Elinkeinoelämän kehittämisestä on ristiriitaisia näkemyksiä. Keskusalueilla ongelmien arvioidaan vähentyvän lähitulevaisuudessa, muissa kunnissa näkymät ovat synkimmät syksystä 1992.
- Näkemykset alueellisesta yhteistyöstä eivät ole muuttuneet keväästä. Kaikki keskusseutujen ulkopuolisten kuntien vastaajat arvioivat seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Lisäksi lähes kaikki uskovat maakunnallisen yhteistyön kasvavan. Keskusseuduilla odotukset ovat edelleen hieman varovaisemmat. Keskusalueiden ulkopuolella näkemykset yhteistyöstä valtionhallinnon kanssa ovat muuttuneet selvästi viime keväästä. Tuolloin noin 90 prosenttia vastaajista arvioi yhteistoiminnan vähentyvän, nyt kolmannes vastaajista odottaa yhteyksien lisääntyvän. Odotukset yhteistyön tiivistymisestä suhteessa elinkeinoelämään ovat kasvaneet koko maakunnassa.
- Näkemykset EU-jäsenyyden vaikutuksista kunnissa ovat varsin yhteneväiset. Jäsenyydestä arvioidaan koituvan hyötyä sekä kunnan omalle toiminnalle että elinkeinoelämän kehittämiseksi.
- Kaikki vastaajat arvioivat kuntansa pitävän veroäyrin hinnan ennallaan ensi vuonna. Keskusalueiden ulkopuolella näkemykset vuodesta 1997 ovat samanlaiset. Sen sijaan keskusalueilla 1-2 kuntaa saattaa nostaa äyrin hintaa.
- Keskusalueiden ulkopuolella kuntien tulokehitys on ollut tänä vuonna selvästi odotettua parempi. Vielä keväällä noin puolet vastaajista arvioi tulokehityksen huonontuvan, nyt yli 90 prosenttia katsoo sen parantuvan. Myös ensi vuonna tulot kasvavat, mutta selvästi tämän vuotista hitaammin. Keskusaluekunnissa tulot lisääntyvät molempina vuosina.
- Kymenlaakson kunnat pienentävät velkamääräänsä varsinkin tänä vuonna. Ensi vuonna velka pysyy suunnilleen tämän vuotisenä koko maakunnassa.
- Keskusseuduilla työttömyyden arvioidaan pienentyvän vuosina 1995-1996. Muissa kunnissa työllisyyskehitys näyttää parhaimmalta syksystä 1991. Työttömyyden odotetaan vähentyvän tänä vuonna. Vuonna 1996 kehitys tasaantuu, tosin työttömien määrän arvioidaan laskevan edelleen jonkin verran.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän tänä vuonna. Lisäksi julkisten palveluiden työpaikkoja menetetään runsaasti koko maakunnassa, keskusalueiden ulkopuolella näkymät ovat synkimmät. Rakentamisen työpaikat vähentyvät keskusalueiden ulkopuolella. Työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän lähinnä keskusalueilla, suurimmat kasvuodotukset ovat rakentamisessa ja yksityisissä palveluissa.
- Keskusalueilla investointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna. Kasvu kohdistuu ovat teollisuuteen ja asuntorakentamiseen, mutta myös kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat hieman lisääntyä. Muissa kunnissa arvioidaan lähinnä teollisuusinvestointien kasvavan, tosin odotukset ovat pienemmät kuin keväällä. Ensi vuoden näkymät ovat huonommat. Keskusalueilla lähinnä asuntorakentamisen panostukset kasvavat, muissa kunnissa investoidaan teollisuuteen. Maatalouden investoinnit vähentyvät edelleen nopeasti koko maakunnassa, lisäksi keskusalueiden ulkopuolella myös asuntorakentamiseen sekä kaupan ja palveluiden aloille investoidaan selvästi tämän vuotista vähemmän.

Etelä-Karjala

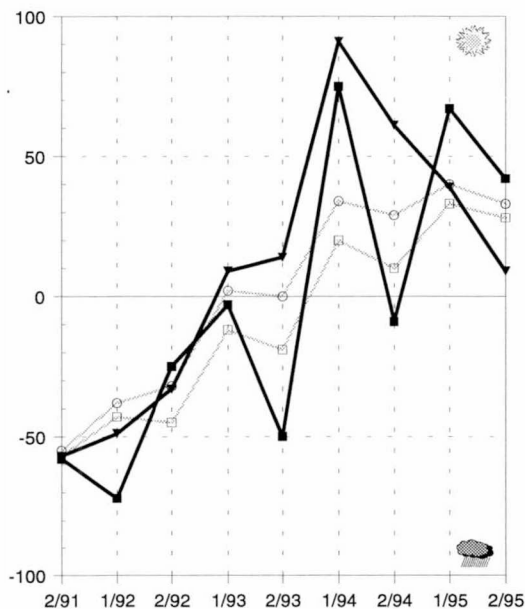
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

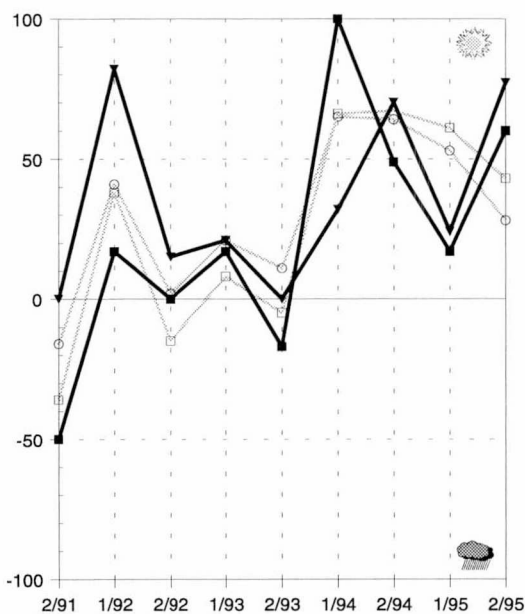
Kunnan tuleva kehitys

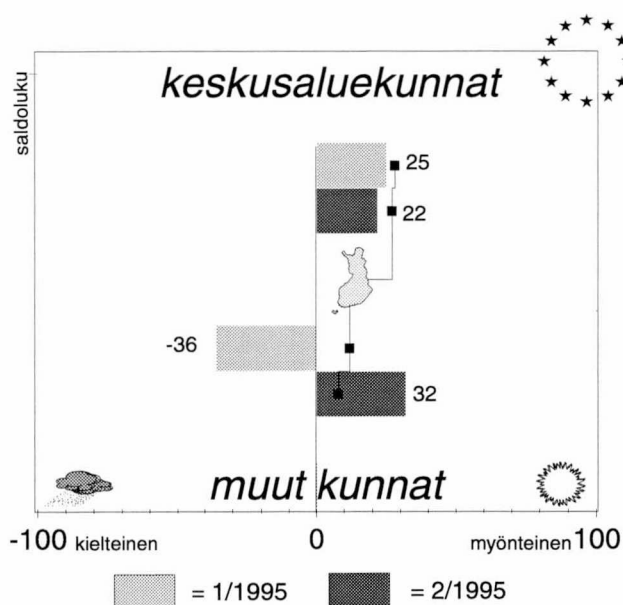
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

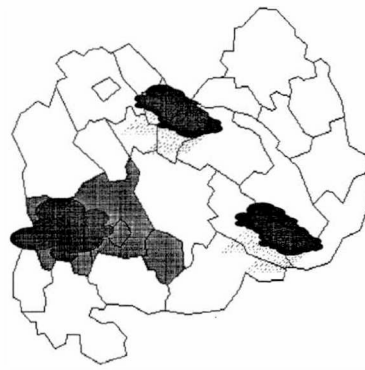
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Etelä-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet keväästä, näkymät ovat Pirkanmaan ohella parhaat koko maassa. Kuntien rahoitusasema on parempi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Lappeenrannan seudulla rahoitusongelmat saattavat jopa pienentyä lähitulevaisuudessa. Muissa kunnissa veroäyrin hinta pidetään nykyisellä tasolla vuosina 1996-1997, Lappeenrannan seudulla näkemykset ovat ristiriitaiset. Kuntien tulokehitys näyttää hyvältä tänä vuonna, vuonna 1996 kehityksen arvioidaan tasaantuvan. Lappeenrannan seudun kuntien velkamäärä supistuu selvästi tänä ja ensi vuonna. Työttömyys alenee koko maakunnassa vuosina 1995-1996. Investointien ei uskota vi rivävän vielä ensi vuonnakaan. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan ohella kansainvälisen yhteistyön uskotaan lisääntyvän selvästi lähivuosina. Sosiaali- ja terveystalveluiden näkymät ovat heikot Lappeenrannan seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella. Koulutoimen näkymät ovat parantuneet koko maakunnassa.

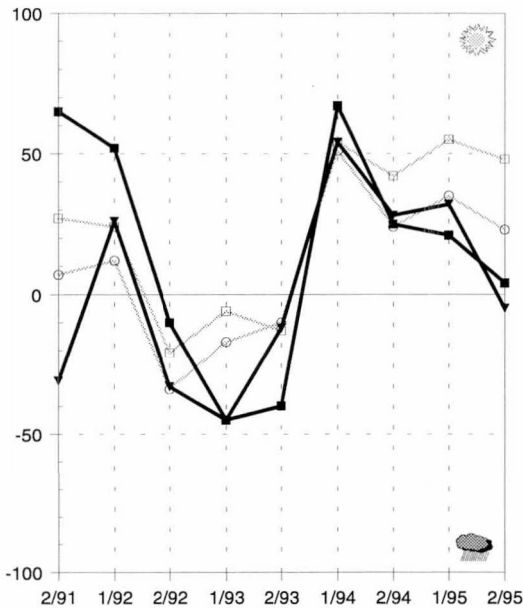
- Etelä-Karjalan kehitysnäkymät ovat Pirkanmaan ohella maan parhaimmat. Erityisesti Lappeenrannan seudun ulkopuolella toiveet ovat kasvaneet selvästi aikaisemmista mittauksista. Lappeenrannan seudulla näkymät ovat hieman huonontuneet alkuvuodesta.
- Etelä-Karjalan kuntien rahoitusasema näyttää paremmalta kuin muualla maassa. Lappeenrannan seudun kunnissa rahoitusongelmien arvioidaan helpottavan lähitulevaisuudessa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, Lappeenrannan seudulla odotukset ovat parantuneet keväästä. Sosiaali- ja terveystalveluiden näkymät ovat synkät Lappeenrannan seudulla, ongelmien arvioidaan lisääntyvän selvästi lähivuosina. Ympäristöasiat huolestuttavat vastaajia koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat parantuneet erityisesti Lappeenrannan seudun ulkopuolella, sen sijaan kaavoitusasiat huolettavat vastaajia aikaisempaa enemmän. Koulutoimen vaikeuksien arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa, mutta kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat varsin huonot.
- Alueellisen yhteistyön tiivistymiseen uskotaan koko maakunnassa. Myös kansainvälisten yhteyksien katsotaan vilkastuvan lähitulevaisuudessa. Yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa näyttää tällä hetkellä kunnissa tärkeämmältä kuin suhteet valtionhallintoon. Yhteyksien valtionhallintoon arvioidaan selvästi vähentyvän lähivuosina.
- Etelä-Karjalan kunnissa suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin EU-jäsenyyden vaikutuksiin. Nimenomaan Lappeenrannan seudun ulkopuolella odotukset ovat kasvaneet oleellisesti viime keväästä. Jäsenyyden hyödyt kohdistuvat enemmän elinkeinoelämän kehittämiseen kuin kuntien omaan toimintaan.
- Lappeenrannan seudun ulkopuoliset kunnat aikovat pitää veroäyrin hinnan ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana. Lappeenrannan seudun kunnissa kolmannes vastaajista arvioi äyrin hinnan laskevan ensi vuonna ja viidennes nousevan vuonna 1997.
- Etelä-Karjalan kuntien tulokehitys on ollut tänä vuonna odotettua parempi. Varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella tulot ovat kasvaneet selvästi kevään arvioita nopeammin. Ensi vuonna kehitys tasaantuu, tulojen ei uskota juurikaan lisääntyvän. Lappeenrannan seudulla näkymät ovat selvästi aikaisempaa huonommat. Muissa kunnissa odotukset ovat parantuneet keväästä.
- Lappeenrannan seudun kunnat vähentävät selvästi velkamääräänsä vuosina 1995-1996. Muissa kunnissa velka pienentyy lähinnä tänä vuonna, näkemykset ensi vuodesta ovat varovaisemmat.
- Etelä-Karjalan työttömyys pienentyy tänä ja ensi vuonna. Toiveet kohdistuvat erityisesti vuoteen 1996.
- Kuntien työpaikkakehitys näyttää synkältä tänä vuonna. Kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän. Julkisten talveluiden työpaikkoja menetetään runsaasti erityisesti Lappeenrannan seudulla, lisäksi teollisuustyöpaikat vähenevät. Muissa kunnissa rakentamisen työpaikat vähentyvät. Koko maakunnassa yksityisten talveluiden työpaikat lisääntyvät.
- Investointien kehitys näyttää tänä vuonna keväisiä arvioita huonommalta. Teollisuuteen panostetaan odotettua vähemmän koko maakunnassa. Lisäksi Lappeenrannan seudulla asuntorakentaminen näyttää jäävän oleellisesti pienemmäksi kuin keväällä arvioitiin. Muissa kunnissa on pieniä kasvuodotuksia. Myös kaupan ja talveluiden sekä maatalouden investoinnit vähentyvät koko maakunnassa. Ensi vuosi ei näytä tuovan helpotusta tilanteeseen. Teollisuuden investoinnit vähentyvät Lappeenrannan seudulla, näkymät ovat huonoimmat syksystä 1991. Myös asuntorakentamisen sekä kaupan ja talveluiden investoinnit supistuvat. Muissa kunnissa on edelleen pieniä kasvuodotuksia asuntorakentamisessa.

Etelä-Savo

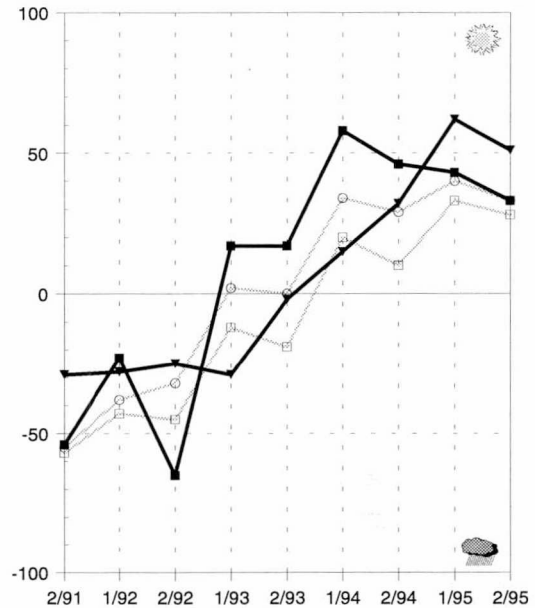
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

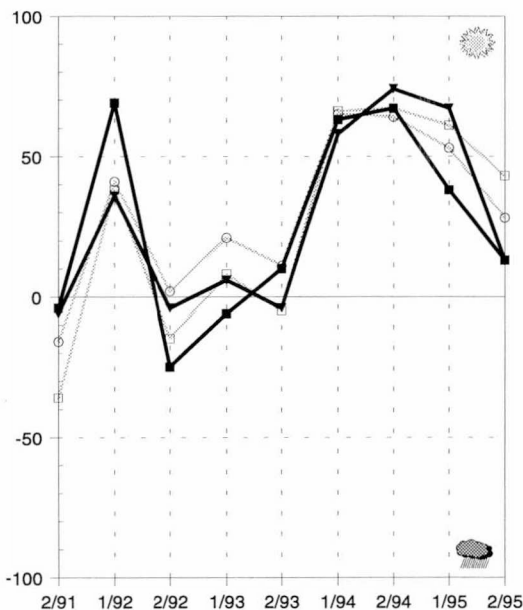
Kunnan tuleva kehitys

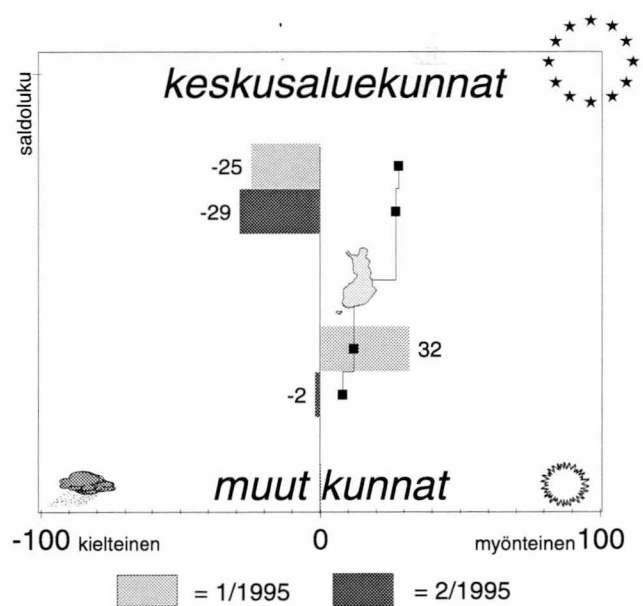
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

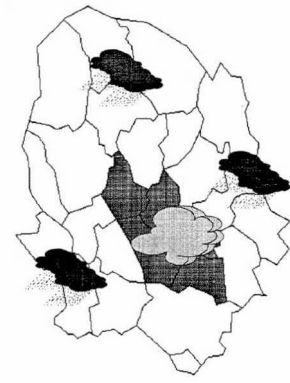
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat huonontuneet keväästä. Kuntien rahoitusasema on edelleen heikko. Ensi vuonna ei kuitenkaan nosteta veroäyrin hintaa, sen sijaan korotuspaineet vuoden 1997 äyriin kasvavat selvästi varsinkin Mikkelin seudun kunnissa. Kuntien tulot kasvavat tänä vuonna odotettua enemmän, mutta ensi vuonna kehitys tasaantuu selvästi koko maakunnassa. Kuntien velanotto pienentyy tänä ja ensi vuonna. Työttömyyden lasku jää vähäiseksi koko maakunnassa vuosina 1995-1996. Investointinäkymät ovat huonontuneet keväästä, investointien kasvulle ei nähdä olevan edellytyksiä. Mikkelin seudulla kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin, sen sijaan vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne huolestuttaa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan heikoiksi Mikkelin seudulla, myös muissa kunnissa näkymät ovat synkentyneet. Koulu- ja kulttuuritoimen ongelmien arvioidaan lisääntyvän lähivuosina koko maakunnassa.

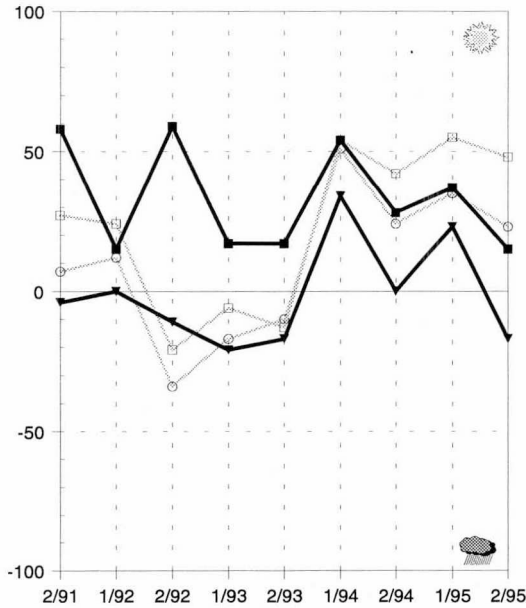
- Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat huonontuneet keväästä. Toiveet ovat laskeneet koko maakunnassa. Mikkelin seudun ulkopuolella kehityksen arvioidaan heikentyvän lähitulevaisuudessa.
- Mikkelin seudun kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea, muissa kunnissa näkymät ovat huonontuneet viime keväästä. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, Mikkelin seudulla tilanne on parantunut selvästi viime keväästä. Vanhusten hoitopalveluiden ja terveyden hoidon järjestäminen huolestuttaa vastaajia Mikkelin seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet selvästi Mikkelin seudulla, myös muissa kunnissa näkymät ovat aikaisempaa huonommat. Koulu- ja kulttuuritoimen ongelmien arvioidaan kasvavan lähitulevaisuudessa koko maakunnassa. Mikkelin seudun ulkopuolella myös vapaa-aikakysymykset askarruttavat vastaajia keväistä enemmän.
- Lähitulevaisuudessa yhteistyö painottuu seutukuntiin. Mikkelin seudulla uskotaan myös maakunnallisen yhteistyön lisääntymiseen. Näiden lisäksi vastaajat uskovat kuntien kansainvälistymiseen. Mikkelin seudun ulkopuolella yhteistoiminta valtionhallinnon kanssa vähenee. Yhteydet elinkeinoelämään lisääntyvät koko maakunnassa.
- Mikkelin seudun ulkopuolella EU-jäsenyyden hyödyt nähdään vähäisiksi. Mikkelin seudulla jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen, sen sijaan kunnan omaan toimintaan jäsenyys vaikuttaa pääasiassa kielteisesti.
- Etelä-Savon kunnat aikovat pitää veroäyrin hinnan ennallaan ensi vuonna. Vuonna 1997 korotuspaineiden odotetaan kasvavan, noin 40 prosenttia Mikkelin seudun ja viidennes muiden kuntien vastaajista arvioi äyrin hinnan nousevan.
- Kuntien tulot kasvavat tänä vuonna keväällä arvioitua enemmän koko maakunnassa. Ensi vuonna kehitys tasaantuu, varsinkin Mikkelin seudun kunnissa kasvu jää vähäiseksi.
- Kuntien velkojen arvioidaan pienentyvän selvästi vuonna 1995. Ensi vuonna velanotto vähentyy edelleen, mutta se on hitaampaa kuin tänä vuonna. Näkemykset eivät juurikaan poikkea Mikkelin seudulla ja sen ulkopuolella.
- Etelä-Savon työllisyyskehitys näyttää keväistä huonommalta. Työttömyyden lasku arvioidaan vähäiseksi koko maakunnassa vuosina 1995-1996.
- Etelä-Savon uudet työpaikat syntyvät lähinnä teollisuudessa. Mikkelin seudulla myös yksityisten palveluiden työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän. Erityisesti Mikkelin seudun ulkopuolella julkiset palvelut supistuvat nopeasti. Lähes kaikki vastaajat uskovat maatalouden työpaikkojen vähentyvän tänä vuonna.
- Investointinäkymät ovat keväistä huonommat. Investointien arvioidaan pienentyvän kaikilla toimialoilla tänä vuonna. Mikkelin seudulla erityisesti asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointikehitys näyttää selvästi aikaisempaa synkemmältä. Ensi vuonna tilanteen ei odoteta juurikaan parantuvan. Mikkelin seudulla asuntorakentamisen odotetaan hieman kasvavan. Viime kevään mittauksessa teollisuuden investointien arvioitiin kasvavan nopeasti Mikkelin seudun ulkopuolella, nyt nämä toiveet ovat vähentyneet.

Pohjois-Savo

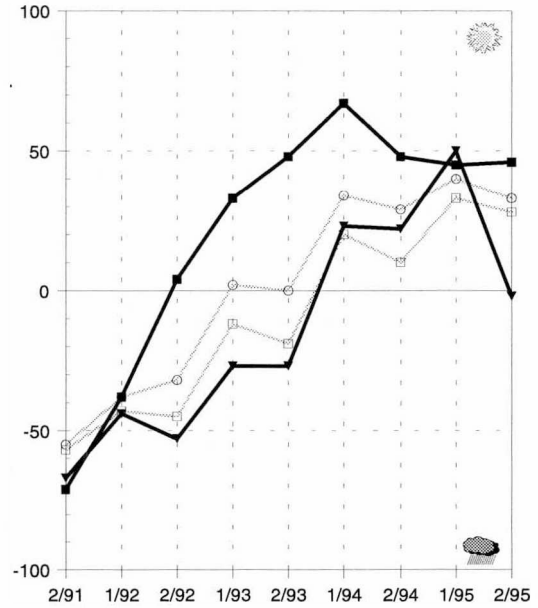
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

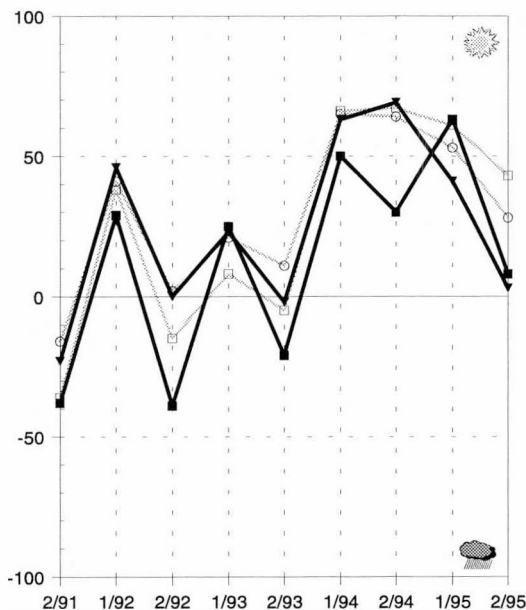
Kunnan tuleva kehitys

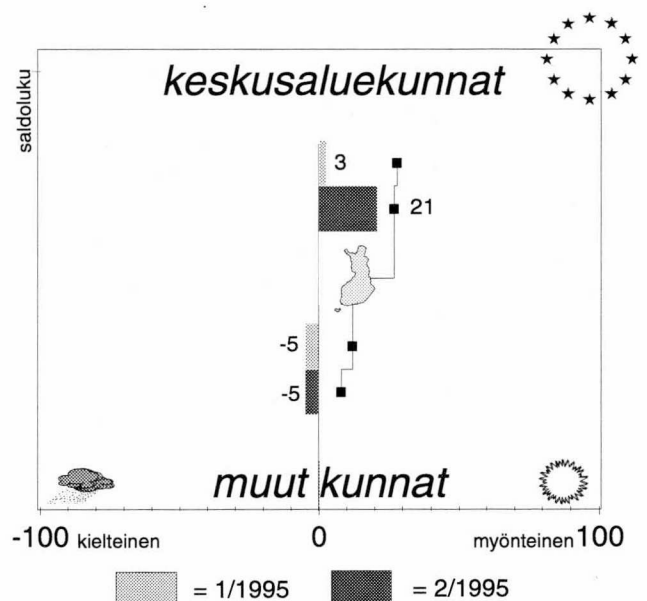
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

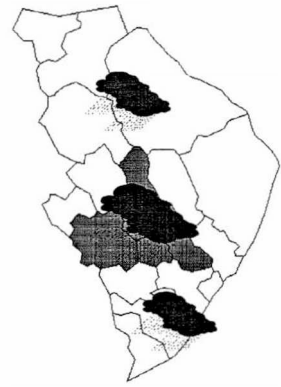
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Pohjois-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat maan synkimpiä. Kuntien rahoitusasema arvioidaan erittäin heikoksi. Kuopion seudulla viidennes vastaajista arvioi kuntansa nostavan veroäyrin hintaa jo ensi vuodeksi. Korotuspaineet kasvavat vuonna 1997 erityisesti Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa. Pohjois-Savon kuntien tulokehitys on useimpia muita maakuntia huonompi. Tiukasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta kuntien velanotto vähentyy selvästi erityisesti tänä vuonna, Kuopion seudulla nopeammin kuin muissa kunnissa. Pohjois-Savon työllisyysnäkymät ovat myös maan synkimpiä. Kuopion seudulla on vähäisiä investointiodotuksia lähinnä teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Kuntien yhteistyönäkymät ovat heikentyneet viime keväästä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden edellytykset ovat varsin heikot koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat Kainuun ohella maan huonoimmat, EU-jäsenyyden arvioidaan kuitenkin vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämään lähivuosina. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat kasvavat lähitulevaisuudessa koko maakunnassa.

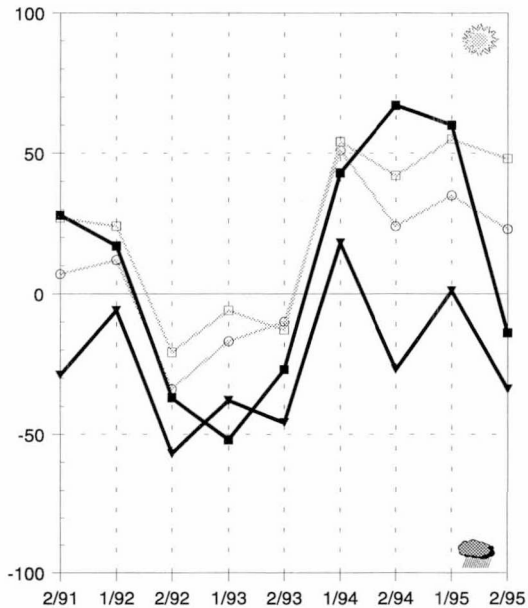
- Pohjois-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat Pohjois-Karjalan jälkeen maan synkimät. Kuopion seudun ulkopuolella kehityksen arvioidaan huonontuvan lähitulevaisuudessa. Kuopion seudulla odotukset ovat hieman paremmat.
- Pohjois-Savon kuntien rahoitusnäkymät ovat synkimät koko maassa. Noin 80 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa rahoitustilanteen huonontuvan. Kuntien yhteistyönäkymät ovat keväistä huonommat. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen huolestuttaa vastaajia koko maakunnassa. Päivähoitopalveluiden näkymät ovat huonontuneet selvästi Kuopion seudun ulkopuolella. Ympäristöongelmien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa Kuopion seudulla, missä myös kunnallistekniikka huolettaa aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat Kainuun jälkeen huonoimmat koko maassa. Näkymät ovat synkät koko maakunnassa. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien odotetaan kasvavan lähivuosina koko maakunnassa. Koulutoimen näkymät ovat huonoimmat keväästä 1993.
- Kunnissa luotetaan erityisesti seutukunnalliseen yhteistyöhön. Lähes kaikki vastaajat arvioivat sen lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Kuopion seudulla kansainväliset yhteydet vilkastuvat selvästi. Suhteet elinkeinoelämään koetaan läheisemmiksi kuin yhteistoiminta valtionhallinnon kanssa.
- Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa EU-jäsenyyden ei uskota hyödyttävän kunnan omaa toimintaa. Kuopion seudulla näkemykset ovat hieman myönteisemmät. Jäsenyyden arvioidaan edistävän elinkeinoelämän kehitystä.
- Viidennes Kuopion seudun vastaajista arvioi kuntansa nostavan veroäyrin hintaa ensi vuonna. Muissa kunnissa hinta pyritään pitämään ennallaan. Vuonna 1997 korotuspaineet kasvavat. Noin viidennes Kuopion seudun ja lähes 40 prosenttia muiden kuntien vastaajista arvioi veroäyrin hinnan kohoavan.
- Pohjois-Savon kuntien tulokehitys näyttää heikommalta kuin useissa muissa maakunnissa. Tänä vuonna tulot kasvavat varsin hitaasti, ensi vuonna tulojen arvioidaan pysyvän suunnilleen nykyisenä.
- Kuntien velanotto vähentyy selvästi tänä vuonna. Kuopion seudulla lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa velan pienentyvän. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat. Vuonna 1996 tilanne muuttuu erityisesti Kuopion seudun ulkopuolella. Velkamäärän ei uskota enää supistuvan. Keskusalueella velanotto vähentyy edelleen, tosin hitaammin kuin tänä vuonna.
- Pohjois-Savon työllisyysnäkymät ovat Keski-Pohjanmaan ja Kainuun ohella huonoimmat koko maassa. Varsinkin Kuopion seudulla työttömyyden odotetaan lisääntyvän tänä vuonna. Ensi vuonna työttömyyden uskotaan pysyvän suunnilleen tämän vuotisella tasolla koko maakunnassa.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän. Myös julkisten palveluiden työpaikat häviävät nopeasti koko maakunnassa. Näiden lisäksi rakentamisessa työpaikat vähenevät hieman. Kuopion seudulla teollisuuden työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän selvästi tänä vuonna. Muissa kunnissa kasvu on vähäisempää. Yksityisten palveluiden työpaikat lisääntyvät erityisesti Kuopion seudun ulkopuolella.
- Kuopion seudulla teollisuuden investoinnit lisääntyvät viime vuodesta. Muissa kunnissa investointien ei uskota kasvavan tänä tai ensi vuonna. Kuopion seudun kunnissa teollisuuden ohella asuntorakentamisen investointien arvioidaan kasvavan ensi vuonna. Sen sijaan kaupan ja palveluiden näkymät ovat huonoimmat koko maassa.

Pohjois-Karjala

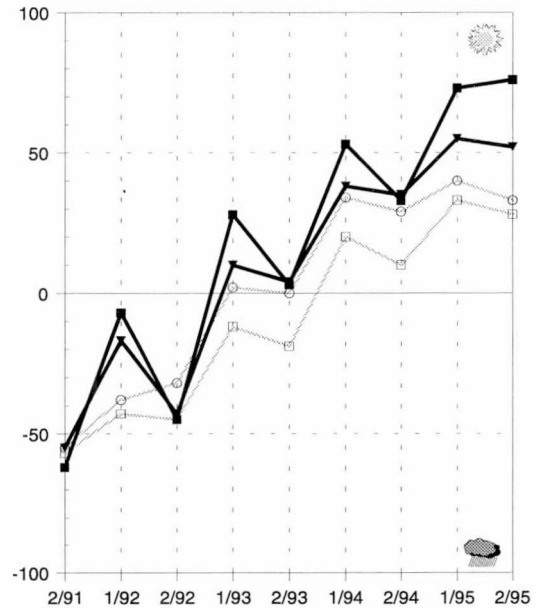
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

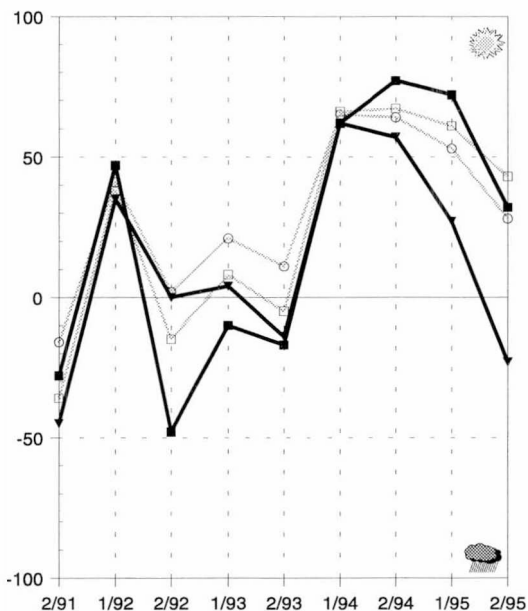
Kunnan tuleva kehitys

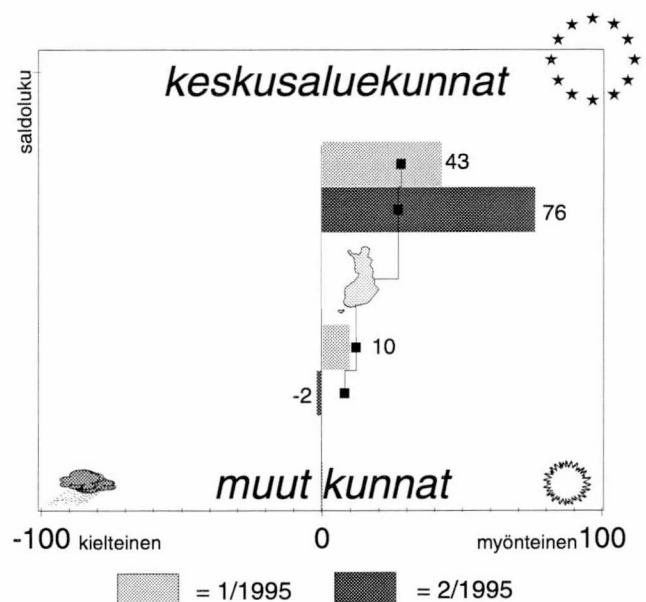
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

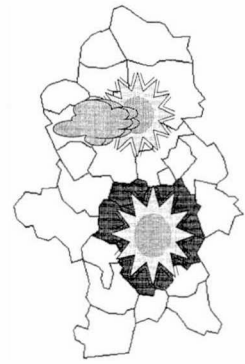
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Pohjois-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat synkimmät koko maassa, Joensuun seudun myönteiset näkymät ovat nyt selvästi huonontuneet. Kuntien rahoitustilanne on heikko, Joensuun seudulla ongelmien arvioidaan kasvavan. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997. Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna odotettua nopeammin, ensi vuonna kehitys huonontuu erityisesti Joensuun seudun ulkopuolella. Kuntien velan arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna, Joensuun seudulla velat supistuvat muita kuntia enemmän. Kuntien työllisyysnäkymät ovat keväistä huonommat, Joensuun seudun ulkopuolella työttömyys saattaa jopa lisääntyä ensi vuonna. Investointien ei uskota kasvavan tänä vuonna, mutta vuonna 1996 teollisuus- ja asuntoinvestointien odotetaan lisääntyvän Joensuun seudun kunnissa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikot koko maakunnassa. Joensuun seudulla sosiaali- ja terveyspalveluiden näkymät ovat synkentyneet kevästä. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien arvioidaan kasvavan koko maakunnassa. Joensuun seudulla EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Muissa kunnissa jäsenyyden hyöty jää vähäisemmäksi.

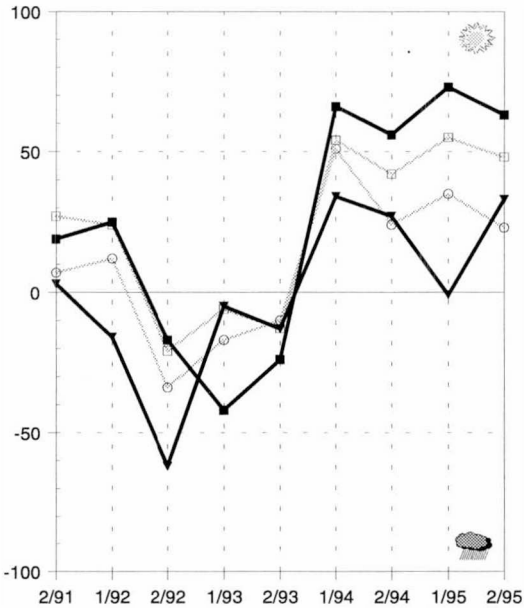
- Pohjois-Karjalan kehitysnäkymät ovat synkimmät koko maassa. Toiveet ovat laskeneet koko maakunnassa, mutta varsinkin Joensuun seudulla näkymät ovat selvästi aikaisempaa huonommat.
- Pohjois-Karjalan kuntien rahoitusasema on vaikea. Joensuun seudun myönteiset näkymät ovat nyt muuttuneet huomattavan synkiksi. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Joensuun seudulla sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen odotetaan vaikeutuvan lähitulevaisuudessa. Muissa kunnissa vastaajat ovat huolissaan erityisesti terveydenhoitopalveluiden järjestämisestä. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet arvioidaan varsin huonoiksi koko maakunnassa, Joensuun seudulla näkymät ovat heikentyneet selvästi viime kevästä. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien odotetaan kasvavan lähivuosina koko maakunnassa.
- Kunnissa arvioidaan varsinkin seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähivuosina. Myös kansainvälisten yhteyksien uskotaan vilkastuvan. Suhteet elinkeinoelämään koetaan selvästi läheisemmiksi kuin yhteydet valtionhallintoon. Varsinkin Joensuun seudulla vastaajat arvioivat yhteistyön valtionhallinnon kanssa vähentyvän lähitulevaisuudessa.
- Joensuun seudulla EU-jäsenyyden uskotaan vaikuttavan myönteisesti sekä elinkeinoelämän kehittämiseen että kunnan omaan toimintaan. Muissa kunnissa jäsenyyden hyödyt jäävät vähäisiksi varsinkin kunnan oman toiminnan kannalta. Elinkeinoelämän kehittämisessä jäsenyydestä odotetaan olevan hyötyä.
- Pohjois-Karjalan kunnat eivät nosta veroäyrin hintaa ensi vuonna. Vuonna 1997 äyrin hinnan korotuspaineiden arvioidaan kasvavan. Neljännes vastaajista uskoo kuntansa nostavan äyrin hintaa.
- Kuntien tulokehitys on tänä vuonna odotettua myönteisempi koko maakunnassa. Joensuun seudulla yli 85 prosenttia vastaajista arvioi kunnan verotulojen kasvavan. Ensi vuonna Joensuun seudun ulkopuolella kuntien tulojen uskotaan pysyvän ennallaan. Keskusseudulla tulot lisääntyvät, tosin selvästi tämän vuotista hitaammin.
- Näkemykset kuntien velanotosta eivät ole muuttuneet viime kevästä. Joensuun seudulla kaikki vastaajat arvioivat kuntansa velanoton vähentyvän tänä vuonna. Lisäksi suurin osa uskoo velan pienentyvän myös ensi vuonna. Muissa kunnissa näkemykset ovat hieman varovaisemmat, mutta velanoton uskotaan sielläkin vähentyvän selvästi molempina vuosina.
- Pohjois-Karjalan työllisyyskehitys on odotettua huonompi. Työttömyyden ei uskota vähentyvän tänä vuonna. Joensuun seudulla työttömyyden arvioidaan alentuvan vuonna 1996, tosin hitaammin kuin keväällä odotettiin. Muissa kunnissa työttömien määrä saattaa jopa lisääntyä.
- Kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähenevän tänä vuonna. Myös julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät selvästi. Joensuun seudun ulkopuolella menetetään myös rakennusalan työpaikkoja. Joensuun seudulla odotetaan teollisuuden, rakentamisen ja yksityisten palveluiden työpaikkojen lisääntyvän tänä vuonna.
- Investointien ei uskota viriävän tänä vuonna. Teollisuuden panostukset jäävät viime vuotisolle tasolle. Asuntorakentamisen investoinnit vähentyvät erityisesti Joensuun seudun ulkopuolella. Joensuun seudulla kauppan ja palveluiden investoinnit saattavat hieman lisääntyä. Ensi vuosi näyttää Joensuun seudulla valoisammalta, teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien arvioidaan kasvavan. Muissa kunnissa investoinnit vähentyvät.

Keski-Suomi

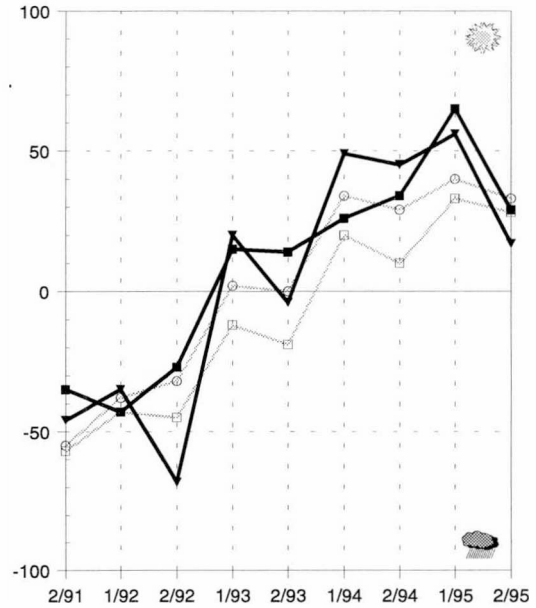
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

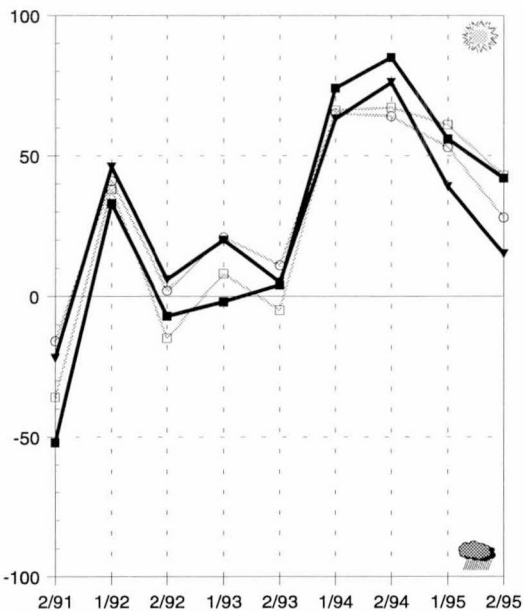
Kunnan tuleva kehitys

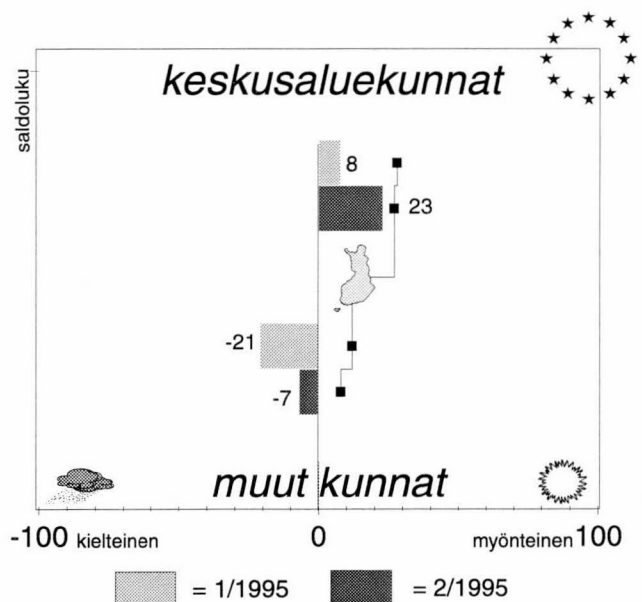
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

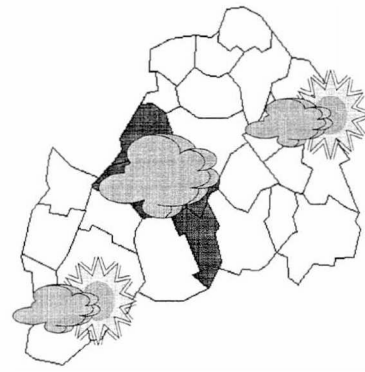
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Keski-Suomen yleiset kehitysnäkymät ovat myönteiset. Jyväskylän seudun ulkopuolella toiveet ovat kasvaneet keväästä. Kuntien rahoitusasema on hieman huonontunut. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997 Jyväskylän seudun ulkopuolella. Kuntien tulokehitys on valoisa tänä vuonna, ensi vuonna tulojen kasvu hidastuu. Jyväskylän seudun ulkopuolella tulot saattavat jopa pienentyä. Kunnat vähentävät velkojaan tänä ja ensi vuonna. Arviot työllisyyden kehityksestä ovat huonontuneet keväästä, Jyväskylän seudulla työttömyys saattaa jopa kasvaa tänä vuonna. Investointikehitys näyttää varsin synkältä koko maakunnassa, kasvua ei juurikaan odoteta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat aikaisempaa paremmat Jyväskylän seudun kunnissa. EU-jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän kunnan oman toiminnan lisäksi myös elinkeinoelämän kehittymistä. Jyväskylän seudulla koulu- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat parhaimmat syksystä 1991.

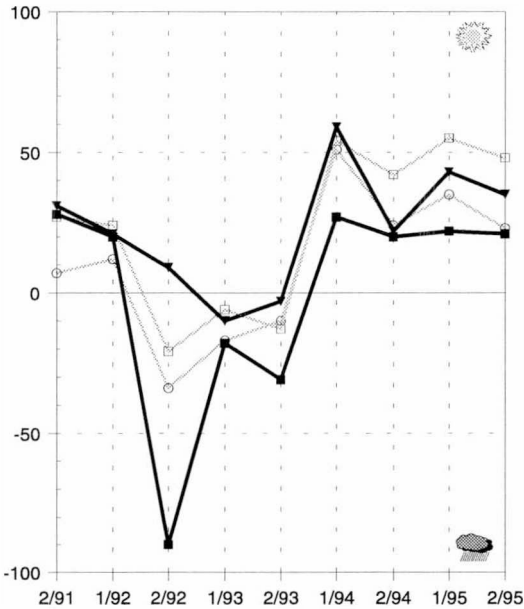
- Keski-Suomen kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat varsin myönteiset. Jyväskylän seudun näkymät ovat parhaat, muissa kunnissa näkymät ovat parantuneet selvästi viime keväästä.
- Kuntien rahoitusasema arvioidaan hieman huonomaksi kuin keväällä. Jyväskylän seudulla rahoitusongelmat ovat muita kuntia pienemmät. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Jyväskylän seudun ulkopuolella terveydenhoitopalveluiden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi. Jyväskylän seudulla ympäristöasiat huolestuttavat vastaajia aikaisempaa enemmän. Edellytykset elinkeinoelämän kehittämiseksi ovat parantuneet Jyväskylän seudun kunnissa. Niissä myös koulu- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat parhaimmat syksystä 1991, ongelmien arvioidaan olevan hiljalleen poistumassa.
- Vastaajat uskovat alueellisen yhteistyön vilkastuvan nopeasti lähivuosina. Myös kansainväliset yhteydet lisääntyvät koko maakunnassa. Yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa koetaan läheisemmäksi kuin yhteydet valtionhallintoon.
- Jyväskylän seudun ulkopuolella EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan kielteisesti kunnan toimintaan, lisäksi sen merkitys elinkeinoelämän kehittämiseksi nähdään vähäisemmäksi kuin keväällä. Jyväskylän seudun kunnissa EU-jäsenyyteen suhtaudutaan toiveikkaammin. Vastaajien arvion mukaan sillä on myönteisiä vaikutuksia erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen, mutta myös kunnan omaan toimintaan.
- Pääosa Keski-Suomen kunnista pitää veroäyrin hinnan ennallaan ensi vuonna. Kaksi Jyväskylän seudun ulkopuolista kuntaa saattaa alentaa äyrin hintaa. Vuonna 1997 paineet korotuksille kasvavat Jyväskylän seudun ulkopuolella, viidennes vastaajista arvioi kuntansa nostavan äyrin hintaa. Jyväskylän seudulla 1-2 kunnan
- odotetaan nostavan ja yhtä monen laskevan äyrin hintaa vuodelle 1997.
- Keski-Suomen kuntien tulot lisääntyvät selvästi tänä vuonna, Jyväskylän seudulla näkymät ovat muita kuntia paremmat. Ensi vuonna Jyväskylän seudun kuntien tulokehitys jatkuu varsin hyvänä. Sen sijaan muissa kunnissa näkymät heikentyvät, tulojen arvioidaan pienentyvän lähes puolessa kunnista.
- Kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna koko maakunnassa. Jyväskylän seudun ulkopuolella velka pienentyy selvästi keväisiä arvioita nopeammin. Velan arvioidaan supistuvan myös ensi vuonna, tosin selvästi tämän vuotista hitaammin. Odotukset ovat koko maakunnassa varovaisemmat kuin keväällä.
- Keski-Suomen työllisyystilanne näyttää keväistä huonommalta. Jyväskylän seudulla työttömyys saattaa jopa kasvaa tänä vuonna, muissa kunnissa työttömyyden lasku arvioidaan aikaisempaa hitaammaksi. Vuonna 1996 työttömyyden uskotaan vähentyvän Jyväskylän seudulla, muissa kunnissa kasvuodotukset ovat tämän vuotista pienemmät.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden työpaikkojen vähentyvän tänä vuonna. Myös julkisten palveluiden työpaikkoja menetetään huomattavasti koko maakunnassa. Jyväskylän seudun ulkopuolella myös rakentamisen työpaikat vähentyvät. Työpaikkojen odotetaan kasvavan lähinnä teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa.
- Keski-Suomessa investointiodotukset eivät ole juurikaan muuttuneet keväästä. Jyväskylän seudun ulkopuolella teollisuusinvestointien arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna. Muilta osin investointien viriämisen ei uskota. Ensi vuoden investointinäkymät ovat huonommat kuin keväällä arvioitiin. Investointien ei odoteta kasvavan millään toimialoilla.

Etelä-Pohjanmaa

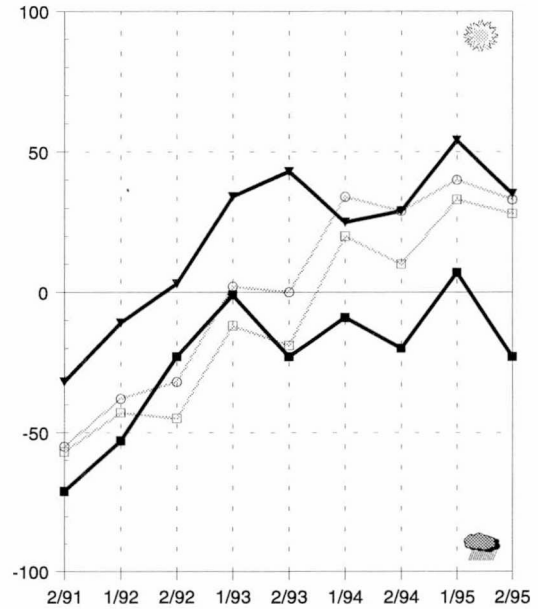
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

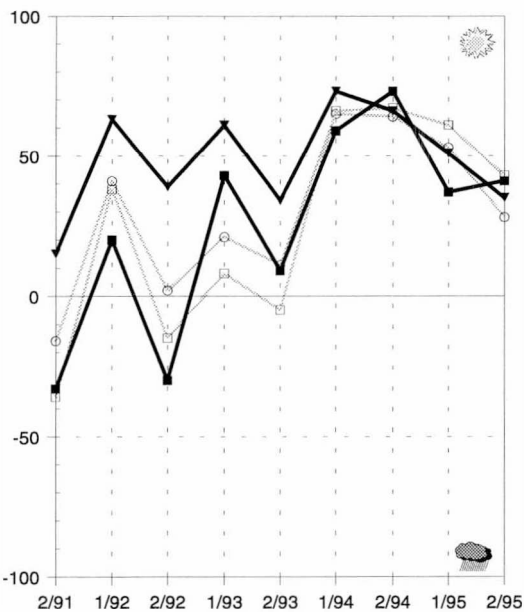
Kunnan tuleva kehitys

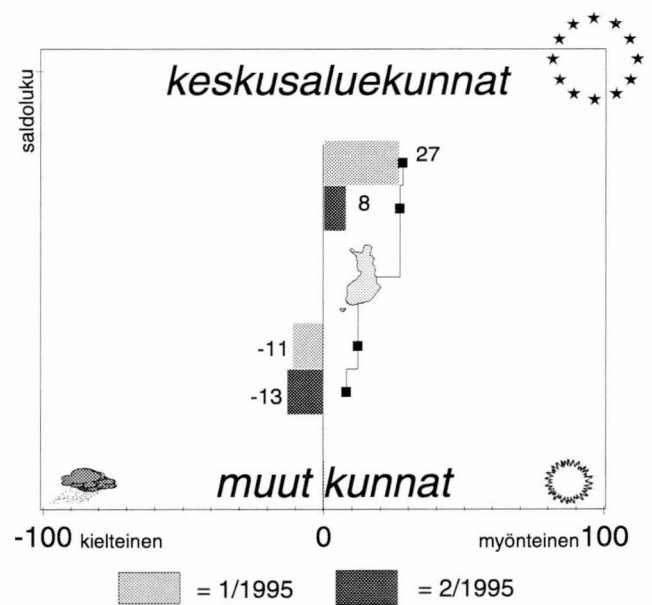
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

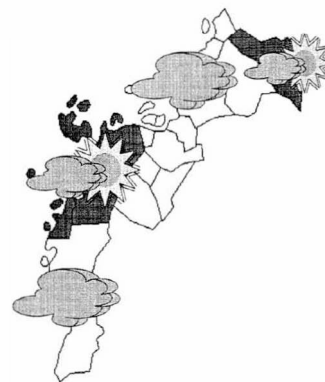
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Etelä-Pohjanmaan kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat varsin hyvät. Kuntien rahoitustilanne on kuitenkin vaikea. Kuntien yhteistyönäkymät ovat edelleen parhaat koko maassa. Seinäjoen seudulla vanhusten hoidon ja terveydenhoitopalveluiden näkymät ovat huonontuneet. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan parantuvan koko maakunnassa. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997 erityisesti Seinäjoen seudulla. Kuntien tulokehitys on keväistä parempi tänä vuonna, ensi vuonna tulojen arvioidaan kasvavan vain Seinäjoen seudun ulkopuolella. Kuntien velka pienentyy vuonna 1995 koko maakunnassa, ensi vuonna velanotto lisääntyy keskusseudulla. Työttömyys pienentyy vuosina 1995-1996 koko maakunnassa. Investointien ei uskota juurikaan kasvavan teollisuutta lukuunottamatta. EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen, sen sijaan kunnan toiminnan kannalta hyödyt jäävät vähäisiksi.

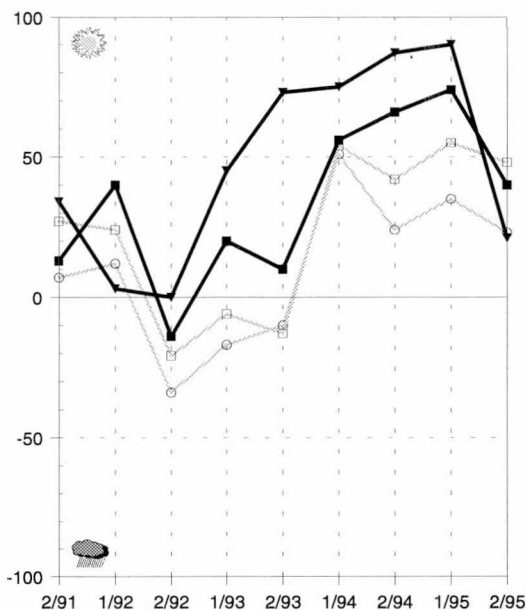
- Etelä-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät eivät ole muuttuneet keväästä. Kuntien kehityksen odotetaan parantuvan koko maakunnassa, Seinäjoen seudun ulkopuolella toiveet ovat hieman keskusseutua korkeammalla.
- Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea, yli puolet vastaajista arvioi ongelmien lisääntyvän. Kuntien yhteistyönäkymät ovat valoisimmat koko maassa. Seinäjoen seudulla vanhusten hoitopalveluiden ja terveydenhoitopalveluiden järjestäminen huolettavat aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan parantuvan koko maakunnassa, näkemykset ovat parantuneet viime keväästä.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön tiivistyvän lähivuosina. Myös kansainvälisten yhteyksien uskotaan kasvavan selvästi lähitulevaisuudessa. Yhteydet valtionhallintoon vähentyvät jatkossa, sen sijaan yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa vilkastuu koko maakunnassa.
- EU-jäsenyyden merkitys kunnan oman toiminnan kannalta arvioidaan vähäiseksi. Sen sijaan jäsenyydellä nähdään olevan enemmän vaikutusta elinkeinoelämän kehittymiseen, tosin odotukset ovat keväistä varovaisemmat. Odotukset ovat samansuuntaiset koko maakunnassa.
- Etelä-Pohjanmaan kunnissa veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän ennallaan ensi vuonna. Seuraavana vuonna tilanteen odotetaan muuttuvan selvästi erityisesti Seinäjoen seudulla. Noin 40 prosenttia keskusseudun vastaajista arvioi kuntansa nostavan äyrin hintaa vuonna 1997. Muissa kunnissa korotuksia tehdään vähemmän.
- Etelä-Pohjanmaan kuntien tulonäkymät ovat parantuneet keväästä. Varsinkin Seinäjoen seudun kunnissa tulot lisääntyvät selvästi odotettua enemmän tänä vuonna. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan muuttuvan oleellisesti. Keskusseudun ulkopuolella tulojen kasvu hidastuu. Seinäjoen seudulla kasvun uskotaan taittuvan, kuntien tulot pysyvät tämän vuotisella tasolla.
- Kuntien velka vähentyy selvästi tänä vuonna. Seinäjoen seudulla näkemykset ovat muuttuneet viime keväästä. Tuolloin velan arvioitiin pysyvän ennallaan, nyt 2/3 vastaajista uskoo kuntansa velanoton pienentyvän viime vuodesta. Vuoden 1996 tilanteesta on eräviä näkemyksiä. Seinäjoen seudun ulkopuolella velanoton odotetaan edelleen vähentyvän, keskusseudulla se lisääntyy.
- Työttömyyden arvioidaan pienentyvän tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Seinäjoen seudun ulkopuolella näkemykset ovat varovaisemmat kuin keväällä.
- Teollisuuden työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän viime vuodesta. Uusia yksityisten palveluiden työpaikkoja tulee erityisesti Seinäjoen seudulle. Julkisten palveluiden työpaikkamenetykset ovat varsin suuret tänä vuonna, erityisesti Seinäjoen seudun ulkopuolella vähentyminen on nopeaa.
- Etelä-Pohjanmaan investointinäkymät ovat keväistä synkemmät. Teollisuusinvestointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna Seinäjoen seudun kunnissa. Muiden investointien ei uskota lisääntyvän. Myös ensi vuoden näkymät ovat keväistä varovaisemmat, vaikka teollisuusinvestointien kasvun ohella asuntorakentamisen arvioidaan elpyvän varsinkin Seinäjoen seudulla.

Vaasan rannikkoseutu

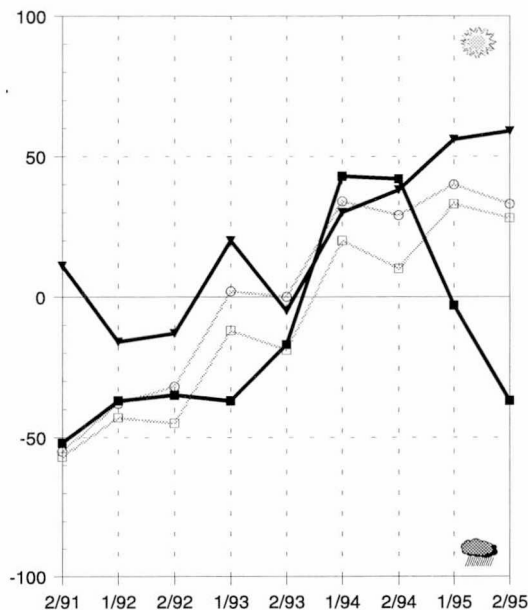
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

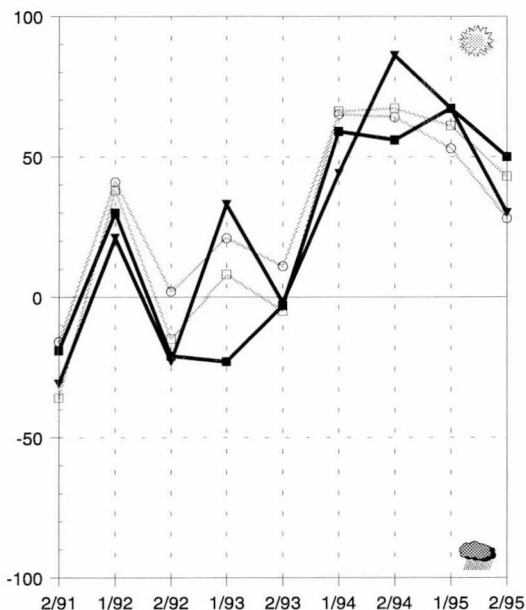
Kunnan tuleva kehitys

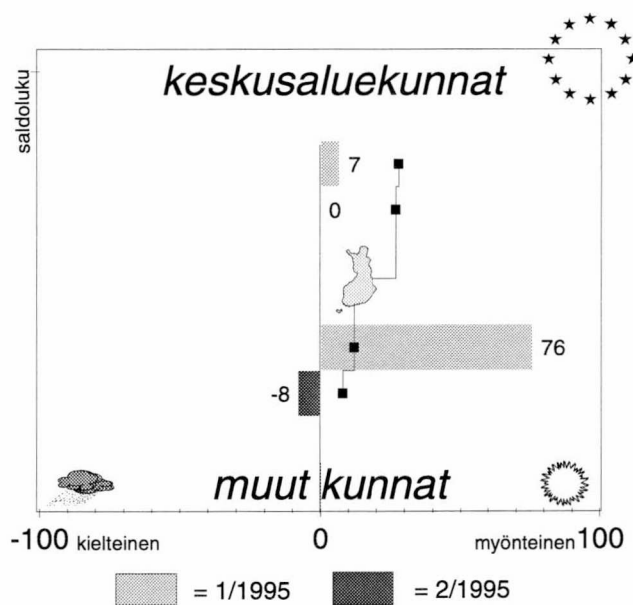
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan	koko maan
■ keskusaluekunnat	□ keskusaluekunnat
▼ muut kunnat	○ muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Vaasan rannikkoseudun yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet selvästi viime keväästä, kolmannes vastaajista katsoo kuntansa kehityksen huonontuvan. Kuntien rahoitustilanne arvioidaan synkimmäksi keväästä 1993. Paineet veroäyrin hinnan korotuksiin ovat kuitenkin vähäiset. Kuntien velat pienentyvät erityisesti tänä vuonna, Vaasan seudulla velanoton arvioidaan lisääntyvän vuonna 1996. Vaasan seudulla kuntien tulot kasvavat keväällä arvioitua nopeammin tänä ja ensi vuonna, muissa kunnissa kasvuvauhti on selvästi hitaampaa. Työttömyyden uskotaan pienentyvän tänä ja ensi vuonna. Investointien kasvu jää vähäiseksi lähivuosina, odotukset ovat varovaisemmat kuin keväällä. Vaasan seudulla vanhusten hoidon tilanne huolestuttaa vastaajia aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet Vaasan seudun ulkopuolella, EU-jäsenyyden ei uskota tuovan juurikaan helpotusta tilanteeseen. Vaasan seudulla jäsenyyden hyödyt koetaan suuremmiksi.

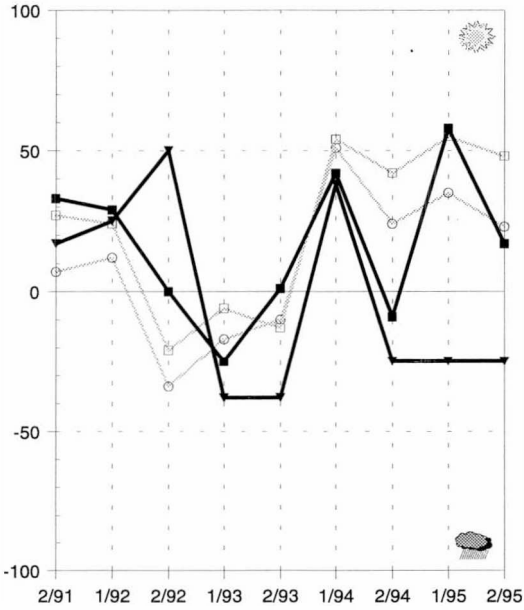
- Vaasan rannikkoseudun kehitysnäkymät ovat heikentyneet selvästi viime keväästä. Tuolloin yli 90 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen paranevan, nyt enää runsas puolet. Kolmannes vastaajista uskoo kuntansa kehityksen huonontuvan lähitulevaisuudessa.
- Vaasan seudun kuntien rahoitusasema on heikko, näkymät ovat synkimmät keväästä 1993. Myös muissa kunnissa ongelmat ovat varsin suuret. Vaasan seudun kunnissa päivähoitopalveluiden järjestämisen ongelmat näyttävät aikaisempaa vähäisemmiltä. Sen sijaan vanhusten hoidon näkymät ovat synkät. Muissa kunnissa terveydenhoitopalveluiden ja vanhusten hoidon järjestämisessä arvioidaan olevan aikaisempaa vähemmän ongelmia. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat huonontuneet Vaasan seudun ulkopuolella. Kunnallistekniikan näkymät ovat keväistä paremmat Vaasan seudun ulkopuolella, sen sijaan asumistilanne on huonontunut viime keväästä. Vaasan seudulla kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat synkät, ongelmien arvioidaan kasvavan nopeasti lähitulevaisuudessa.
- Kansainvälisten yhteyksien odotetaan vilkastuvan selvästi lähivuosina. Myös seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön arvioidaan lisääntyvän. Sen sijaan yhteistoiminta elinkeinoelämän kanssa on vähäisempää kuin useimmissa muissa maakunnissa. Vaasan seudulla yhteistyö valtionhallinnon suuntaan vähentyy huomattavasti lähivuosina.
- Vaasan rannikkoseudun kunnissa suhtaudutaan viime keväästä kielteisemmin EU-jäsenyyteen. Sen hyödyt kunnan omalle toiminnalle arvioidaan vähäisiksi. Vaasan seudulla jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen. Muissa kunnissa jäsenyyden vaikutukset nähdään keväistä vähäisemmiksi.
- Vaasan seudulla kaikki vastaajat arvioivat veroäyrin hinnan pysyvän ennallaan ensi vuonna, seuraavana vuonna muutaman kunnan odotetaan nostavan äyrin hintaa. Keskusseudun ulkopuolella 3-4 kuntaa laskee äyrin hintaa ensi vuonna. Vuonna 1997 hinnan ei uskota muuttuvan yhdessäkään kunnassa.
- Vaasan seudun kuntien tulot kasvavat odotettua nopeammin, lähes kaikki vastaajat arvioivat tulojen lisääntyvän tänä vuonna. Lisäksi kasvun odotetaan jatkuvan ripeänä myös ensi vuonna. Kuntien tulojen odotetaan lisääntyvän vuosina 1995-1996 myös Vaasan seudun ulkopuolella. Tosin kasvuvauhti näyttää jäävän selvästi keskusaluekuntia hitaammaksi.
- Vaasan rannikkoseudun kuntien velat vähentyvät selvästi tänä vuonna. Vaasan seudun ulkopuolisissa kunnissa kehitys jatkuu samanlaisena myös vuonna 1996. Sen sijaan Vaasan seudulla velanotto lisääntyy selvästi, kasvuodotukset ovat suurimmat syksyn 1991 jälkeen.
- Vaasan rannikkoseudulla työttömyyden odotetaan vähentyvän vuosina 1995-1996. Ensi vuoden osalta näkemykset ovat varovaisemmat kuin keväällä. Vaasan seudulla työttömyys alentuu hieman nopeammin kuin muissa kunnissa.
- Vaasan seudulla ja sen ulkopuolella on samanlaiset näkemykset työpaikkojen tulevasta kehityksestä. Ne lisääntyvät eniten yksityisissä palveluissa. Teollisuudessa ja rakentamisessa kasvu jää keväällä odotettua pienemmäksi. Maatalouden ja julkisten palveluiden työpaikat vähentyvät nopeasti koko maakunnassa.
- Investointien kasvun arvioidaan jäävän tänä vuonna varsin hitaaksi. Teollisuusinvestoinnit lisääntyvät hieman koko maakunnassa. Tämän lisäksi Vaasan seudulla asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa. Ensi vuosi näyttää hyvin pitkälti samanlaiselta. Odotukset ovat selvästi varovaisemmat kuin keväällä.

Keski-Pohjanmaa

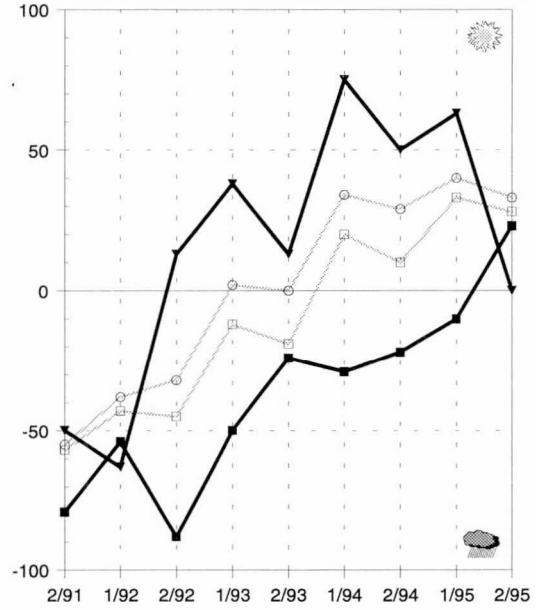
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

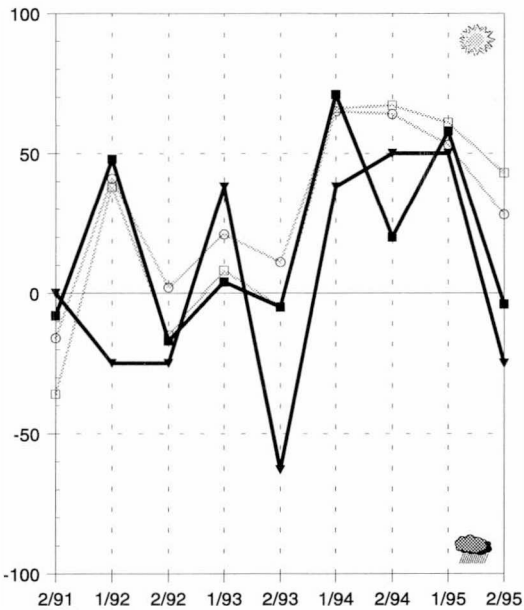
Kunnan tuleva kehitys

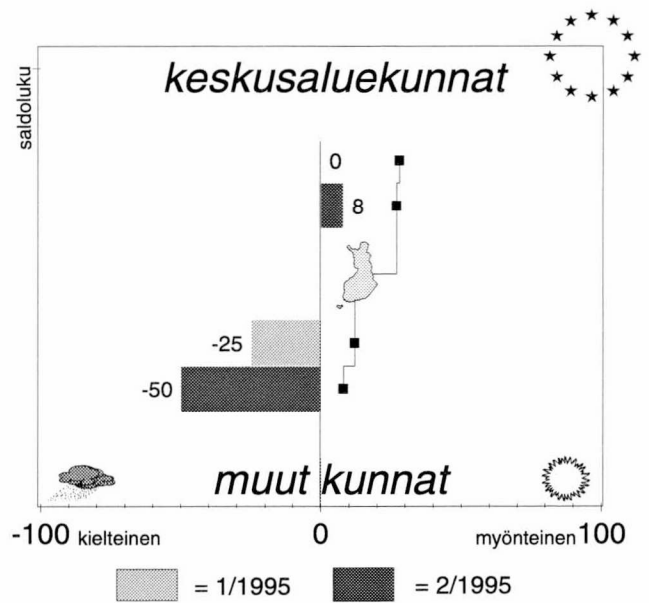
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

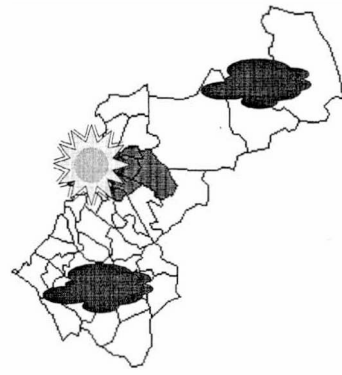
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldoluquina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Keski-Pohjanmaan kehitysnäkymät ovat maan huonoimpia, Kokkolan seudun kunnissa toiveet ovat laskeneet keväästä. Kuntien rahoitus tilanne on heikko. Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna Kokkolan seudulla. Muissa kunnissa sen sijaan tulot vähentyvät. Vuonna 1996 kuntien tulojen arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa. Kokkolan seudulla puolet vastaajista arvioi kuntansa nostavan veroäyrin hintaa vuonna 1997. Kokkolan seudun kunnissa velanotto vähentyy tänä ja ensi vuonna. Keski-Pohjanmaan työllisyysnäkymät ovat maan huonoimpia, erityisesti Kokkolan seudun ulkopuolella työttömyys kasvaa tänä ja ensi vuonna. Investointien ei odoteta viriävän vielä ensi vuonnakaan, varsinkin Kokkolan seudun ulkopuolella investointinäkymät ovat synkät. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Erityisesti seutukunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Kokkolan seudun ulkopuolella elinkeinoelämän kehittämisedellytykset nähdään vähäisiksi, EU-jäsenyydenkään ei uskota tuovan helpotusta tilanteeseen. Myös Kokkolan seudulla EU-jäsenyyteen suhtaudutaan varsin kielteisesti.

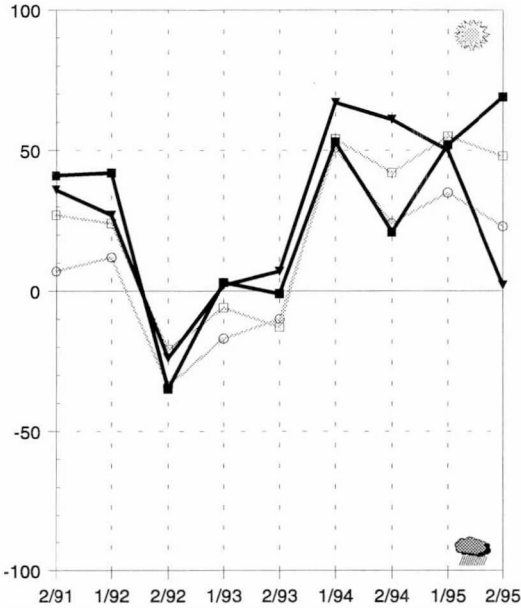
- Kokkolan seudun ulkopuolella kehitysnäkymät ovat edelleen huonot. Myös Kokkolan seudulla toiveet paremmasta ovat aikaisempaa vähäisemmät. Keski-Pohjanmaan kehitysnäkymät ovat Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ohella maan huonoimmat.
- Keski-Pohjanmaan kuntien rahoitus tilanne on maan huonoimpia, noin 3/4 vastaajista arvioi vaikeuksien kasvavan lähivuosina. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Terveystietopalveluiden tilanne huolestuttaa vastaajia Kokkolan seudulla. Ympäristöasioissa nähdään ongelmien olevan poistumassa Kokkolan seudun ulkopuolella, sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisenäkymät ovat aikaisempaa selvästi synkemmät. Kokkolan seudulla elinkeinoelämän ongelmien arvioidaan vähentyvän. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat keväistä paremmat Kokkolan seudun ulkopuolella.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Myös maakunnallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan uskotaan vilkastuvan. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa lisääntyvät selvästi koko maakunnassa.
- Kokkolan seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan epäilevästi. Sen arvioidaan vaikuttavan kielteisesti kunnan omaan toimintaan ja elinkeinoelämän kehittämiseen. Myös Kokkolan seudulla jäsenyyden hyödyt koetaan keväisiä odotuksia vähäisemmiksi.
- Muutama Keski-Pohjanmaan kunta aikoo nostaa veroäyrin hintaa ensi vuonna. Vuonna 1997 keskusseutujen ja muiden kuntien näkymät poikkeavat toisistaan. Kokkolan seudulla puolet vastaajista arvioi kuntansa nostavan veroäyrin hintaa vuonna 1997. Muissa kunnissa äyrin hinta pysyy ennallaan.
- Kokkolan seudulla kuntien tulot lisääntyvät ripeästi tänä vuonna. Muissa kunnissa näkymät ovat selvästi huonommat kuin keväällä, kuntien tulojen arvioidaan vähentyvän jo tänä vuonna. Ensi vuonna tulokehitys heikentyy myös Kokkolan seudun kunnissa. Kuntien tulot pienentyvät koko maakunnassa.
- Kokkolan seudun kuntien velkojen arvioidaan supistuvan hitaasti vuosina 1995-1996. Näkemykset ovat muuttuneet keväästä, jolloin velan uskottiin kasvavan hieman molempina vuosina. Muissa kunnissa velanoton odotetaan vähentyvän tänä vuonna, mutta pysyvän ennallaan vuonna 1996. Näkemykset ensi vuodesta ovat muuttuneet keväästä, jolloin velkamäärän arvioitiin vähentyvän nopeasti.
- Keski-Pohjanmaan työllisyyskehitys on maan huonoimpia. Kokkolan seudulla työttömyys vähentyy tänä vuonna. Sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat synkentyneet huomattavasti viime keväästä, työttömyyden uskotaan kasvavan. Vuonna 1996 työttömyyden uskotaan lisääntyvän koko maakunnassa, tosin Kokkolan seudulla kasvu jää varsin pieneksi.
- Keski-Pohjanmaalla uusia työpaikkoja syntyy varsin vähän kaikilla toimialoilla. Suurimmat kasvuodotukset ovat kuitenkin teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Julkisten palveluiden sekä maa- ja metsätalouden työpaikkamenetysten odotetaan kasvavan varsin suureksi.
- Investointien ei odoteta viriävän tänä vuonna. Ainoastaan Kokkolan seudulla teollisuuden panostukset saattavat kasvaa viime vuodesta. Lähes kaikki vastaajat arvioivat maatalouden investointien vähentyvän. Kokkolan seudun ulkopuolella investointinäkymät ovat synkempiä koko maassa, investointien uskotaan vähentyvän nopeasti kaikilla toimialoilla. Ensi vuosi ei tuo helpotusta tilanteeseen. Investoinnit pienentyvät kaikilla toimialoilla.

Pohjois-Pohjanmaa

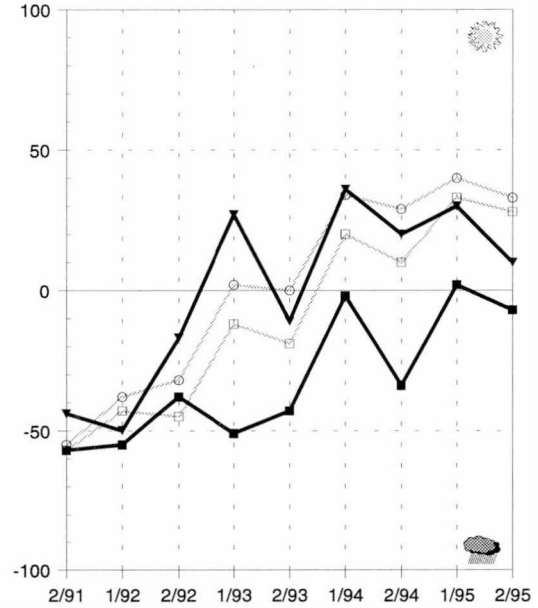
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

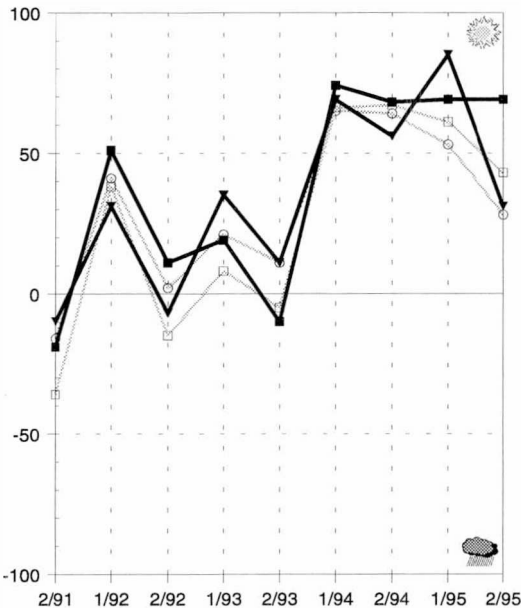
Kunnan tuleva kehitys

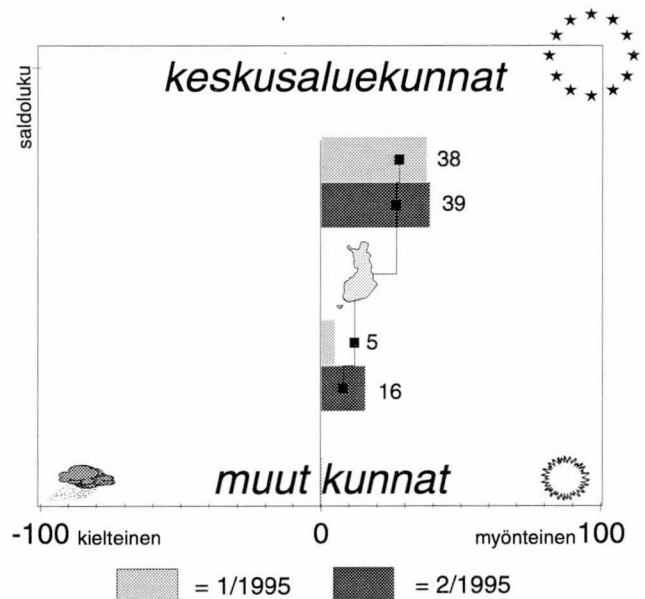
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Oulun seudulla kuntien kehitysnäkymät ovat edelleen hyvät, muissa kunnissa toiveet ovat selvästi aikaisempaa vähäisemmät. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin erityisesti Oulun seudulla. Sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat huonontuneet koko maakunnassa. Toisaalta EU-jäsenyyden arvioidaan tuovan helpotusta tilanteeseen lähivuosina. Kuntien rahoitustilanne koetaan edelleen heikoksi, vaikka kuntien tulot kasvavatkin tänä ja ensi vuonna. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997 koko maakunnassa. Kuntien velka pienentyy lähinnä Oulun seudun ulkopuolisissa kunnissa. Työttömyyden arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa, ensi vuonna kehityksen arvioidaan olevan tämän vuotista nopeampaa. Investoinnit lisääntyvät selvästi ensi vuonna Oulun seudun kunnissa, varsinkin teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan kasvavan.

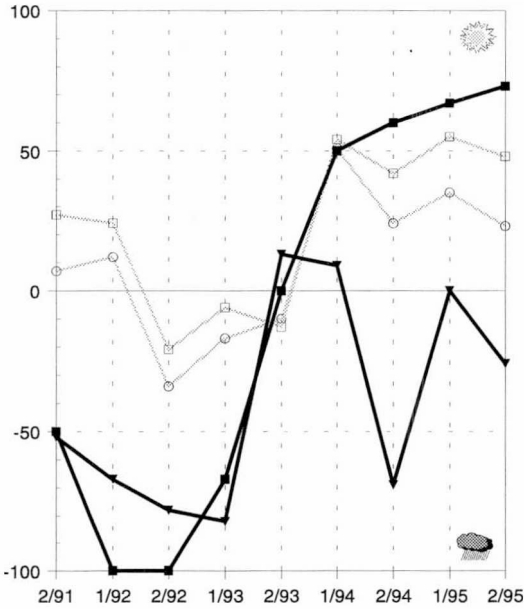
- Oulun seudun kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat. Muissa kunnissa toiveet ovat romahtaneet viime keväästä, nyt noin 40 prosenttia vastaajista arvioi kunnan kehityksen huonontuvan.
- Pohjois-Pohjanmaan kuntien rahoitustilanne on maan vaikeimpia, varsinkin Oulun seudun ulkopuolella näkymät ovat edelleen synkät. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin Oulun seudulla, muissa kunnissa näkemykset ovat keväistä varovaisemmat. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ongelmat lisääntyvät lähivuosina koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat huonontuneet koko maakunnassa, Oulun seudulla näkymät ovat huonoimmat syksystä 1992. Koulu- ja kulttuuritoimen vaikeudet kasvavat Oulun seudun ulkopuolella.
- Seutukunnallinen yhteistyön tiivistämiseen pyritään kaikissa kunnissa. Sen sijaan usko maakunnalliseen yhteistoimintaan on pienentynyt selvästi viime keväästä. Kansainväliset yhteydet lisääntyvät koko maakunnassa. Myös elinkeinoelämän suuntaan pyritään luomaan aikaisempaa enemmän yhteyksiä. Yhteistyöhön valtionhallinnon kanssa suhtaudutaan epäilevämmiin.
- Pohjois-Pohjanmaan kunnissa EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti kunnan omaan toimintaan, mutta erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Oulun seudulla odotukset ovat muita kuntia suuremmat. Oulun seudun ulkopuolella arviot jäsenyyden vaikutuksista ovat myönteisemmät kuin keväällä.
- Pohjois-Pohjanmaan kunnissa veroäyrin hinta pysyy nykyisellä tasolla vuonna 1996. Kolmannes vastaajista arvioi kuntansa korottavan veroäyrin hintaa vuonna 1997.
- Näkemykset kuntien tulojen kehityksestä eivät juurikaan poikkea viime keväästä. Oulun seudulla kasvuodotukset ovat kuitenkin hieman lisääntyneet. Tänä vuonna kunnat saavat enemmän tuloja kuin vuonna 1996 koko maakunnassa.
- Oulun seudun kunnissa näkemykset velanoton tarpeesta ovat muuttuneet keväästä. Silloin velan arvioitiin lisääntyvän selvästi tänä vuonna. Nyt sen odotetaan pysyvän viime vuotisella tasolla. Ensi vuonna kehityksen uskotaan pysyvän ennallaan. Muissa kunnissa velat vähentyvät nopeasti tänä vuonna, mutta supistuu vain vähän vuonna 1996.
- Pohjois-Pohjanmaan työllisyystilanne parantuu tänä ja ensi vuonna. Vuonna 1996 työttömyyden vähentymisen arvioidaan olevan tämän vuotista nopeampaa. Oulun seudulla työllisyysnäkymät ovat muita kuntia valoisimmat.
- Lähes kaikki Oulun seudun vastaajat arvioivat teollisuuden työpaikkojen lisääntyvän tänä vuonna. Myös yksityisten palveluiden kasvuvauhti on varsin nopeaa. Muissa kunnissa kasvunäkymät ovat vaatimattomammat. Rakentamisen työpaikat kasvavat hitaasti koko maakunnassa. Julkiset työpaikat vähentyvät selvästi varsinkin Oulun seudun ulkopuolella.
- Investointien ei uskota juurikaan kasvavan tänä vuonna Pohjois-Pohjanmaan kunnissa. Kasvuodotuksia on vain teollisuudessa, jonka investoinnit lisääntyvät hitaasti koko maakunnassa. Ensi vuonna kehityksen odotetaan parantuvan Oulun seudulla, varsinkin teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat varsin nopeasti. Myös asuntorakentamisen investoinnit saattavat lisääntyä. Muissa kunnissa kasvuodotuksia on vain asuntorakentamisessa.

Kainuu

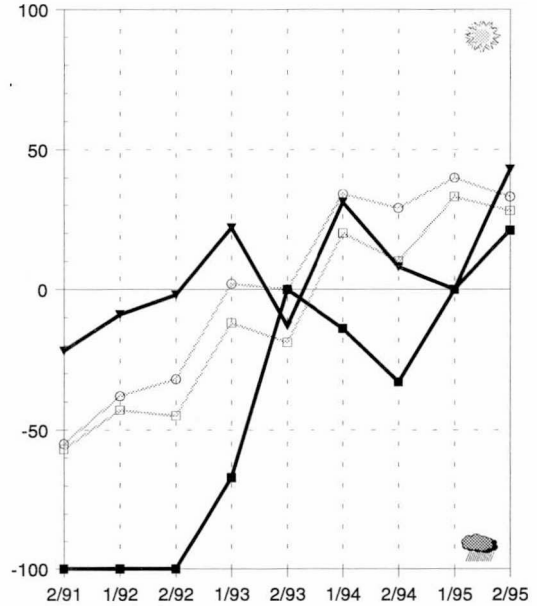
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

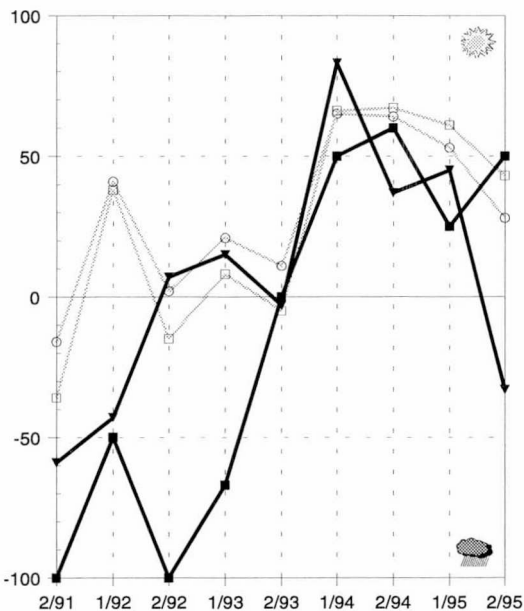
Kunnan tuleva kehitys

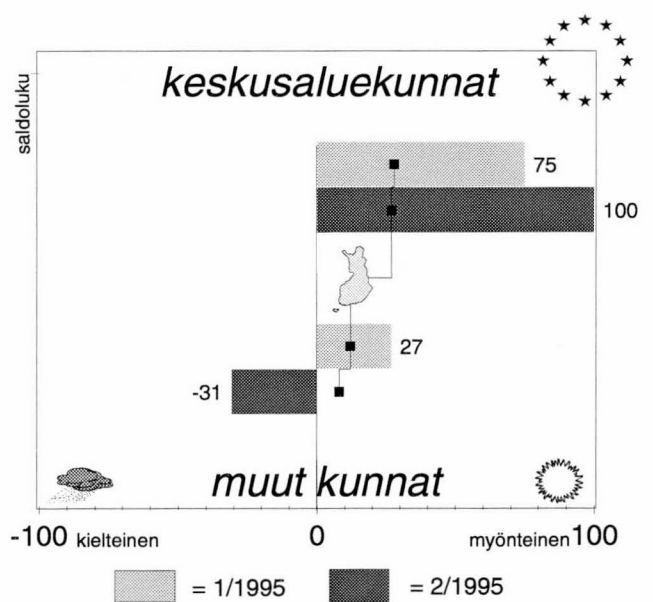
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Kajaanin seudulla kehityksen odotetaan parantuvan lähivuosina. muissa kunnissa näkymät ovat edelleen synkät. Kuntien rahoitusongelmat ovat pienentyneet keväästä. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997. Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna nopeasti koko maakunnassa. Kajaanin seudulla kehitys jatkuu myönteisenä myös ensi vuonna. Kuntien velanotto vähentyy koko maakunnassa vuosina 1995-1996. Työttömyys pienentyy Kajaanin seudulla tänä ja ensi vuonna, muissa kunnissa työttömyyden odotetaan edelleen kasvavan. Kajaanin seudun investointien arvioidaan lisääntyvän oleellisesti ensi vuonna. Kasvuodotuksia on teollisuudessa, asuntorakentamisessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla. Kajaanin seudun kuntien yhteistyönäkymät ovat maan valoisimpia. Varsinkin seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan arvioidaan vilkastuvan lähivuosina. Kajaanin seudulla vastaajia huolestuttaa vanhusten hoidon tilanne. Muissa kunnissa elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan heikoiksi, eikä EU-jäsenyyden uskota tuovan helpotusta tilanteeseen. Kajaanin seudulla jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisemmin.

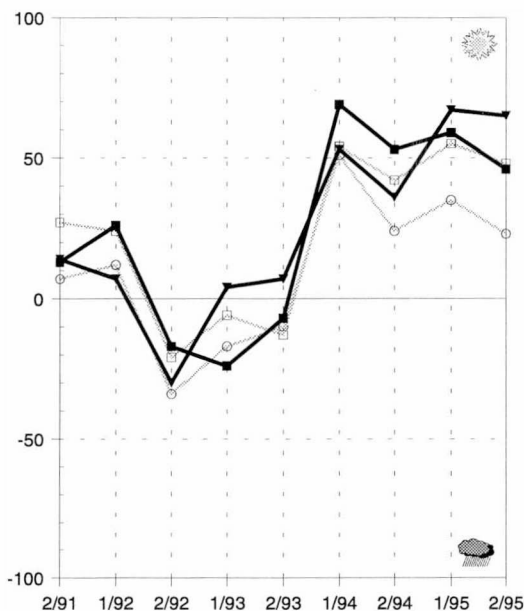
- Kajaanin seudun kehitysnäkymät ovat samanlaiset kuin keväällä, kehityksen odotetaan parantuvan lähivuosina. Muissa kunnissa näkemykset ovat selvästi varovaisemmat, kuntien kehitysnäkymät ovat maan huonoimpia.
- Kainuun kuntien rahoitusnäkymät ovat parantuneet keväästä, varsinkin Kajaanin seudun ulkopuolella tilanne on parantunut aikaisemmasta. Kajaanin seudun yhteistyönäkymät ovat maan parhaimpia. Muissa kunnissa yhteistyöhön suhtaudutaan varovaisemmin. Kajaanin seudulla vanhusten hoidon tilanne on edelleen varsin huono. Muissa kunnissa terveydenhoidon järjestäminen sujuu selvästi aikaisempaa paremmin, toiveet ovat korkeimmat keväästä 1992. Ympäristöasiat huolettavat edelleen vastaajia Kajaanin seudun ulkopuolella. Kajaanin seudun ulkopuolella elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet koetaan maan huonoimmiksi, lähes kaikki vastaajat arvioivat ongelmien kasvavan. Kajaanin seudulla odotukset paremmasta ovat kasvaneet keväästä. Koulutoimen näkymät ovat parantuneet Kajaanin seudulla, sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen vaikeudet lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Myös muissa kunnissa ongelmat kasvavat.
- Kaikki Kajaanin seudun vastaajat näkevät seutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön kasvavan lähivuosina. Muissa kunnissa odotukset ovat pienemmät. Myös maakunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän. Kajaanin seudulla suhtaudutaan kevään tapaan myönteisesti yhteistoimintaan elinkeinoelämän kanssa. Muissa kunnissa näkemykset ovat aikaisempaa kielteisemmät.
- Kaikki Kajaanin seudun vastaajat arvioivat EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Muissa kunnissa odotukset ovat selvästi muuttuneet viime keväästä. Nyt EU-jäsenyydestä arvioidaan olevan enemmän haittaa kuin hyötyä.
- Kainuun kunnat eivät korota veroäyrin hintaa ensi vuonna. Vuoden 1997 osalta näkymät ovat muuttuneet keväästä. Tuolloin kaikki vastaajat arvioivat äyrin hinnan pysyvän ennallaan. Nyt viidennes vastaajista odottaa kuntansa kohottavan äyrin hintaa. Keskusseudun ulkopuolella paineet ovat suuremmat kuin Kajaanin seudun kunnissa.
- Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna nopeasti koko maakunnassa. Kajaanin seudun ulkopuolella tulokehitys on oleellisesti keväisiä odotuksia parempi. Ensi vuoden tulokehityksestä Kainuun kunnissa on eriäviä näkemyksiä. Kajaanin seudun kunnissa tulojen uskotaan kasvavan edelleen nopeasti, sen sijaan muissa kunnissa tulot pienentyvät. Kajaanin seudun ulkopuolisten kuntien tulonäkymät ovat ensi vuoden osalta maan huonoimpia.
- Kainuun kuntien velkojen uskotaan pienentyvän tänä vuonna keväisiä arvioita nopeammin. Myös odotukset vuodesta 1996 ovat muuttuneet. Nyt vastaajat arvioivat velanoton vähentyvän koko maakunnassa, alkuvuoden odotusten mukaan se pysyisi tämän vuotisella tasolla.
- Kainuun kunnissa on eriäviä näkemyksiä vuosien 1995-1996 työllisyyskehityksestä. Kajaanin seudulla työttömyyden odotetaan pienentyvän nopeasti molempina vuosina. Sen sijaan muissa kunnissa työttömyys kasvaa. Kajaanin seudun ulkopuolella näkymät ovat oleellisesti synkemmät kuin keväällä.
- Kajaanin seudulla teollisuuden ja yksityisten palveluiden työpaikkojen odotetaan kasvavan nopeasti. Muissa kunnissa kasvuvauhti jää vähäisemmäksi. Kajaanin seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat julkisten palveluiden työpaikkamäärän supistuvan tänä vuonna. Myös keskusseuduilla työpaikat vähentyvät selvästi, mutta hitaammin kuin muissa kunnissa.
- Investointinäkymät ovat huonontuneet viime keväästä, kasvuun ei juuri uskota. Ainoastaan Kajaanin seudulla teollisuuden investoinnit lisääntyvät, tältä osin toiveet ovat aikaisempaa suuremmat. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan muuttuvan oleellisesti Kajaanin seudulla. Teollisuuden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat, arviot kasvusta ovat selvästi suuremmat kuin viime keväänä. Muissa kunnissa kehitys jatkuu edelleen hyvin huonona, investoinnit vähentyvät kaikilla toimialoilla.

Lappi

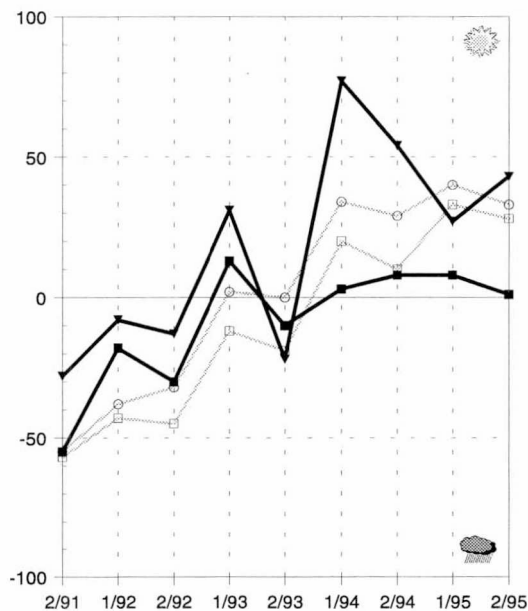
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

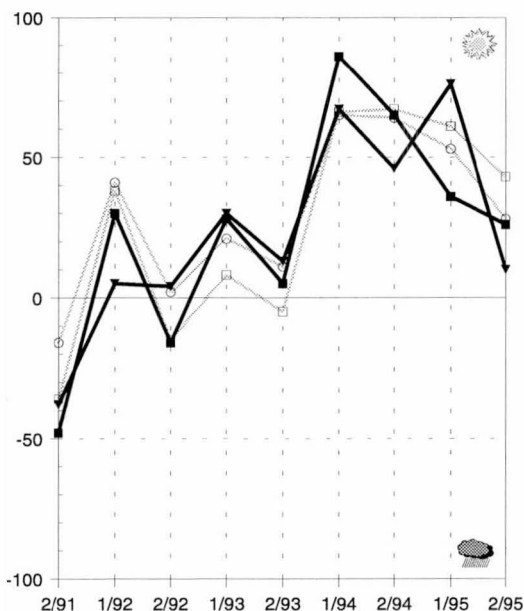
Kunnan tuleva kehitys

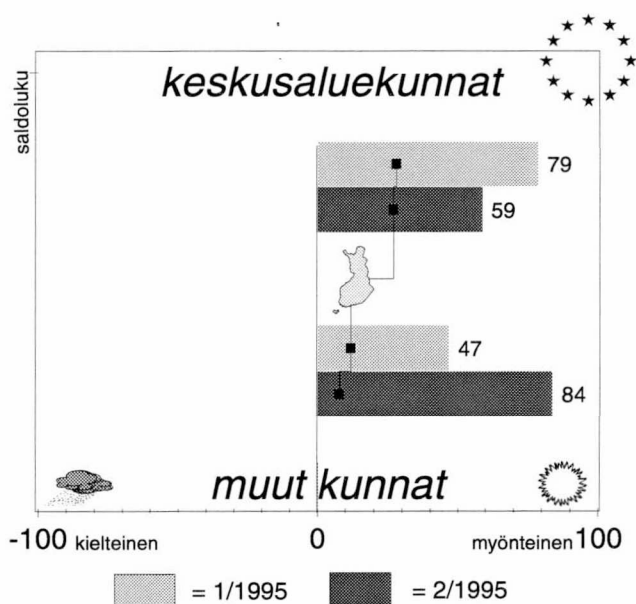
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

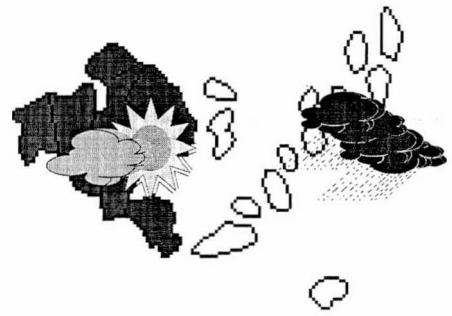
Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen valoisat, vaikka kuntien rahoitusasema on vaikea. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Erityisesti seutukunnallisen yhteistoiminnan tiivistymiseen uskotaan varsin laajasti. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet arvioidaan varsin hyväksi, lisäksi EU-jäsenyyden uskotaan vaikuttavan myönteisesti myös elinkeinoelämän kehittymiseen. Veroäyrin hinnan korotuspaineet kasvavat vuonna 1997. Kuntien tulojen arvioidaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna, tosin kasvuvauhti hidastuu selvästi vuonna 1996. Kuntien velanotto pienentyy erityisesti keskusseutujen ulkopuolella. Työttömyys saattaa lisääntyä tänä vuonna keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa, ensi vuonna työllisyysnäkymät kohentuvat hieman koko maakunnassa. Investointien kasvu jää varsin hitaaksi koko maakunnassa, ensi vuonna investoinnit lisääntyvät jonkin verran tämän vuotista ripeämmin.

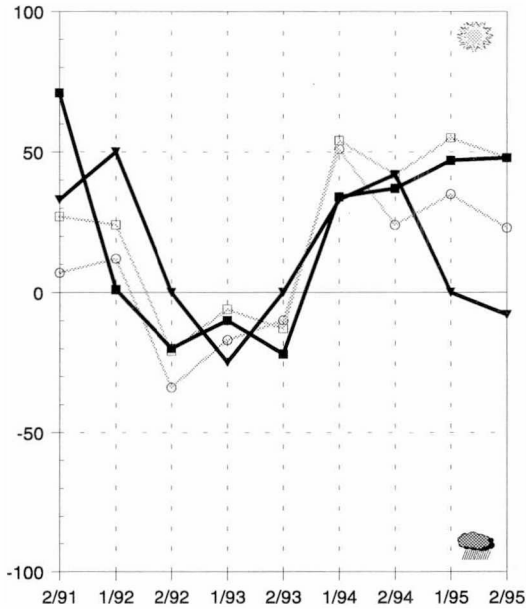
- Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen maan parhaimpia. Näkemykset eivät ole muuttuneet keväästä. Enemmistö vastaajista odottaa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Näkemykset ovat samanlaiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Lapin kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea. Ongelmien arvioidaan lisääntyneen viime keväästä. Sen sijaan kuntien yhteistyöhön luotetaan edelleen koko maakunnassa. Vanhusten hoito huolestuttaa vastaajia keskusalueilla ja sen ulkopuolella. Terveystilanteiden tilanne on edelleen huono varsinkin keskusseutujen ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittämistilanne on parempi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Keskusalueiden ulkopuolella näkymät ovat parhaimmat syksystä 1991. Kuntien kaavoitustilanne on hyvä koko maakunnassa. Keskusseutujen ulkopuolella myös kunnallistekniset asiat sujuvat hyvin, sen sijaan koulutoimen näkymät ovat huonontuneet viime keväästä. Keskusseuduilla kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat lisääntyvät lähitulevaisuudessa.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Sen sijaan maakunnalliseen yhteistoimintaan suhtaudutaan varovaisemmin varsinkin keskusseuduilla. Kansainvälisten yhteyksien odotetaan vilkastuvan selvästi koko maakunnassa. Suhteet elinkeinoelämään koetaan tärkeämmäksi kuin yhteistoiminta valtionhallinnon kanssa. Varsinkin keskusseutujen ulkopuolella yhteydet valtionhallinnon suuntaan vähentyvät selvästi lähivuosiin.
- Lapin kunnat suhtautuvat myönteisesti EU-jäsenyyteen. Varsinkin keskusseutujen ulkopuolella toiveet ovat lisääntyneet viime keväästä. Kaikki vastaajat arvioivat jäsenyyden hyödyttävän elinkeinoelämän kehittymistä. Lisäksi pääosa uskoo myönteisiin vaikutuksiin myös kunnan omassa toiminnassa. Keskusaluekunnissa odotukset ovat hieman muita kuntia pienemmät.
- Keskusaluekunnissa veroäyrin arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla vuonna 1996. Keskusseutujen ulkopuolella muutama kunta alentaa äyrin hintaa. Vuonna 1997 tilanteen arvioidaan muuttuvan. Noin viidennes keskusseutujen ja 40 prosenttia muiden kuntien vastaajista odottaa kuntansa korottavan veroäyrin hintaa.
- Kuntien tulot lisääntyvät tänä vuonna varsin nopeasti, keskusseutujen ulkopuolella odotukset ovat kasvaneet selvästi viime keväästä. Ensi vuonna kasvun arvioidaan jatkuvan, tosin selvästi hitaampana kuin tänä vuonna.
- Keskusaluekuntien ulkopuolella velanoton arvioidaan vähentyvän vuosina 1995-1996. Keskusseuduilla velkamäärä pienentyy hieman tänä vuonna, mutta pysyy ennallaan vuonna 1996.
- Lapin kuntien työllisyysnäkymät ovat synkentyneet viime keväästä. Keskusalueiden ulkopuolella työttömyyden arvioidaan kasvavan viime vuodesta, keskusaluekunnissa sen uskotaan pysyvän ennallaan. Ensi vuonna työttömyys hellittää hitaasti. Keskusalueilla toiveet ovat hieman muita kuntia suuremmat.
- Työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän lähinnä yksityisissä palveluissa. Erityisesti keskusseutujen ulkopuolella kasvu on varsin nopeaa. Teollisuudessa ja rakentamisessa työpaikkakasvu on vähäisempää koko maakunnassa. Maatalous ja julkiset palvelut menettävät tuntuvasti työpaikkojaan.
- Investoinnit kasvavat tänä vuonna vain vähän. Keskusseuduilla teollisuuden ja rakentamisen investoinnit saattavat kasvaa. Muissa kunnissa pieniä kasvuodotuksia on teollisuudessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla. Vuonna 1996 investoinnit kasvavat hieman tämän vuotista enemmän. Teollisuuden ja asuntorakentamisen panostukset lisääntyvät koko maakunnassa. Keskusseutujen ulkopuolella myös kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat hitaasti.

Ahvenanmaa

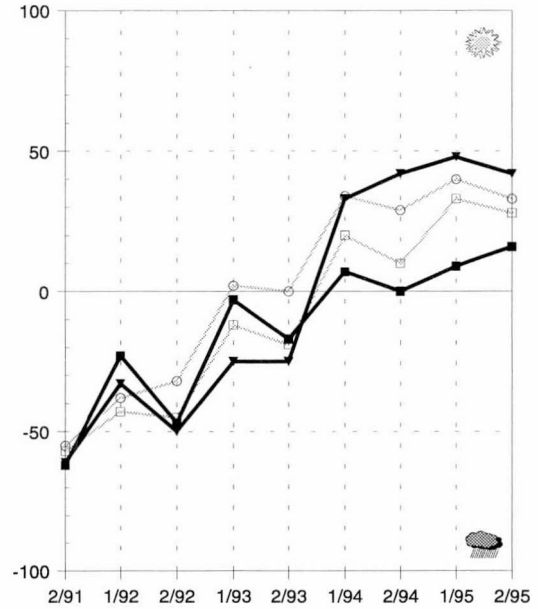
Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 9a)

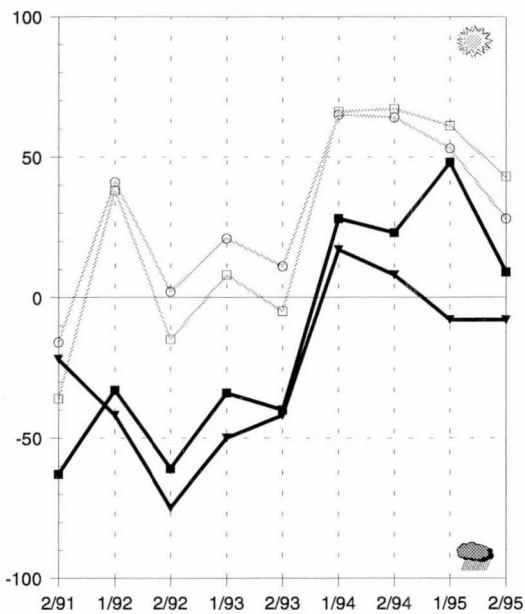
Kunnan tuleva kehitys

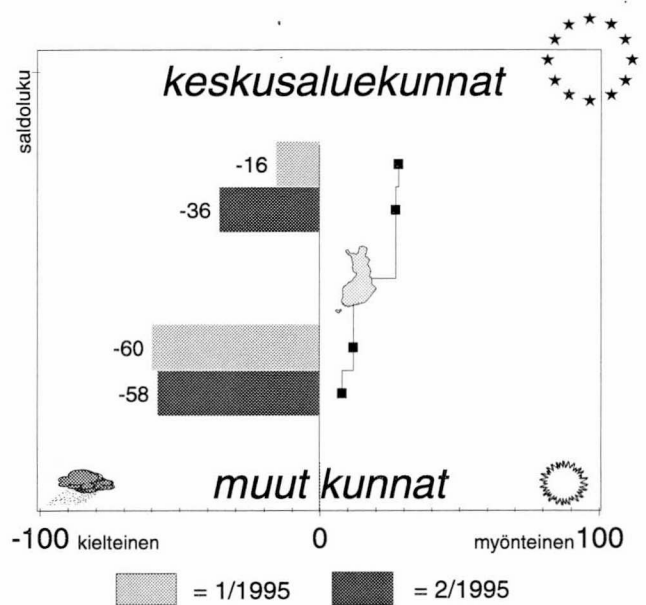
Velkamäärän kehitysnäkymät

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

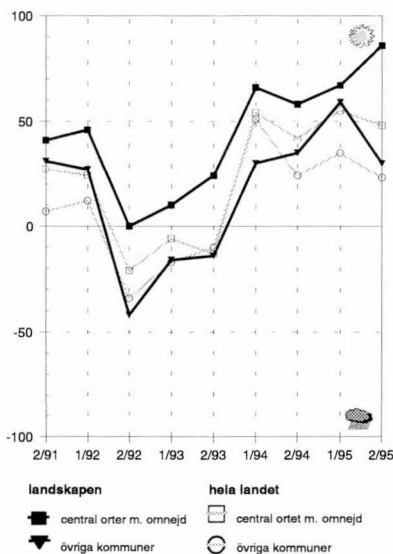
- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Yllä olevassa kuviossa **maakunnan** keskusaluekunnat ja maakunnan muut kunnat **pylväinä** ja saldolukuina ja **koko maan** keskusaluekunnat ja koko maan muut kunnat **viivana** pisteellä korostettuna.

Maarianhaminan seudulla kuntien kehitysnäkymät ovat edelleen muita kuntia valoisimmat. Kuntien rahoitustilanne jatkuu vaikeana Maarianhaminan seudun ulkopuolella, keskuseudulla näkymät ovat parhaimpia koko maassa. Kuntien yhteistyön sujumiseen luotetaan koko maakunnassa, varsinkin seutukunnalliseen yhteistyöhön uskotaan vahvasti. Kansainvälisten yhteyksien arvioidaan lisääntyvän lähinnä Maarianhaminan seudulla. Ahvenanmaalla yhteistyössä valtionhallintoon nähdään vähemmän ongelmia kuin muissa maakunnissa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan heikoksi koko maakunnassa. EU-jäsenyyteen suhtaudutaan kielteisesti sekä Maarianhaminan seudulla että sen ulkopuolella. Veroäyrin hinnan arvioidaan pysyvän nykyisenä vuosina 1996-1997. Kuntien tulokehitys on maan huonoin, tulot pienentyvät erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolella. Velanotto vähentyy Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa tänä ja ensi vuonna. Ahvenanmaan työllisyyskehitys arvioidaan varsin heikoksi tänä ja ensi vuonna. Investointien ei uskota juurikaan kasvavan lähivuosina. Teollisuusinvestoinnit saattavat lisääntyä hieman erityisesti vuonna 1996.

- Ahvenanmaan kuntien kehitysnäkymät eivät ole muuttuneet keväästä. Maarianhaminan seudulla kuntien kehityksen arvioidaan parantuvan lähivuosina. Muissa kunnissa kehityksen uskotaan edelleen huonontuvan.
- Maarianhaminan seudun kuntien rahoitustilanne on parhaimpia koko maassa. Muissa kunnissa ongelmien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Päivähoitotilanne huolestuttaa vastaajia Maarianhaminan seudulla, myös ympäristöongelmien odotetaan kasvavan. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat maan synkimpiä. Maarianhaminan seudun ulkopuolella tilanne on huonontunut oleellisesti viime keväästä. Maarianhaminan seudulla koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat parantuneet viime keväästä.
- Ahvenanmaalla yhteistyössä valtionhallinnon kanssa nähdään vähemmän ongelmia kuin muissa maakunnissa. Maakunnassa uskotaan kuitenkin eniten seutukunnalliseen yhteistyöhön, myös maakunnallisen yhteistoinnin arvioidaan kasvavan. Kansainvälisten yhteyksien uskotaan lisääntyvän Maarianhaminan seudulla, muissa kunnissa odotukset ovat vähäisemmät.
- Ahvenanmaan kunnat suhtautuvat muita maakuntia selvästi varauksellisemmin EU-jäsenyyteen. Varsinkin Maarianhaminan seudun ulkopuolella sen arvioidaan vaikuttavan kielteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittymiseen. Maarianhaminan seudulla jäsenyyteen kielteisesti suhtautuvien joukko on kasvanut viime keväästä.
- Pääosa Ahvenanmaan kunnista aikoo pitää veroäyrin hinnan nykyisellä tasolla kahden seuraavan vuoden aikana.
- Ahvenanmaan kuntien tulokehitys on maan huonoin. Erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolella kuntien tulot vähentyvät selvästi vuosina 1995-1996. Näkymät ovat synkentyneet viime keväästä. Maarianhaminan seudulla tulot pysyvät tänä vuonna suunnilleen ennallaan, mutta ensi vuonna tulot pienentyvät myös Maarianhaminan seudun kunnissa.
- Vastaajien odotukset kuntien velkojen kehityksestä eivät ole muuttuneet keväästä. Maarianhaminan seudun kuntien velat pysyvät vuosina 1995-1996 suunnilleen viime vuotisella tasolla. Muissa kunnissa velanoton arvioidaan vähentyvän selvästi molempina vuosina.
- Ahvenanmaan työllisyyskehitys on varsin huono. Tämä vuonna työttömyys alentuu hieman Maarianhaminan seudulla, kevään myönteiset odotukset vuodesta 1996 ovat nyt muuttuneet selvästi huonommiksi. Maarianhaminan seudun työllisyyden ei uskota parantuvan ensi vuonna. Muissa kunnissa työttömyys saattaa hieman kasvaa tästä vuodesta.
- Ahvenanmaan kunnissa työpaikkojen odotetaan lisääntyvän tänä vuonna lähinnä teollisuudessa ja yksityisissä palveluissa. Tosin näilläkin toimialoilla kasvu jää varsin hitaaksi. Poikkeuksena muihin maakuntiin julkisten palveluiden työpaikkamäärän ei uskota pienentyvän. Sen sijaan maatalouden työpaikat vähentyvät nopeasti.
- Ahvenanmaan investointinäkymät ovat huonot. Investointien odotetaan vähentyvän erityisesti maataloudessa mutta myös kaupan ja palveluiden aloilla. Teollisuudessa ja asuntorakentamisessa ei uskota tapahtuvan muutosta viime vuoteen. Ensi vuoden näkymät ovat hieman paremmat, vaikka investointien nopeaan kasvuun ei uskota. Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa teollisuuden investointien arvioidaan lisääntyvän. Myös kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat hitaasti. Maarianhaminan seudulla teollisuuden ja asuntorakentamisen panostukset lisääntyvät hieman tästä vuodesta.

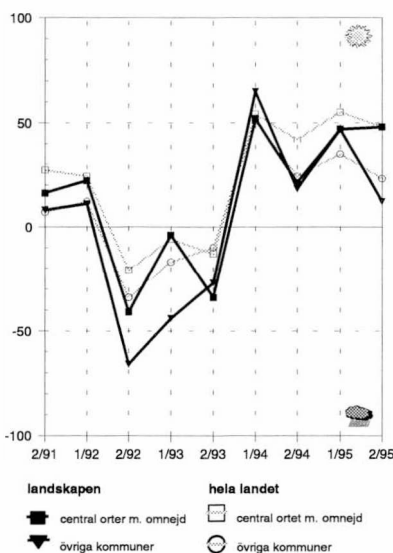
Utvecklingen i framtiden

Nyland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är goda, i huvudstadsregionen är förväntningarna de bästa i landet. Finansieringsläget i kommunerna har sedan början av året blivit sämre i synnerhet utanför huvudstadsregionen. Inom huvudstadsregionen har arrangerandet av social- och hälsovårdstjänster försvårats. Däremot går utvecklingsutsikterna inom näringslivet mot det bättre. Utanför huvudstadsregionen löper samarbetet kommunerna emellan bättre än förut. Kommunernas inkomster ökar snabbare än väntat och kommunerna minskar sin skuldupptagning. Arbetslösheten antas klart minska både i år och nästa år. Inom huvudstadsregionen ökar sysselsättningen snabbare än inom de övriga kommunerna. Investeringarna bedöms öka snabbt i huvudstadsregionen år 1996. I de övriga kommunerna är förväntningarna försiktigare.

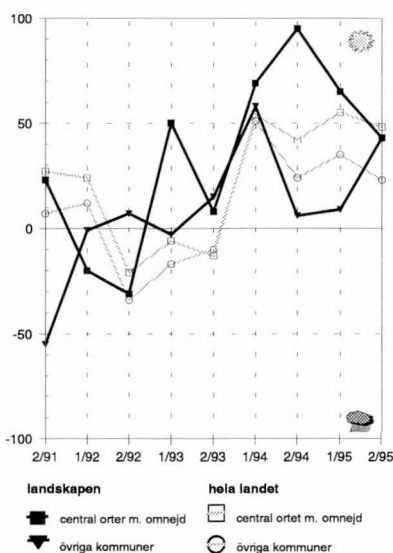
Utvecklingen i framtiden

Egentliga Finland

I Åboregionen är kommunernas utvecklingsutsikter ljusa, medan förväntningarna sjunkit i de övriga kommunerna sedan våren. Finansieringsläget i kommunerna bedöms vara dåligt. Skatteöret kommer dock inte att höjas nästa år. År 1997 väntas höjningsbehovet öka framförallt utanför Åboregionen. Kommunernas inkomster bedöms i år öka snabbare än tidigare, medan inkomsterna inom Åboregionen till och med kan komma att minska år 1996. Kommunernas skuldupptagning minskar i år och nästa år. Det kommunala samarbetet utanför Åboregionen löper inte helt friktionsfritt. Inom Åboregionen fortsätter svårigheterna med att utveckla näringslivet. Arbetslösheten väntas minska i år och nästa år i hela landskapet. Antalet arbetsplatser ökar närmast inom de privata tjänsterna. Isynnerhet utanför Åboregionen kommer investeringarna långsamt igång. Inom hela landskapet förhåller man sig skeptiskt till fördelarna med EU-medlemskapet. Inställningen är negativare än i våras.

Utvecklingen i framtiden

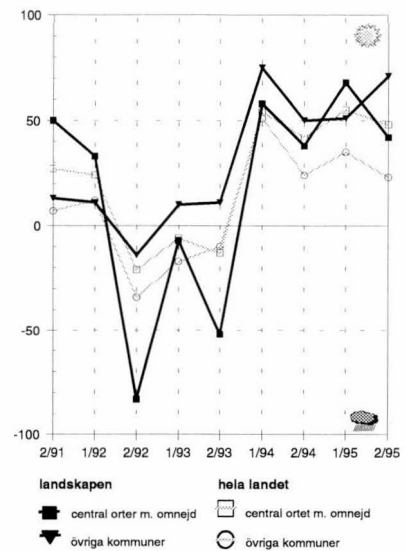
Satakunta

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna är mycket goda i hela landskapet. I kommunerna inom Björneborgsregionen har finansieringsläget förbättrats, medan finansieringsproblemen har ökat i de övriga kommunerna. Inte en enda kommun höjer skatteöret nästa år. I kommunerna i Björneborgsregionen ökar kommunernas inkomster i år och nästa år. I de övriga kommunerna är det möjligt att inkomsterna kommer att sjunka år 1996. Kommunerna minskar sin skuldupptagning främst i år. Inom Björneborgsregionen väntas arbetslösheten öka ytterligare i år. Inom de offentliga tjänsterna skärs arbetsplatserna ned framför allt utanför Björneborgsregionen. Investeringarna ökar inte nämnvärt i år. År 1996 ljusnar situationen en aning. Investeringarna inom industrin och bostadsbyggandet väntas öka i hela landskapet. Förutsättningarna för samarbete kommunerna emellan är bland de sämsta i hela landet. Läget inom äldreomsorgen bekymrar uppgiftslämnarna inom Björneborgsregionen. Förutsättningarna att utveckla näringslivet har förbättrats inom kommunerna i Björneborgsregionen. EU-medlemskapet upplevs inverka positivt på den egna kommunens verksamhet och på utvecklingen av näringslivet i landskapet

Tavastland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Tavastland är ljusa, trots att kommunernas finansieringsutsikter är sämre än i de flesta andra landskap. Kommunerna kommer trots detta inte att höja skatteöret under de två följande åren. Kommunernas inkomstutveckling är bättre än i våras. Utvecklingen kommer nästa år främst att försämrans utanför Tavastehusregionen, här kommer kommunernas skulder eventuellt också att öka. Arbetslösheten väntas minska i hela landskapet år 1996. Inom Tavastehusregionen ökar arbetsplatserna främst inom de privata tjänsterna. Inom de övriga kommunerna gynnar tillväxten främst industrin. Investeringarna väntas ta fart först nästa år. Investeringarna inom industrin och bostadsbyggandet väntas öka inom hela landskapet. EU-medlemskapet bedöms främst ha positiv inverkan på näringslivets utveckling. Samarbetet kommunerna emellan löper väl i Tavastehusregionen. Samarbetet på regionkommunal och internationell nivå väntas öka mest. Inom Tavastehusregionen försvåras arrangerandet av social- och hälsovårdstjänster. Näringslivets utvecklingsmöjligheter har försvårats utanför Tavastehusregionen.

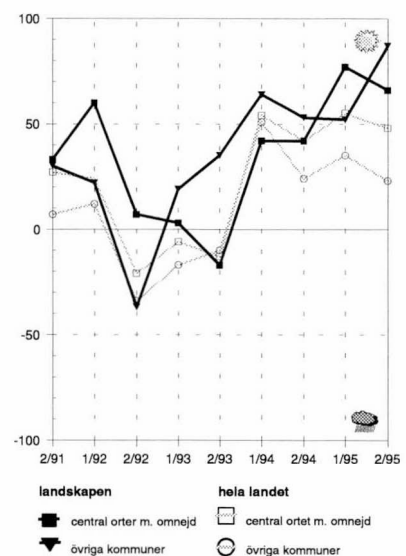
Utvecklingen i framtiden

Birkaland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna hör till de bästa i hela landet. Ungefär 90 procent av uppgiftslämnarna utanför Tammerforsregionen bedömer att utvecklingen är positiv. I Birkaland är kommunernas finansieringsläge bättre än i de flesta övriga landskap. Skatteöret är oförändrat i de flesta kommuner under de två följande åren. Kommunernas inkomster ökar snabbt i år, utsikterna för nästa år är sämre. Kommunernas skulder sjunker i år och nästa år i hela landskapet. Sysselsättningsutsikterna i Birkaland är bland de bästa i landet. Arbetsplatserna ökar mest inom de privata tjänsterna, men också inom industrin och byggandet antas det uppstå nya arbetsplatser. Investeringarna inom industrin ökar i en takt som är bland de snabbaste i landet. Samarbetet kommunerna emellan löper väl i hela landskapet. Främst det regionkommunala samarbetet antas intensifieras inom en nära framtid. Näringslivets utvecklingsutsikter har förbättrats utanför Tammerforsregionen. Inom Tammerforsregionen bereder främst läget inom åldringsvården bekymmer.

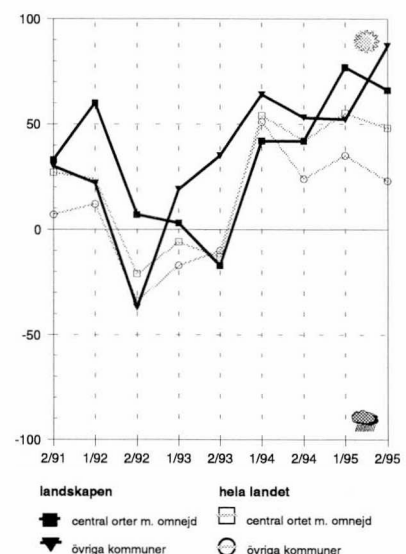
Utvecklingen i framtiden

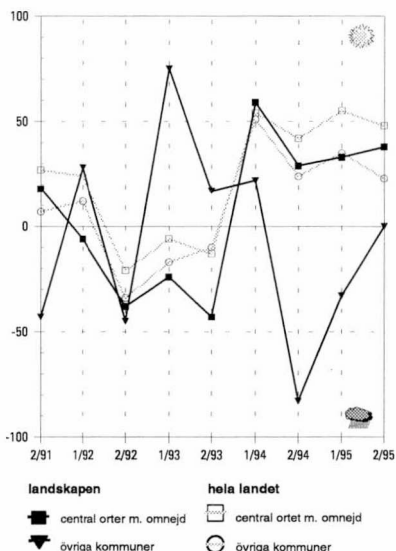
Päijät-Häme

De allmänna utsikterna för utvecklingen inom landskapet är fortfarande ljusa, bara i Birkaland och Södra Karelen är de bättre. Samarbetet kommunerna emellan löper bättre än tidigare speciellt utanför Lahtisregionen. Problemen med att arrangera social- och hälsovården är mindre än i de flesta andra landskap. Utvecklingsutsikterna för näringslivet är mycket dystra, isynnerhet inom Lahtisregionen är svårigheterna inom näringslivet stora. I Lahtisregionen tror man att EU-medlemskapet har en positiv inverkan förutom på näringslivet också på kommunens egen verksamhet. I så gott som alla kommuner i landskapet kommer skatteöret att hållas på årets nivå. I kommunerna i Lahtisregionen ökar kommunernas inkomster snabbt främst i år, i de övriga kommunerna är förväntningarna mindre hoppfulla. Kommunerna minskar sina skulder år 1995. Arbetslösheten inom Lahtisregionen kommer att sjunka i år och nästa år, i de övriga kommunerna försämrans sysselsättningsutvecklingen nästa år. Inom Lahtisregionen väntas antalet arbetsplatser öka främst inom de privata tjänsterna, men också industrin och byggandet får i viss mån nya arbetsplatser. Investeringarna antas inte öka nämnvärt i år och nästa år.

Utvecklingen i framtiden

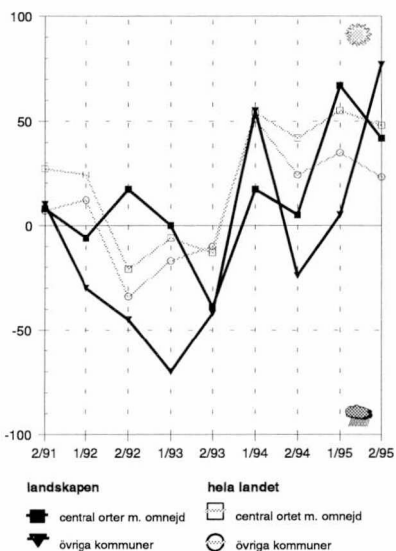
Utvecklingen i framtiden

Kymmenedalen

Utanför centralorterna med omnejd har kommunernas utvecklingsutsikter förbättrats sedan våren. Inom centralorterna med omnejd är utsikterna fortfarande bättre än i de övriga kommunerna. Kommunernas finansieringsläge är svårt, trots att utsikterna är bättre än i våras. Så gott som alla kommer att hålla skatteöret på den nuvarande nivån under de två följande åren. Inom centralorterna med omnejd ökar inkomsterna i år och nästa år. I de övriga kommunerna ökar inkomsterna i år snabbare än väntat, nästa år blir ökningen långsammare. Kommunernas skulder minskar i år. Inom centralorterna med omnejd minskar arbetslösheten under åren 1995-1996. Också i de övriga kommunerna har sysselsättningsutsikterna förbättrats jämfört med tidigare. Arbetsplatserna ökar närmast inom centralorter med omnejd, de största tillväxtförväntningarna gäller byggandet och privata tjänster. Inom centralorter med omnejd antas industri- och byggnadsinvesteringarna öka i år. Nästa år försämrats investeringsutsikterna. Samarbetet kommunerna emellan förlöper illa utanför centralorterna med omnejd. Däremot är läget inom åldringsvården klart bättre än tidigare. Näringslivets utvecklingsmöjligheter förbättras inom centralorterna med omnejd, inom de övriga kommunerna är utsikterna de sämsta sedan hösten 1992. EU-medlemskapet har enligt uppgiftslämnarna en positiv inverkan både på näringslivets utveckling och på kommunernas egen verksamhet.

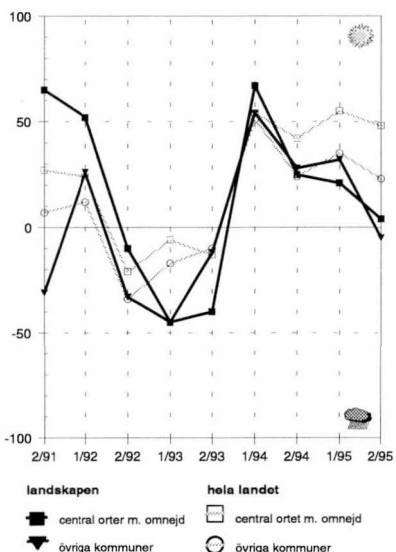
Utvecklingen i framtiden

Södra Karelen

De allmänna utvecklingsutsikterna för Södra Karelen har ljusnat sedan våren, jämsides med Birkaland är de bästa i hela landet. Kommunernas finansieringsläge är bättre än i de övriga landskapen. Inom Villmanstrandsregionen kan finansieringsproblemen till och med komma att minska inom en nära framtid. I de övriga kommunerna hålls skatteöret på dagens nivå åren 1996-1997. Inom Villmanstrandsregionen är utsikterna motstridiga. Kommunernas inkomstutveckling ser bra ut i år, år 1996 bedöms utvecklingen utjämnas. Kommunernas skulder i Villmanstrandsregionen minskar klart i år och nästa år. Arbetslösheten sjunker i hela landskapet åren 1995-1996. Investeringarna antas inte ta fart ännu nästa år. Samarbetet mellan kommunerna förlöper bra i hela landskapet. Det internationella samarbetet antas öka under de närmaste åren vid sidan av det regionkommunala samarbetet och landskapssamarbetet. Utsikterna inom social- och hälsovården är dåliga inom Villmanstrandsregionen. Näringslivets utvecklingsförutsättningar har blivit bättre, i synnerhet utanför Villmanstrandsregionen. Skolväsendets utsikter har förbättrats i hela landskapet.

Utvecklingen i framtiden

Södra Savolax

De allmänna utvecklingsutsikterna för landskapet har försämrats sedan våren. Kommunernas finansieringsläge är fortsättningsvis dåligt. Skatteöret höjs inte nästa år. Behovet att höja skatteöret för 1997 ökar i synnerhet i kommunerna inom S:t Michelsregionen. Kommunernas inkomster ökar i år mera än väntat, men nästa år utjämnas utvecklingen klart i hela landskapet. Kommunernas skuldupptagning minskar i år och nästa år. I hela landskapet sjunker arbetslösheten mycket litet under åren 1995-1996. Investeringsutsikterna har försämrats sedan våren, det ser inte ut att finnas förutsättningar för ökade investeringar. Inom S:t Michelsregionen löper samarbetet mellan kommunerna bättre än tidigare, däremot är läget inom åldringsvården och hälsovården oroande. Näringslivets utvecklingsförutsättningar bedöms vara små inom S:t Michelsregionen. Också inom de övriga kommunerna är utsikterna mörkare. Problemen inom skol- och kulturväsendet bedöms öka under de närmaste åren i hela landskapet.

Norra Karelen

De allmänna utvecklingsutsikterna för Norra Karelen är de dystraste i hela landet. De ljusa utsikterna inom Joensuuregionen är nu märkbart sämre. Kommunernas finansieringsläge är dåligt och inom Joensuuregionen bedöms problemen öka. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Kommunernas inkomster ökar i år snabbare än väntat, nästa år försämras utvecklingen främst utanför Joensuuregionen. Kommunernas skuldbörda bedöms minska i hela landskapet i år och nästa år. Inom Joensuuregionen minskar skulderna mera än i de övriga kommunerna. Sysselsättningsläget är sämre än i våras. Utanför Joensuuregionen kan arbetslösheten eventuellt komma att öka nästa år. Investeringarna väntas inte öka i år men år 1996 väntas industri- och bostadsinvesteringarna öka i kommunerna inom Joensuuregionen. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet är dåliga i hela landskapet. Utsikterna inom social- och hälsovårdstjänsterna har försämrats i Joensuuregionen sedan våren. Problemen inom skol-, kultur- och fritidsväsendet bedöms öka inom hela landskapet. Inom Joensuuregionen bedöms EU-medlemskapet inverka positivt både på kommunens egen verksamhet och på utvecklingen av näringslivet. I de övriga kommunerna är nyttan av medlemskapet mindre.

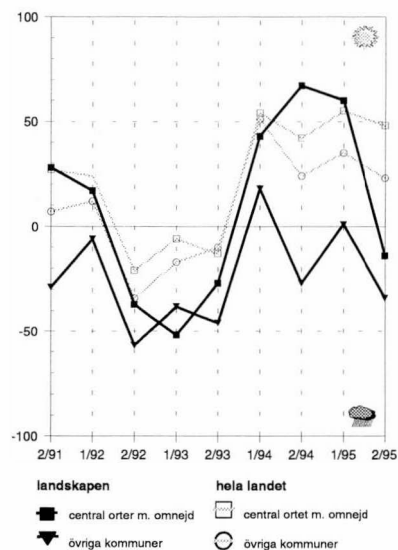
Norra Savolax

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Norra Savolax är bland de dystraste i landet. Finansieringsläget i kommunerna bedöms som synnerligen dåligt. Inom Kuopioregionen uppskattar var femte uppgiftslämnare att kommunen kommer att höja skatteöret redan för nästa år. Behovet att höja skatteöret för år 1997 ökar främst i kommunerna utanför Kuopioregionen. Inkomstutvecklingen i kommunerna i Norra Savolax är sämre än i de flesta övriga landskap. Trots det strama ekonomiska läget minskar kommunernas skuldupptagning framförallt i år. Skuldupptagningen minskar snabbare inom Kuopioregionen än inom de övriga kommunerna. Sysselsättningsutsikterna i Norra Savolax är också bland de dystraste i landet. Inom Kuopioregionen finns det några få investeringsförväntningar närmast inom industrin och bostadsbyggandet. Samarbetsutsikterna kommunerna emellan har försämrats sedan våren. Förutsättningarna för social- och hälsovårdstjänsterna är synnerligen små i hela landskapet. Utvecklingsmöjligheterna inom näringslivet är här och i Kajanaland de sämsta i landet. EU-medlemskapet bedöms dock ha en positiv inverkan på näringslivet inom de närmaste åren. Problemen inom skol-, kultur- och fritidsväsendet kommer inom en nära framtid att öka i hela landskapet.

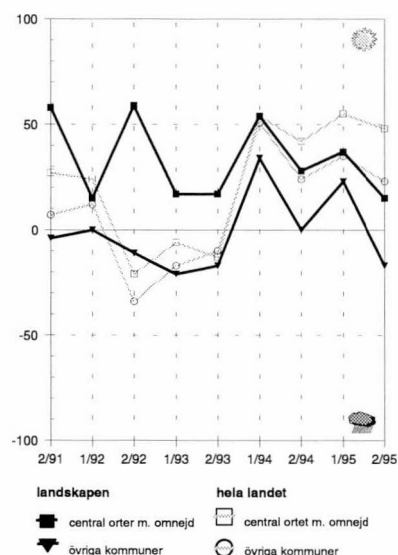
Mellersta Finland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Mellersta Finland är positiva. Utanför Jyväskyläregionen har förväntningarna ökat sedan våren. Kommunernas finansieringsläge har försämrats litet. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997 utanför Jyväskyläregionen. Inkomstutvecklingen för kommunerna är ljus i år, medan inkomstutvecklingen kommer att bli långsammare nästa år. Utanför Jyväskyläregionen kan inkomsterna rentav komma att minska. Kommunernas skulder minskar i år och nästa år. Bedömningen av sysselsättningsutvecklingen har försämrats sedan våren. Inom Jyväskyläregionen ökar arbetslösheten eventuellt i år. Investeringsutvecklingen ser ut att vara mycket dålig i hela landskapet, någon tillväxt är inte att vänta. Det kommunala samarbetet löper väl i hela landskapet. Utvecklingsmöjligheterna inom näringslivet är bättre än tidigare i kommunerna inom Jyväskyläregionen. EU-medlemskapet bedöms inverka positivt på kommunens egen verksamhet och också på utvecklingen av näringslivet. Skol- och fritidsväsendets utsikter inom Jyväskyläregionen är de bästa sedan hösten 1991.

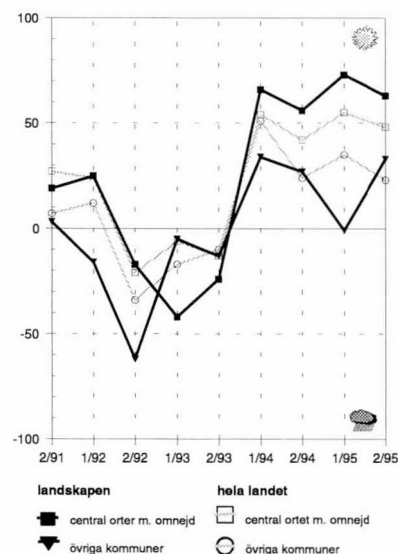
Utvecklingen i framtiden

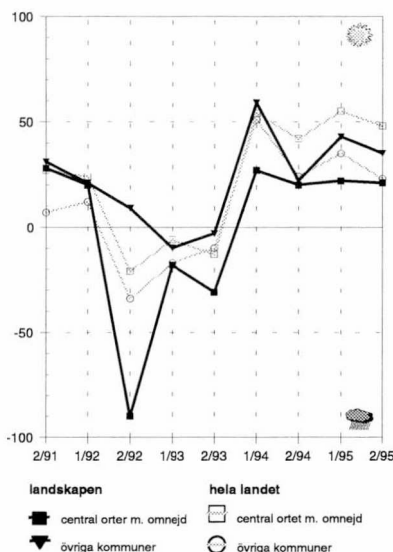
Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

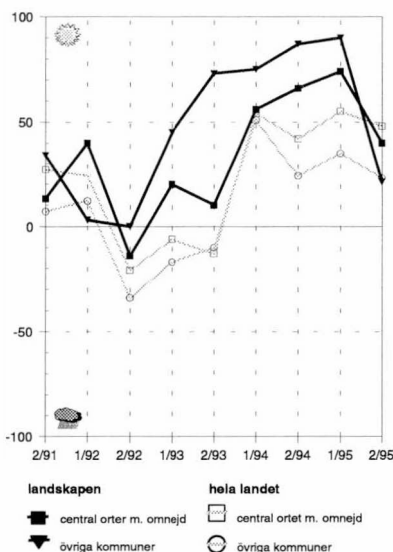
Utvecklingen i framtiden

Södra Österbotten

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna i Södra Österbotten är synnerligen goda. Finansieringsläget i kommunerna är dock svårt. Utsikterna för det kommande samarbetet är fortsättningsvis de bästa i hela landet. Inom Seinäjokiregionen har utsikterna för åldringsvården och hälsovården försämrats. Möjligheterna att utveckla näringslivet bedöms bli bättre inom hela landskapet. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997 framförallt i Seinäjokiregionen. Kommunernas inkomstutveckling är bättre än i våras, nästa år bedöms inkomsterna öka bara utanför Seinäjokiregionen. Kommunernas skulder minskar år 1995 i hela landskapet, nästa år ökar skuldupptagningen inom centralorter med omnejd. Åren 1995-1996 minskar arbetslösheten i hela landskapet. Investeringarna antas inte nämnvärt öka, med undantag av industrin. EU-medlemskapet bedöms ha en positiv inverkan på utvecklingen av näringslivet, däremot är nyttan då det gäller kommunens verksamhet liten.

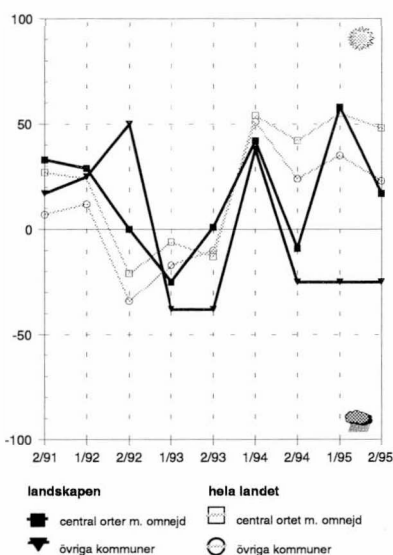
Utvecklingen i framtiden

Vasa kustregion

De allmänna utsikterna för utvecklingen av Vasa kustregion har klart försämrats sedan våren. Var tredje uppgiftslämnare ansåg att utvecklingen i kommunen försämrats. Finansieringsläget i kommunerna bedöms vara det sämsta sedan våren 1993. Behoven att höja skatteöret är dock små. Kommunernas skulder minskar i år. Inom Vasaregionen bedöms skuldupptagningen öka år 1996. Inom Vasaregionen ökar inkomsterna snabbare än väntat i år och nästa år, inom de övriga kommunerna är tillväxttakten betydligt långsammare. Arbetslösheten bedöms minska i år och nästa år. Investeringssökningen blir liten under de närmaste åren, förväntningarna är försiktigare än på våren. Inom Vasaregionen är uppgiftslämnarna mera oroade av situationen inom åldringsvården än tidigare. Utanför Vasaregionen har näringslivets utvecklingsförutsättningar försämrats. EU-medlemskapet förväntas inte nämnvärt förbättra situationen. Inom Vasaregionen är fördelarna av medlemskapet större.

Utvecklingen i framtiden

Mellersta Österbotten

Utsikterna för utvecklingen i Mellersta Österbotten är bland de sämsta i hela landet. I Karlebyregionen har förväntningarna sjunkit sedan våren. Finansieringsläget i kommunerna är dåligt. Inom Karlebyregionen ökar kommunernas inkomster i år. Inom de övriga kommunerna minskar inkomsterna däremot. År 1996 bedöms kommunernas inkomster minska i hela landskapet. Inom Karlebyregionen väntar sig hälften av uppgiftslämnarna att kommunen kommer att höja skatteöret år 1997. Inom kommunerna i Karlebyregionen sjunker skuldupptagningen i år och nästa år. Sysselsättningsutsikterna i Mellersta Österbotten är bland de sämsta i landet. Utanför Karlebyregionen ökar arbetslösheten i år och nästa år. Investeringarna väntas inte ta fart ännu nästa år, isynnerhet utanför Karlebyregionen är investeringsutsikterna dåliga. Det kommunala samarbetet löper väl i hela landskapet. Det regionkommunala samarbetet antas öka inom den närmaste framtiden. Utanför Karlebyregionen ser näringslivets utvecklingsmöjligheter ut att vara små, EU-medlemskapet väntas inte kunna lätta upp situationen. Också i Karlebyregionen förhåller man sig synnerligen negativt till EU-medlemskapet.

Norra Österbotten

Utsikterna för utvecklingen i kommunerna i Uleåborgsregionen är fortsättningsvis goda, i de övriga kommunerna är förväntningarna klart mindre än tidigare. Det kommunala samarbetet löper väl främst i Uleåborgsregionen. Däremot har näringslivets utvecklingsmöjligheter blivit sämre i hela landskapet. EU-medlemskapet förväntas inom de närmaste åren ha en positiv inverkan på situationen. Kommunernas finansieringsläge är fortfarande dåligt, trots att kommunernas inkomster ökar i år och nästa år. Behovet att höja skatteöret ökar i hela landskapet år 1997. Kommunernas skulder minskar närmast i kommunerna utanför Uleåborgsregionen. Arbetslösheten bedöms minska i hela landskapet, nästa år bedöms utvecklingen vara snabbare än i år. Investeringarna ökar klart nästa år inom kommunerna i Uleåborgsregionen, främst antas investeringarna inom industrin samt handel och tjänster öka.

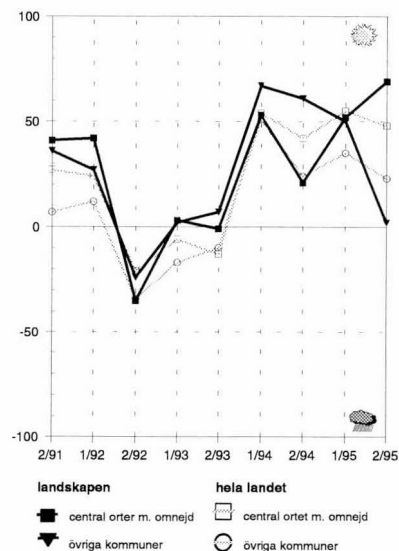
Kajanaland

Utvecklingen inom Kajanaregionen väntas förbättras inom de närmaste åren. Inom de övriga kommunerna är utsikterna fortfarande dåliga. Kommunernas finansieringsproblem är mindre än i våras. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Kommunernas inkomster ökar i år snabbt i hela landskapet. Inom Kajanaregionen fortsätter den gynnsamma utvecklingen också nästa år. Kommunernas skuldupptagning minskar i hela landskapet åren 1995-1996. Arbetslösheten sjunker i Kajanaregionen i år och nästa år, i de övriga kommunerna väntas arbetslösheten fortsättningsvis öka. Investeringarna inom Kajanaregionen bedöms öka märkbart nästa år. Det förväntas ske en tillväxt inom industrin, bostadsbyggandet, handeln och tjänsterna. Samarbetsutsikterna mellan kommunerna i Kajanaregionen är bland de ljusaste i landet. Isynnerhet det regionkommunala och internationella samarbetet bedöms bli livligare inom de närmaste åren. Uppgiftslämnarna är bekymrade över situationen inom åldersvården i Kajanaregionen. I de övriga kommunerna bedöms utsikterna för att utveckla näringslivet vara dåliga, inte heller tror man att EU-medlemskapet kan hjälpa upp situationen. Inom Kajanaregionen är inställningen till medlemskapet positivare.

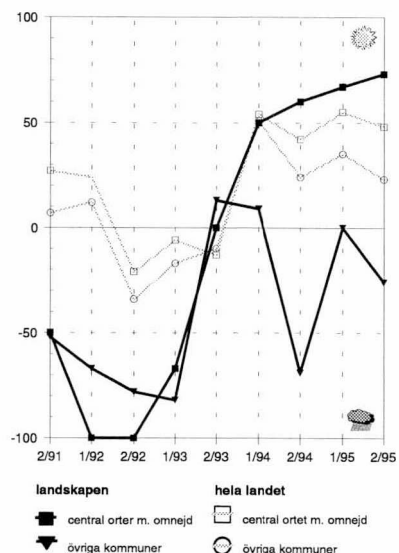
Lappland

Utsikterna för den allmänna utvecklingen i Lappland är alltså ljusa trots att kommunernas finansieringsläge är dåligt. Samarbetet kommunerna emellan löper väl i hela landskapet. Tron på ett intensifierat regionkommunalt samarbete är mycket utbredd. Näringslivets utvecklingsmöjligheter bedöms vara mycket goda, därtill tror man att EU-medlemskapet har en positiv inverkan på näringslivets utveckling. Behovet att höja skatteöret ökar år 1997. Kommunernas inkomster bedöms öka i år och nästa år, ökningstakten dämpas visserligen klart år 1996. Kommunernas skuldupptagning minskar främst utanför centralorter med omnejd. Det är möjligt att arbetslösheten i år ökar inom kommunerna utanför centralorter med omnejd. Nästa år ökar sysselsättningsutsikterna i hela landskapet. Investeringarna ökar relativt långsamt i hela landskapet. Nästa år ökar investeringarna något snabbare än i år.

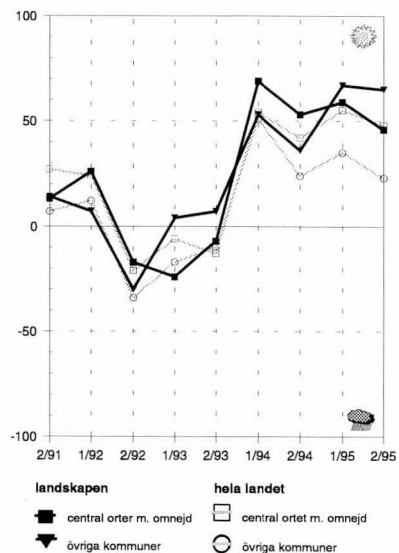
Utvecklingen i framtiden

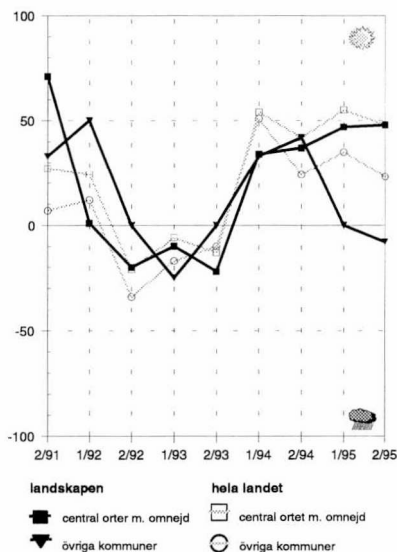
Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

Åland

Inom Mariehamnsregionen är utsikterna för utvecklingen i kommunerna fortsättningsvis ljusare än i de övriga kommunerna. Finansieringsläget i kommunerna är fortfarande dåligt i kommunerna utanför Mariehamnsregionen, inom centralorterna med omnejd är utsikterna bland de bästa i hela landet. I hela landskapet tror man på samarbete mellan kommunerna och främst på det regionkommunala samarbetet. De internationella kontakterna väntas öka speciellt inom Mariehamnsregionen. På Åland upplever man mindre problem i samarbetet med statsförvaltningen än i de övriga landskapen. Förutsättningarna för utvecklandet av näringslivet bedöms vara dåliga. Inställningen till EU-medlemskapet är negativ både inom Mariehamnsregionen och utanför. Skatteöret bedöms bibehållas på sin nuvarande nivå åren 1996-1997. Inkomstutvecklingen är den sämsta i landet, inkomsterna sjunker främst utanför Mariehamnsregionen. Skuldupptagningen minskar i kommunerna utanför Mariehamnsregionen både i år och nästa år. Sysselsättningsutsikterna på Åland bedöms vara rätt dåliga i år och nästa år. Investeringarna väntas inte öka nämnvärt under de närmaste åren. Investeringarna inom industrin kan möjligen öka något under år 1996.

* Utsikterna för utvecklingen i kommunerna på Åland har inte ändrats sedan våren. Inom Mariehamnsregionen väntas kommunernas utveckling förbättras under de närmaste åren. Inom de övriga kommunerna väntas utvecklingen fortsättningsvis försämrats.

1.		veroyäri piderää korotetaan	veroyäri piderää lasketaan	
a)	Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä veroyärin hinnasta vuodelle 1996:	☐	☐	
b)	Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä veroyärin hinnasta vuodelle 1997:	☐	☐	
2.	Arvioitke kuntanne veroyärimäärän kehityksen olevan	parempi	yhä hyvä	huonompi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
3.	Arvioitke kuntanne velkämäärän olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
4.	Arvioitke työttömyyden kunnassanne	lisääntyvän	pysyvän	vähentyvän
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
5.	Arvioitke investointien määrän kuntanne alueella olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
	* teollisuudessa	☐	☐	☐
	* maataloudessa	☐	☐	☐
	* asunorakentamisessa	☐	☐	☐
	* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
	* teollisuudessa	☐	☐	☐
	* maataloudessa	☐	☐	☐
	* asunorakentamisessa	☐	☐	☐
	* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐
6.	Arvioitke työpaikkojen määrän kunnassanne olevan viiden vuoden kuluttua nykyiseen verrattuna	suurempi	yhä suuri	pienempi
	* maa- ja metsätaloudessa	☐	☐	☐
	* teollisuudessa	☐	☐	☐
	* rakentamisessa	☐	☐	☐
	* julkisissa palveluissa	☐	☐	☐
	* yksityisissä palveluissa	☐	☐	☐

7.	Miten näete eri kunnallishallinnon tehtävien kehityvän kunnassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
	* rahoitus	☐	☐	☐
	* kuntien yhteistyö	☐	☐	☐
	* päivähoitopalvelut	☐	☐	☐
	* vanhusten hoitopalvelut	☐	☐	☐
	* terveydenhoitopalvelut	☐	☐	☐
	* ympäristöasiat	☐	☐	☐
	* elinkeinoelämän kehittäminen	☐	☐	☐
	* kaavoitus	☐	☐	☐
	* kunnallistekniikka ja energianhuolto	☐	☐	☐
	* asuminen	☐	☐	☐
	* koulutus	☐	☐	☐
	* kulttuuri	☐	☐	☐
	* vapaa-aika	☐	☐	☐
8.	Arvioitke kuntanne yhteistyön lähitulevaisuudessa	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähenevän
	* seutukunnallisesti	☐	☐	☐
	* maakunnallisesti	☐	☐	☐
	* suhteessa valtionhallintoon	☐	☐	☐
	* suhteessa elinkeinoelämään	☐	☐	☐
	* kansainvälisesti	☐	☐	☐
9.	Arvioitke EU-jäsenyyden vaikuttavan lähitulevaisuudessa	myönteisesti	ei vaikutusta	kielteisesti
	* kuntanne toimintaan	☐	☐	☐
	* kuntanne elinkeinoelämän kehittymiseen	☐	☐	☐
10.	Arvioitke kuntanne kehityksen tulevaisuudessa			
	* parantuvan selvästi	☐	☐	☐
	* parantuvan jonkin verran	☐	☐	☐
	* pysyvän ennallaan	☐	☐	☐
	* huonontuvan jonkin verran	☐	☐	☐
	* huonontuvan selvästi	☐	☐	☐

	Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren	problem är att vänta	inga förändringar	problemen minskar
7.	Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren	☐	☐	☐
	* finansiering	☐	☐	☐
	* samarbete kommuner emellan	☐	☐	☐
	* dagvårdsservice	☐	☐	☐
	* vårdtjänster för äldre	☐	☐	☐
	* hälsovårdstjänster	☐	☐	☐
	* miljöfrågor	☐	☐	☐
	* utvecklande av näringslivet	☐	☐	☐
	* planering	☐	☐	☐
	* kommunalteknik och energiförsörjning	☐	☐	☐
	* boende	☐	☐	☐
	* utbildning	☐	☐	☐
	* kultur	☐	☐	☐
	* fritid	☐	☐	☐

	8. Tror Ni att samarbetet i Er kommun i närmaste framtid	ökar	är oförändrat	minskar
	8. Tror Ni att samarbetet i Er kommun i närmaste framtid	☐	☐	☐
	* inom regionkommunerna	☐	☐	☐
	* inom landskapen	☐	☐	☐
	* i förhållande till statsförvaltningen	☐	☐	☐
	* i förhållande till näringslivet	☐	☐	☐
	* internationellt	☐	☐	☐

	9. Tror Ni att medlemskapet i EU i närmaste framtid verkar på	positivt	har ingen verkan	negativt
	9. Tror Ni att medlemskapet i EU i närmaste framtid verkar på	☐	☐	☐
	* kommunens verksamhet	☐	☐	☐
	* utvecklingen i kommunens näringsliv	☐	☐	☐

	10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall	* förbättras klart	* förbättras något	* vara oförändrad	* försämrans något	* försämrans klart
	10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall	☐	☐	☐	☐	☐
	* förbättras klart	☐	☐	☐	☐	☐
	* förbättras något	☐	☐	☐	☐	☐
	* vara oförändrad	☐	☐	☐	☐	☐
	* försämrans något	☐	☐	☐	☐	☐
	* försämrans klart	☐	☐	☐	☐	☐

	1. a) Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1996:	höjs	är oförändrat	sänks
	1. a) Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1996:	☐	☐	☐
	b) Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1997:	☐	☐	☐

	2. Hurdan tror Ni att skattöresutvecklingen i kommunen kommer att vara	bättre	lika bra	sämrre
	2. a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
	b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐

	3. Tror Ni att skuldbördan i Er kommun	större	lika stor	mindre
	3. a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
	b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐

	4. Tror Ni att arbetslösheten i Er kommun	ökar	är oförändrad	minskar
	4. a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
	b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐

	5. Hur tror Ni att investeringsvolymen inom Er kommun	ökar	är oförändrad	minskar
	5. a) detta år jämfört med föregående år förändras	☐	☐	☐
	* inom industrin	☐	☐	☐
	* inom lanbruket	☐	☐	☐
	* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
	* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐
	b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐
	* inom industrin	☐	☐	☐
	* inom lanbruket	☐	☐	☐
	* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
	* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐

	6. Tror Ni att antalet arbetsplatser i Er kommun efter fem år jämfört med detta år	ökar	är oförändrad	minskar
	6. Tror Ni att antalet arbetsplatser i Er kommun efter fem år jämfört med detta år	☐	☐	☐
	* inom jord- och skogsbruket	☐	☐	☐
	* inom industrin	☐	☐	☐
	* inom byggverksamheten	☐	☐	☐
	* inom den offentliga servicen	☐	☐	☐
	* inom den privata servicen	☐	☐	☐

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

Income and consumption
1995:15

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Vesa Virtanen (90) 17 341

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet
Markku Nissinen (90) 160 4522